

ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน

สารนิพนธ์
ของ
กนกพรรณ ปัญญาสุข

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา
มกราคม 2550

ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน

บทคัดย่อ
ของ
กนกพรรณ ปัญโญสุข

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา
มกราคม 2550

กนกพรรณ ปัญโญสุข. (2550). ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี
และวิทยาลัยพัฒนการเขตพุน. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ :
รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์.

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ
วิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี และวิทยาลัยพัฒนการเขตพุน ใน 4 ด้าน ได้แก่ คือ ปัญหาด้าน
หลักสูตร ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน ปัญหาด้านการ
วัดและประเมินผล และเพื่อเปรียบเทียบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำแนกตามสาขาวิชา ชั้นปี ผลการเรียนรู้ อาชีพ
ผู้ปกครอง และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
และข้อเสนอแนะการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี และวิทยาลัยพัฒนการเขตพุน ภาคเรียนที่ 1
ปีการศึกษา 2549 จำนวน 286 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า
5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW โดยใช้ค่าสถิติ อันได้แก่ การแจกแจง
ความถี่ (Frequencies Distribution) ค่าร้อยละ(Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสถิติ Independent Sample t-test (t-test) และค่าสถิติ One-
way ANOVA (F-test) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้ใช้วิธีการของเชฟเฟ
ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี และวิทยาลัย
พัฒนการเขตพุน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง
2. นักศึกษาที่เรียนอยู่ในสาขาต่างกัมีปัญหาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักศึกษาที่เรียนอยู่ในชั้นปีต่างกันมีปัญหาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่าง
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. นักศึกษาที่มีผลการเรียนต่างกันมีปัญหาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติ

5 นักศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจต่างกัน มีปัญหาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกันมีปัญหาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผล
นักศึกษามีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

PROBLEMS IN PROVISION OF LEARNER-CENTERED METHOD
AT THE TECHNICAL DIPLOMA LEVEL IN THE FIELD OF BUSINESS
ADMINISTRATION IN THONBUREE VOCATIONAL COLLEGE AND
CHETUPON COMMERCIAL COLLEGE

AN ABSTRACT
BY
KANOKPHAN PANYOSOOK

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Master of Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University
January 2007

Kanokphan Panyosook. (2007). *Problems in provision of learner-centered method at the technical diploma level in the field of business administration in thonburee vocational college and chetupon commercial college*. Master Project, M.Ed. (Business Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor : Assoc. Prof. Dr. Suwat Watanawong.

The Objectives of the research were to study problems in provision of learner-centered method at the technical diploma level in the field of business administration in Thonburee vocational college and Chetupon commercial college

The sampling that used in this research were the students on the diploma level in the field of business in Thonburee vocational college and Chetupon commercial college 286 persons. The questionnaire was used to collect all data. It contained five categories. Statistics were applied to analyze data such as percentage, mean and standard deviation, t-test and F-test, one-way analysis of variance, and Scheffe's test.

The finding of research were as follows:

1. Problems in provision of learner-centered method at technical diploma level in the field of business administration in Thonburee Vocational College and Chetupon Commercial College were found in all and specific aspects at the medium level.
2. There were statistically significant differences at the 0.01 level in all and specific aspects of problem of the students in different programs.
3. There were differences without statistical significance in all and specific aspects of problems of the students in different levels.
4. There were differences without statistical significance in all and specific aspects of problems of the students with different grade achievements.
5. There were differences without statistical significance in all specific aspects of problems of the students with different academic understandings.
6. There were statistically significant differences at the 0.05 level in all and specific aspects of problems of the students whose parents have different occupations. However, in the aspect of instructional media and of measurement and evaluation, there were differences without statistical difference of learning problems of the students.

ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน

สารนิพนธ์
ของ
กนกพรรณ ปัญญาสุข

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา
มกราคม 2550
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สารนิพนธ์นี้ได้รับทุนจากภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
โครงการสนับสนุนทุนในการทำสารนิพนธ์ของนิสิต ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาธุรกิจศึกษา
เงินงบประมาณระดับบัณฑิตศึกษา ภาคพิเศษ ประจำปีงบประมาณ 2549
ประเภทโครงการอื่น ๆ หมดเงินอุดหนุน

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(อาจารย์สิฏฐากร ชุทรัพย์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรณ สิริแพทย์พิสุทธิ์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม)
วันที่ เดือน มกราคม พ.ศ. 2550

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะความเมตตากรุณา จาการองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ ประธานควบคุมสารนิพนธ์ ที่กรุณาเป็นประธานกรรมการสอบ พร้อมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำ และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ์ ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบ พร้อมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณภาคิวิชาบริหารธุรกิจ ที่ให้การสนับสนุนทุนวิจัยเพื่อทำสารนิพนธ์

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ชนะ กลิภาร์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์เพ็ญศรี อรุณรุ่งเรือง อาจารย์มาลัย สงวนความดี อาจารย์เสาวณีย์ สนธิเณร อาจารย์ประเสริฐ ลีอำนนตกุล ที่กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ดร.องอาจ โกมลมรรค อาจารย์พีรรัตน์ สุพัฒวิธานนท์ อาจารย์ทรงสมร คชเลิศ ที่กรุณาให้คำแนะนำ และความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้บริหาร อาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพัฒนการเขตฯพณฯ ท่านที่ให้คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือจนสารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

ผู้วิจัยขอขอบคุณนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพัฒนการเขตฯพณฯ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์ที่พึงได้จากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาคุณของบิดา และสามีที่ล่วงลับไปแล้ว ตลอดจนสมาชิกในครอบครัวทุกคน ครู – อาจารย์ทุกท่าน ที่กรุณาให้การสนับสนุน เป็นกำลังใจและถ่ายทอดความรู้แก่ผู้วิจัยตลอดมา

กนกพรรณ ปัญญะสุข

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
กรอบแนวคิดของการวิจัย	8
สมมติฐานของการวิจัย	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
ข้อมูลพื้นฐานวิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเซตุน	10
เอกสารที่เกี่ยวข้องในเรื่องการปฏิรูปการศึกษาอาชีวศึกษา	23
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	26
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	31
แนวคิด/คำนิยาม “การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ”	40
ในมุมมองของนักการศึกษา/ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการศึกษา	
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	42
3 วิธีดำเนินการวิจัย	46
กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	46
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	47
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล	49
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	49
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	50

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนและคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาขาวิชา ชั้นปี ผลการเรียนรู้ ความรู้ความเข้าใจ และอาชีพผู้ปกครอง	56
2	ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษารนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน โดยรวมและรายด้าน.....	57
3	ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษารนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ด้านหลักสูตร โดยรวมและรายข้อ	58
4	ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษารนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ	59
5	ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษารนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ.....	60
6	ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษารนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมและรายข้อ	61
7	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษารนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน จำแนกตามสาขาวิชา.....	64

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

8	ผลการเปรียบเทียบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษารนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน จำแนกตามสาขาวิชา โดยรวมและรายด้าน	65
9	ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษารนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน โดยรวมจำแนกตามสาขาวิชา.....	66
10	ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษารนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ด้านหลักสูตร จำแนกตามสาขาวิชา	67
11	ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษารนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ด้านกิจกรรมการเรียน การสอน จำแนกตามสาขาวิชา	68
12	ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษารนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ด้านสื่อการเรียนการสอน จำแนกตามสาขาวิชา	69
13	ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษารนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ด้านการวัดและประเมินผล จำแนกตามสาขาวิชา	70
14	ผลการเปรียบเทียบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษารนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน จำแนกตามชั้นปี โดยรวมและรายด้าน	71

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

15	ผลการเปรียบเทียบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน จำแนกตามผลการเรียน โดยรวมและรายด้าน	72
16	ผลการเปรียบเทียบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน จำแนกตามความรู้ความเข้าใจ โดยรวมและรายด้าน	73
17	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน จำแนกตามอาชีพ ผู้ปกครอง	74
18	ผลการเปรียบเทียบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง โดยรวมและรายด้าน	75
19	ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน โดยรวมจำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง	76
20	ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ด้านหลักสูตร จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง	77
21	ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง	78

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
22	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพัฒนวิชาการเซตุนน ด้านหลักสูตร	79
23	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพัฒนวิชาการเซตุนน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	80
24	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพัฒนวิชาการเซตุนน ด้านสื่อการเรียนการสอน	81
25	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพัฒนวิชาการเซตุนน ด้านการวัดและประเมินผล	82

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้กำหนดแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาไว้ในมาตรา 81 โดยให้รัฐต้องจัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม พัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปลุกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ และวัฒนธรรมของชาติ จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ให้เป็นกฎหมายแม่บทเชื่อมต่อกับบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญเพื่อเป็นฐานหลักในนโยบายแห่งรัฐด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมของประเทศ และเพื่อเป็นกรอบแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ หลังจากที่มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาของชาติ ไว้ในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และมาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ สถานศึกษาจะต้องพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง ผู้กักตัก กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศเจตนารมณ์ไว้ว่า “2549 เป็นปีแห่งการปฏิรูปการเรียนการสอน” ประเทศไทยมีความจำเป็นต้องพัฒนาการศึกษา เพื่อให้สามารถอยู่ในเวทีแห่งการแข่งขัน ของโลกได้ การปรับปรุงพัฒนาประเทศมีความจำเป็นต้องปฏิรูปการศึกษา ซึ่งการปฏิรูปการศึกษาได้มีความพยายามทำงานต่อเนื่องในช่วงเวลาหลายปีที่ผ่านมา มีการปรับโครงสร้างกระทรวง มีความพยายามปฏิรูปการศึกษา ปฏิรูปการเรียนรู้ มีการเสนอยุทธศาสตร์การปฏิรูปหลักสูตรการเรียนการสอน ขั้นพื้นฐาน การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูปอาชีวศึกษา การปฏิรูปการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย การพัฒนาการศึกษาปฐมวัย การสร้างความเข้มแข็งให้เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา และการปฏิรูปอุดมศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ การพัฒนาครูและหลักสูตร ในการปฏิรูปการเรียนการสอนนั้นมีหลายด้าน การเปลี่ยนแปลง การคิดเป็น วิเคราะห์

เป็น พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รู้ที่จะเรียน และการนำไปประสาน ประยุกต์เข้ากับทุกวิชาหลัก ให้ความสนใจในการนำสื่อเทคโนโลยีการเรียนการสอนสมัยใหม่เข้ามาใช้ และเร่งกำหนดการสร้างตัวชี้วัดที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม สิ่งที่จะเกิดขึ้นจากการปฏิรูปการเรียนการสอน คือการเปลี่ยนแปลงในทุกกระดับ (เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน, กระทรวงศึกษาธิการ : 2549)

“การอาชีวศึกษา” เป็นกระบวนการจัดการศึกษาเพื่อเข้าสู่ชีวิตการทำงาน เพื่อทำอาชีพ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนระดับกึ่งฝีมือ ระดับช่างฝีมือ ระดับช่างเทคนิค และระดับเทคโนโลยี ที่มีคุณภาพ และมาตรฐาน สามารถตอบสนองตามความต้องการของตลาดแรงงาน และการประกอบอาชีพอิสระ สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี อาชีวศึกษา จึงเป็นรากฐานอันสำคัญในการพัฒนาประเทศ เพราะความเจริญของประเทศขึ้นอยู่กับทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ สามารถสนองต่อการขยายตัว ทั้งในภาคอุตสาหกรรม และการบริการ รวมทั้งการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ ในสภาวะปัจจุบันที่โลกมีความเป็นสากลมากขึ้น การอาชีวศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการนำพาประเทศเข้าสู่การแข่งขันในโลกยุค “สังคมแห่งการเรียนรู้” อาชีวศึกษาเป็นการศึกษาที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะเป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะมีฝีมือ ที่จะประกอบอาชีพเลี้ยงตัวเองได้ ตลอดจนสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนา และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข กระบวนการจัดการศึกษายึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ เป็นแนวทาง ในการผลิตและพัฒนากำลังคน ทั้งในระดับกึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ (แพรวพรรณ บุญฤทธิ์ มন্ত্রী : อาชีวศึกษา : กับการเรียนรู้ตลอดชีวิต)

การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับอาชีวศึกษา ซึ่งดำเนินการมาตั้งแต่เริ่มมีการปฏิรูปการศึกษา เมื่อปี พ.ศ. 2542 จนถึงปัจจุบัน ยังประสบผลไม่ได้ตามที่ตั้งไว้ อีกทั้งยังประสบปัญหาหลายประการ คุณภาพการเรียนการสอนอาชีวศึกษาและเทคโนโลยีขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการที่สำคัญ เช่น หลักสูตร ครู อาจารย์ นักศึกษา วิธีการสอน เครื่องมือเครื่องจักร และอุปกรณ์การศึกษา การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนจึงเป็นการพัฒนาองค์ประกอบที่สำคัญ หลักสูตรต้องสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานโดยเน้นปฏิบัติ และมีความยืดหยุ่น เปิดโอกาสให้ผู้สนใจสามารถเรียนรู้ได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยจัดเป็นลักษณะหลักสูตรระบบเปิด เน้นการบูรณาการหลักสูตร และเนื้อหาการเรียนรู้ต้องเน้นฐานสมรรถนะ เพื่อให้บุคคลมีความรู้ทางทฤษฎีและมีทักษะจากการฝึกปฏิบัติให้เกิดความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ และเพื่อส่งเสริมพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ ครู อาจารย์ควรได้รับการพัฒนาทั้งในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ นักศึกษาควรได้รับการพัฒนา โดยเฉพาะในด้านความรู้พื้นฐานก่อนเข้าศึกษาด้านอาชีวศึกษาและเทคโนโลยี

ควรมีพื้นฐานความรู้ทางคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์อยู่ในเกณฑ์เป็นที่น่าสนใจ เพื่อที่จะสามารถเรียนรู้ด้านอาชีวศึกษาและเทคโนโลยีอย่างมีคุณภาพ ด้านวิธีสอนนั้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545 ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ เน้นความสำคัญทั้งความรู้ ทักษะ และคุณธรรม การอาชีวศึกษาและเทคโนโลยีสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ในลักษณะผู้เรียนเป็นสำคัญได้ดี เพราะต้องให้ทั้งความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่ออาชีพ โดยเรียนทั้งภาคทฤษฎี และให้ความสำคัญกับภาคปฏิบัติ (เส้นทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษาและเทคโนโลยี. 2548 : 135)

รุ่ง แก้วแดง (2547) กล่าวว่า “ผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นวิธีการเรียนรู้ที่ทุกคนเห็นด้วย แต่มีปัญหาเรื่องการนำไปปฏิบัติ”

ปัญญา ทรงแสรย์ (2544) กล่าวไว้ใน วิกฤตการณ์ผู้เรียนเป็นสำคัญว่า วิกฤตการณ์ผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นสถานการณ์แห่งความสับสน อันเนื่องมาจากกระแสการปฏิรูปการเรียนรู้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้ทุกฝ่าย ทั้งผู้เรียน ผู้สอน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง ปรับตัวไม่ทัน เกิดความเข้าใจผิด มีการนำไปปฏิบัติในบรรยากาศการเรียนรู้แบบผิด ๆ ส่งผลต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ในทุก ๆ ด้าน มีผลกระทบโดยตรงต่อผู้เรียน และไม่มีผลชัดเจนสำหรับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) (2548) ได้สรุปไว้ใน รายงานการสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตั้งแต่ พ.ศ.2542-2547 พบว่า กลุ่มการอาชีวศึกษา มุ่งพัฒนาทักษะในการปฏิบัติจริง การมีประสบการณ์การเรียนรู้ใน สถานประกอบการ โดยเป็นการจัดการเรียนรู้แบบมุ่งสมรรถนะเป็นหลัก ผู้เรียนในระดับการอาชีวศึกษาส่วนใหญ่ ยังไม่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางที่ผู้เรียนเป็นสำคัญมากเท่าที่ควร เนื่องจากต้องมุ่งพัฒนาจัดการเรียนรู้ให้ได้ตามหลักสูตรใหม่ที่มีการปรับเปลี่ยนหลายครั้ง โดยเฉพาะในระดับ ปวช. และ ปวส. ทำให้ครูไม่มีเวลาพัฒนาด้านการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญได้ ประกอบกับการพัฒนาหรือฝึกอบรมครูในการอาชีวศึกษา จะมุ่งการพัฒนาวิชาความรู้มากกว่าการพัฒนาวิธีหรือกระบวนการจัดการเรียนรู้ทำให้ครูในระดับการอาชีวศึกษาจำนวนมาก ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจถึงวิธีการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางที่ผู้เรียนเป็นสำคัญได้มากเท่าที่ควร

เพื่อการปรับปรุงแก้ไขปัญหาลดอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่กำลังประสบปัญหาอยู่ในขณะนี้ ให้สามารถดำเนินไปตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สอดคล้องกับเจตนารมณ์ ความมุ่งหมายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ทั้งนี้โดย

มุ่งหวังว่าจะนำไปสู่การพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ดังนั้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา “ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน” ตามแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อทราบปัญหาและเป็นข้อมูลในการแก้ไข และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในระดับอาชีวศึกษา เป็นแนวทางสำหรับการวางแผนในสถาบันการอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ใน 4 ด้าน คือ ปัญหาด้านหลักสูตร ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล

2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน จำแนกตาม สาขาวิชา ชั้นปี ผลการเรียนรู้ ความรู้ความเข้าใจ และอาชีพผู้ปกครอง

3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ทราบถึงปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ตามสภาพจริง เพื่อนำไปแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนนำไปเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร ครู อาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ใน 4 ด้าน คือ

- 1.1 ปัญหาด้านหลักสูตร
- 1.2 ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
- 1.3 ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน
- 1.4 ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 5 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาการเลขานุการ สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และสาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ทวิภาคี) จำนวน 1,155 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 286 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 สาขาวิชา

- 3.1.1.1 สาขาวิชาการบัญชี
- 3.1.1.2 สาขาวิชาการตลาด
- 3.1.1.3 สาขาวิชาการเลขานุการ
- 3.1.1.4 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
- 3.1.1.5 สาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ทวิภาคี)

3.1.2 ชั้นปี

- 3.1.2.1 ปีที่ 1
- 3.1.2.2 ปีที่ 2

3.1.3 ผลการเรียนรู้

3.1.3.1 ผลการเรียนรู้ คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป

3.1.3.2 ผลการเรียนรู้ คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 3.00

3.1.4 อาชีพผู้ปกครอง

3.1.4.1 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

3.1.4.2 ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว

3.1.4.3 รับจ้าง/ลูกจ้าง

3.1.4.4 เกษตรกร

3.1.5 ความรู้ความเข้าใจ

3.1.5.1 กลุ่มสูง (17-20 คะแนน)

3.1.5.2 กลุ่มต่ำ (น้อยกว่า 17 คะแนน)

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใน 4 ด้าน คือ ปัญหาด้านหลักสูตร ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนรู้โดยมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ได้มากที่สุดในทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม โดยแสดงเป็นพฤติกรรมที่ผู้สอนกำหนดไว้ในจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ได้คิดเอง ปฏิบัติเองและมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล หรือแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย จนสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้ โดยผู้สอนเป็นผู้วางแผนร่วมกับผู้เรียน จัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ กระตุ้น ทำท่าย ให้กำลังใจ และช่วยแก้ปัญหาหรือชี้แนะแนวทางการแสวงหาความรู้ที่ถูกต้องให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

2. ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง สภาพการณ์ หรือ ข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในด้านต่าง ๆ คือ

2.1 ปัญหาด้านหลักสูตร หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรค ข้อขัดข้อง ข้อสงสัย ข้อบกพร่อง ความไม่สะดวกในเนื้อหาสาระของทั้งวิชาการและวิชาชีพ ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับบุคลิกภาพ ความถนัด ทักษะ เจตคติต่อวิชาชีพ และพฤติกรรมตามจุดประสงค์การเรียนรู้และมาตรฐานวิชาชีพ

2.2 ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรค ข้อขัดข้อง ข้อสงสัย ข้อบกพร่อง ความไม่สะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การปฏิบัติ การพัฒนา

กระบวนการคิด และอิสระในการเรียนรู้ตามความถนัด ความสนใจ วิธีการและแหล่งเรียนรู้ จุดประสงค์ การเรียนรู้และมาตรฐานวิชาชีพ

2.3 ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรค ขัดขวาง ข้อสงสัย ข้อบกพร่อง ในการจัดหาเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัย และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในการพัฒนาการเรียนการสอน การผลิตและนำสื่อที่หลากหลาย บทเรียนวิธีการ สอน และสื่อต่อการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้และมาตรฐานวิชาชีพ

2.4 ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรค ขัดขวาง ข้อสงสัย ข้อบกพร่อง เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาตัดสินคุณภาพ เกณฑ์การวัดและประเมินผล คุณลักษณะ และพฤติกรรมตามจุดประสงค์การเรียนรู้และมาตรฐานวิชาชีพ

3. สาขาวิชา หมายถึง วิชาประเภทบริหารธุรกิจ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำนวน 5 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาการเลขานุการ สาขาวิชา คอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ทวิภาคี)

4. ผลการเรียนรู้ หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมที่แสดงถึงความสามารถทางการเรียนของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานนบุรี และวิทยาลัย พณิชยการเชตุพน แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ

4.1 คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป

4.2 คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 3.00

5. อาชีพผู้ปกครอง หมายถึง อาชีพของผู้ที่ให้การอุปการะเลี้ยงดู ถ้าบิดา มารดาเป็นผู้ อุปการะ ให้ถือเอาอาชีพของบิดาเป็นผู้อุปการะ ในกรณีที่ไม่มีบิดาหรือบิดาไม่มีอาชีพให้ถือเอาอาชีพ ของมารดา และถ้าผู้เรียนไม่มีผู้อุปการะเป็นบิดาหรือไม่มีมารดา ให้ถือเอาอาชีพของผู้ที่อุปการะหรือ อาชีพ ของผู้ปกครองแทน จำแนกเป็น

5.1. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ หมายถึง ผู้ปกครองของผู้เรียนที่ปฏิบัติงานในระบบราชการ โดยเป็นข้าราชการ เป็นลูกจ้างประจำในสังกัดของรัฐบาล หรือผู้ปกครองของผู้เรียนที่ปฏิบัติงานในองค์กร รัฐวิสาหกิจ

5.2 คำขาย/ธุรกิจส่วนตัว หมายถึง ผู้ปกครองของผู้เรียนประกอบกิจการค้าของตนเอง เป็นเจ้าของธุรกิจ

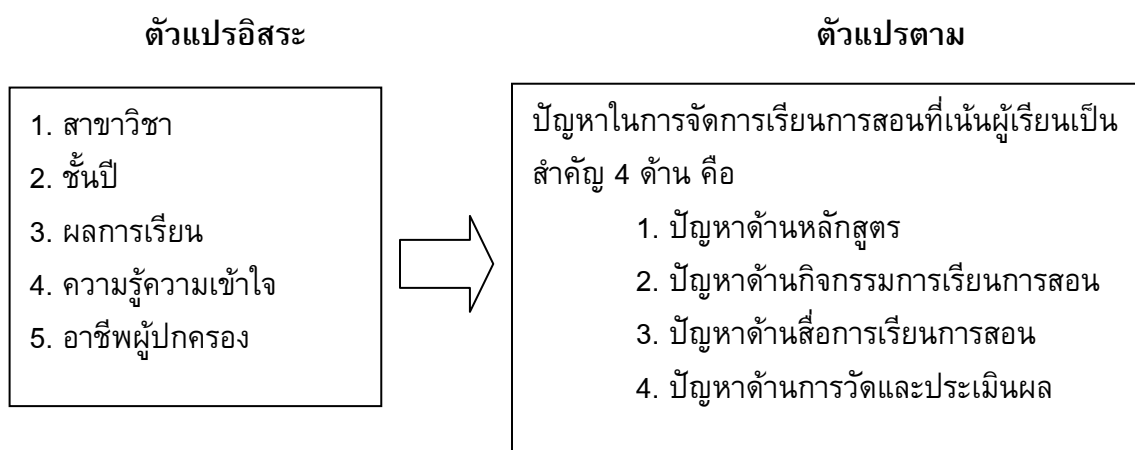
5.3 รับจ้าง/ลูกจ้าง หมายถึง ผู้ปกครองของผู้เรียนปฏิบัติงานในองค์กรของเอกชนหรือ องค์กรของรัฐในตำแหน่งพนักงานชั่วคราว หรือทำงานรับจ้างเป็นรายวัน รายเดือน

5.4 เกษตรกร หมายถึง ผู้ปกครองของผู้เรียนมีอาชีพในการทำนา ทำสวน ทำไร่ หรือเลี้ยงสัตว์เพื่อจำหน่าย

6. ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง การแสดงออกของผู้เรียนถึงการรับรู้ หรือความสามารถที่จะรับรู้ เป็นความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยแสดงออกทางความรู้สึก ความตระหนัก และความเข้าใจ โดยใช้ค่าคะแนนเฉลี่ย = 17 คะแนน คะแนนสูงสุด = 20 คะแนน และคะแนนต่ำสุด = 12 คะแนน

กรอบแนวคิดของการวิจัย

“ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชการเซตุน ”

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่เรียนชั้นปีต่างกัน มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีผลการเรียนต่างกัน มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจต่างกัน มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
5. นักศึกษาที่มีผู้ปกครองอาชีพต่างกัน มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษา ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ทั้งนี้เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าดำเนินไปตามลำดับขั้นตอน ผู้วิจัย จึงขอเสนอเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่สำคัญดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานวิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน
 2. เอกสารที่เกี่ยวข้องในเรื่องการปฏิรูปการศึกษาอาชีวศึกษา
 3. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในเรื่องการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 5. แนวคิด/คำนิยาม “การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ”
- ในมุมมองของนักการศึกษา/ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการศึกษา
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ข้อมูลพื้นฐาน วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน

1. วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี

ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2481 โดยใช้ชื่อว่า “โรงเรียนการช่างตัดเย็บเสื้อผ้าวัดหงส์รัตนาราม” เปิดสอนหลักสูตร ตัดเย็บเสื้อผ้าระดับอาชีวศึกษาตอนต้น ต่อมาในปีการศึกษา 2497 ได้ย้ายมาอยู่ที่วัดอรุณราชวราราม และเปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนการช่างสตรีธนบุรี”วันที่ 3 เมษายน 2515 ย้ายมาอยู่ ณ ที่ตั้งปัจจุบัน และเปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนอาชีวศึกษาธนบุรีวันที่ 1 มกราคม 2522 เปลี่ยนชื่อเป็น “วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี” และใช้ชื่อนี้มาจนถึงปัจจุบัน โดยเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาคหกรรม และศิลปกรรม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) บริหารธุรกิจ

ปีการศึกษา 2535 เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

บริหารธุรกิจ

ปีการศึกษา 2537 เปิดสอนหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

พาณิชยกรรม

ปีการศึกษา 2538 เปิดสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาออกแบบเครื่องประดับอัญมณี รับผู้จบปวช. ทางด้านศิลปกรรมเข้าศึกษาต่อระดับ ปวส. หลักสูตร 2 ปี โดยความร่วมมือกับบริษัท บิวตี้เจมส์ แพลตอว์ จำกัด

ปีการศึกษา 2539 เปิดสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี กลุ่มวิชาธุรกิจค้าปลีก รับผู้จบ ม.3 หรือเทียบเท่า เข้าศึกษาต่อระดับ ปวช. หลักสูตร 3 ปี โดยความร่วมมือกับบริษัท ซีพี เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด (มหาชน)

ปีการศึกษา 2542 ร่วมมือกับองค์การค้าของคุรุสภา ปีการศึกษา 2543 ร่วมมือกับบริษัท ซี อาร์ ซี. เอโฮลด์ จำกัด TOPS Supermarket ปีการศึกษา 2544 ร่วมมือกับบิ๊กซี ซูเปอร์เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)

วิสัยทัศน์วิทยาลัย

วิทยาลัยอาชีวศึกษานนบุรี เป็นสถานศึกษาที่มุ่งมั่นจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถเพิ่มศักยภาพด้านวิชาชีพ ทักษะและการจัดการที่เป็นสากลผสมผสานกับภูมิปัญญาไทย สอดคล้องกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี สร้างคุณค่าที่ดีต่อตนเองและสังคม และเป็นศูนย์กลางการบริการทางวิชาชีพให้กับชุมชน

หลักสูตรที่เปิดสอน

ระดับ ปวช. หลักสูตร ปวช.2545 ปรับปรุง 2546

ประเภทวิชาพาณิชยกรรม

1. สาขาวิชาพาณิชยกรรม
2. สาขางานบัญชี
3. สาขางานการขาย
4. สาขางานเลขานุการ
5. สาขางานคอมพิวเตอร์
6. สาขางานธุรกิจค้าปลีก (ทวิภาคี)

ประเภทวิชาคหกรรม

1. สาขาวิชาผ้าและเครื่องแต่งกาย
2. สาขางานตัดเย็บเสื้อผ้า
3. สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ
4. สาขางานอาหารและโภชนาการ (ปกติ/ทวิภาคี)

5. สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์

6. สาขางานคหกรรมทั่วไป

ประเภทวิชาศิลปกรรม

1.- สาขาวิชาศิลปกรรม

2. สาขางานศิลปกรรม

3. สาขาวิชาเครื่องประดับและอัญมณี

ระดับ ปวส. หลักสูตร ปวส.2546

ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ

1. สาขาวิชาการบัญชี

2. สาขาวิชาการตลาด

3. สาขาวิชาการเลขานุการ

4. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

5. สาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ทวิภาคี)

ประเภทวิชาคหกรรมศาสตร์

1. สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ (ปกติ/ทวิภาคี)

2. สาขาวิชาบริหารงานคหกรรมศาสตร์

ประเภทวิชาศิลปกรรม

1. สาขาวิชาออกแบบนิเทศศิลป์

2. สาขาวิชาเทคโนโลยีการถ่ายภาพและวีดิทัศน์

3. สาขาวิชาจิตรกรรม

4. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์กราฟฟิก

5. สาขาวิชาเทคโนโลยีเครื่องเคลือบดินเผา

6. สาขาวิชาวิเคราะห์และควบคุมคุณภาพอัญมณีและเครื่องประดับ

(ทวิภาคี)

2. วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน

ประวัติความเป็นมาโดยสังเขป

วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน มีชื่อเดิมว่าโรงเรียนวัดพระเชตุพนตั้งตรงจิตร วิทยาลัย สังกัดกองโรงเรียนพาณิชยและอุตสาหกรรม กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการตั้งขึ้น ตามประกาศของ กระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 6 กรกฎาคม 2500 โดยเช่าอาคาร 2 ชั้น 2 แถว อยู่บริเวณสังฆาราม วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ทำเตียน กรุงเทพมหานคร และนายบัณฑิต บุญยาคม เป็นอาจารย์ใหญ่เปิดสอน 3 แผนก คือ แผนกพณิชยการ แผนกเลขานุการ แผนก ภาษาต่างประเทศ ต่อมาจำนวนนักเรียนที่มาสมัครเรียนเพิ่มขึ้น จนโรงเรียนไม่สามารถรับ

ได้ทั้งหมดคงรับได้เพียงปีละ 450 คน เนื่องจากสถานที่คับแคบไม่สามารถขยายออกไปได้เพราะตั้งอยู่ในเขตวัดขาดโรงอาหาร หอประชุม สนามกีฬาโรงเรียนไม่อาจจัดกิจกรรมที่อำนวยความสะดวกแก่นักเรียนได้เต็มที่ กรมอาชีวศึกษาจึงมีโครงการย้ายโรงเรียนไปตั้งยังสถานที่แห่งใหม่ที่ถนนประชาอุทิศ แขวงราษฎร์บูรณะ เขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นที่ของคุณลออ หลิมเซ่งไถ่ มอบให้กรมการศาสนาใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาเนื้อที่ 5 ไร่เศษ และสำนักงบประมาณได้อนุมัติซื้อที่ดินเพิ่มเติมจาก น.พ. ทวี ตุมราควิน จำนวน 3 ไร่ 1 งาน 8 ตารางวา พร้อมกับให้งบประมาณก่อสร้างอาคารเรียน 4 ชั้น 2 หลัง โรงอาหารและห้องประชุม เมื่อปีงบประมาณ 2512 1 ตุลาคม 2513 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศ ให้เปลี่ยนชื่อโรงเรียนวัดพระเชตุพนตั้งตรงจิตรวิทยาลั เป็นโรงเรียนพนิตยารชการเชตุพน แต่ให้คงอักษรย่อ พ.ต. ไว้ตามเดิม และได้ย้ายมายังที่แห่งใหม่ ตั้งอยู่เลขที่ 314 ถนนประชาอุทิศ แขวงราษฎร์บูรณะ เขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร จนถึงปัจจุบันปีการศึกษา 2516 โรงเรียนได้เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ขึ้นอีกระดับหนึ่ง มี 3 สาขา คือ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการเลขานุการ สาขาวิชาการตลาด 1 ตุลาคม 2516 ได้รับยกฐานะเป็น วิทยาลัย ในปีการศึกษา 2516 วิทยาลัยฯ ได้ขอ อนุมัติเปิดการศึกษาพิเศษ ระดับประโยศครุมัธยม (ป.ม.) ขึ้นอีกระดับหนึ่ง วิทยาลัยฯ ได้ดำเนินงานในด้านการศีกษาโดยเปิดสอนสาขาวิชาต่าง ๆ ที่เป็ความต้องการของตลาดแรงงานเพิ่มขึ้น ทั้งด้านพาณิชยกรรมและบริหารธุรกิจ เป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติได้อย่างถูกต้อง และครบถ้วน ผลการสอบ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นสูง (ปวส.) เกิดสัมฤทธิ์ผลเป็นไปตามความต้องการของกระทรวงศึกษาธิการทุกประการ วิทยาลัยฯ ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกรมอาชีวศีกษา และอนุมัติใช้เงินบำรุงการศีกษา ปรับปรุงงานต่าง ๆ ในอันที่จะให้การดำเนินการศีกษาเป็นไปอย่างได้ผล และมีประสิทธิภาพที่สุด

ปัจจุบันวิทยาลัยฯ มีพื้นที่ทั้งหมด 14 ไร่ 2 งาน 59 ตารางวา อาคารเรียน 6 หลัง หอประชุม โรงอาหาร 1 หลัง อาคารเอนกประสงค์ (โรงยิม) 1 หลัง แพลต 4 ชั้น 1 หลัง (ที่พักอาศัยนักการภารโรง) ข้าราชการครู 98 คน ข้าราชการพลเรือน 2 คน ครูจ้างสอน 5 คน ลูกจ้างประจำ 19 คน ลูกจ้างชั่วคราว 36 คน นักเรียน – นักศีกษา 3,578 คน ประเภทวิชา / สาขาวิชา ที่เปิดทำการสอน ปีการศึกษา 2548

ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

1. สาขางานการบัญชี
2. สาขางานการขาย
3. สาขางานการเลขานุการ
4. สาขางานการโรงแรม

5. สาขางานคอมพิวเตอร์

6. สาขางานธุรกิจค้าปลีก (ระบบทวิภาคี)

ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

1. สาขาวิชาการบัญชี

2. สาขาวิชาการตลาด

3. สาขาวิชาการเลขานุการ

4. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

5. สาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ระบบทวิภาคี)

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 พัฒนาขึ้นให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม เพื่อผลิตและพัฒนาแรงงานระดับผู้ชำนาญการที่มีความรู้ ความชำนาญ ความสามารถในการจัดการ การตัดสินใจ การแก้ปัญหา การพัฒนางานและพัฒนาตนเอง ให้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับ ชุมชน ระดับท้องถิ่น และระดับชาติ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนตามความถนัด ความสนใจ ศักยภาพและโอกาสของตน สามารถถ่ายโอนผลการเรียน เทียบความรู้และประสบการณ์จากแหล่ง วิทยาการ สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระ เปิดโอกาสให้สถานศึกษาชุมชน ท้องถิ่น ทั้งภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตรและจัดการศึกษา

หลักการ

1. เป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตและพัฒนาแรงงานระดับผู้ชำนาญการเฉพาะสาขาอาชีพ สอดคล้องกับตลาดแรงงาน สภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม สามารถ เป็นหัวหน้างานหรือเป็นผู้ประกอบการได้
2. เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีสมรรถนะในการประกอบอาชีพ มีความรู้เต็ม ภูมิ ปฏิบัติได้จริงและ เข้าใจชีวิต
3. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการวิชาชีพมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนวิชาชีพสามารถถ่ายโอนประสบการณ์การเรียนรู้จากสถานประกอบการ และสามารถสะสมการ เรียนรู้และประสบการณ์ได้

จุดหมาย

1. เพื่อให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต สามารถศึกษาค้นคว้า เพิ่มเติมหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
2. เพื่อให้มีทักษะและสมรรถนะในงานอาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพ

3. เพื่อให้สามารถบูรณาการความรู้ ทักษะจากศาสตร์ต่าง ๆ ประยุกต์ใช้ในงานอาชีพ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

4. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในงานอาชีพ รักงาน รักองค์กร สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี และมีความภาคภูมิใจในตนเองต่อการเรียนวิชาชีพ

5. เพื่อให้มีปัญญา ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการจัดการ การตัดสินใจและการแก้ปัญหา รู้จักแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ มาพัฒนาตนเอง ประยุกต์ใช้ความรู้ในการสร้างงานให้สอดคล้องกับวิชาชีพ และการพัฒนางานอาชีพอย่างต่อเนื่อง

6. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ มีวินัย มีสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ เหมาะสมกับการปฏิบัติในอาชีพนั้น ๆ

7. เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว องค์กร ท้องถิ่นและประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตระหนักในปัญหาและความสำคัญของสิ่งแวดล้อม

8. เพื่อให้ตระหนักและมีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศ โดยเป็นกำลังสำคัญในด้านการผลิตและให้บริการ

9. เพื่อให้เห็นคุณค่าและดำรงไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ปฏิบัติตนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร

1. การเรียนการสอน

1.1 การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียนได้ทุกวิธีเรียนที่กำหนดและนำผลการเรียนแต่ละวิธีมาประเมินผลร่วมกันได้ สามารถถ่ายโอนผลการเรียน และขอเทียบความรู้และประสบการณ์ได้

1.2 การจัดการเรียนการสอนเน้นการปฏิบัติจริง โดยสามารถนำรายวิชาไปจัดฝึกในสถานประกอบการ ไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน

2. เวลาเรียน

2.1 ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติ ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ โดยมีเวลาเรียนและจำนวนหน่วยกิตตามที่กำหนด และสถานศึกษาอาจเปิดสอนภาคเรียนฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร ประมาณ 5 สัปดาห์

2.2 การเรียนในระบบชั้นเรียน ให้สถานศึกษาเปิดทำการสอนไม่น้อยกว่า สัปดาห์ละ 5 วัน คาบละ 60 นาที (1 ชั่วโมง)

2.3 เวลาเรียนตามปกติ สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่าในประเภทวิชาและสาขาวิชาที่กำหนด 2 ปี สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาใน

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพต่าง
ประเภทวิชา/สาขาวิชาที่กำหนด ประมาณ 3 ปี

3. หน่วยกิต

ให้มีจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 85 หน่วยกิต และไม่เกิน
100 หน่วยกิต การคิดหน่วยกิตถือเกณฑ์ ดังนี้

3.1 รายวิชาภาคทฤษฎี 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 20
ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

3.2 รายวิชาที่ประกอบด้วยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติให้บูรณาการการ
เรียนการสอนกำหนด 2 - 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 40 - 60 ชั่วโมง มีค่า 1
หน่วยกิต

3.3 รายวิชาที่นำไปฝึกงานในสถานประกอบการ กำหนดเวลาในการฝึก
ปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

3.4 การฝึกอาชีพในระบบทวิภาคี ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 40 ชั่วโมง มีค่า 1
หน่วยกิต

3.5 การทำโครงการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

4. โครงสร้าง

โครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546
แบ่งเป็น 3 หมวดวิชาฝึกงาน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้

4.1 หมวดวิชาสามัญ

4.1.1 วิชาสามัญทั่วไป เป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต

4.1.2 วิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพ เป็นวิชาที่เป็นพื้นฐานสัมพันธ์กับ
วิชาชีพ

4.2 หมวดวิชาชีพ แบ่งเป็น

4.2.1 วิชาชีพพื้นฐาน เป็นกลุ่มวิชาชีพสัมพันธ์ที่เป็นพื้นฐานที่
จำเป็นในประเภทวิชานั้นๆ

4.2.2 วิชาชีพสาขาวิชา เป็นกลุ่มวิชาชีพหลักในสาขาวิชานั้นๆ

4.2.3 วิชาชีพสาขางาน เป็นกลุ่มวิชาชีพที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้และ
ทักษะเฉพาะด้านในงานอาชีพตามความถนัดและความสนใจ

4.2.4 โครงการ

4.3 หมวดวิชาเลือกเสรี

4.4 ฝึกงาน

4.5 กิจกรรมเสริมหลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตและรายวิชาของแต่ละหมวดวิชาตลอดหลักสูตร ให้เป็นไปตามกำหนดไว้ในโครงสร้างของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา ส่วนรายวิชาแต่ละหมวดวิชา สถานศึกษาสามารถจัดตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หรือจัดตามความเหมาะสมของสภาพท้องถิ่น ทั้งนี้ สถานศึกษาต้องกำหนดรหัสวิชา จำนวนคาบเรียนและจำนวนหน่วยกิต ตามระเบียบที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

5. โครงการ

5.1 สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนจัดทำโครงการในภาคเรียนที่ 4 ไม่น้อยกว่า 160 ชั่วโมง กำหนดให้มีค่า 4 หน่วยกิต

5.2 การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น

6. ฝึกงาน

6.1 ให้สถานศึกษานำรายวิชาในหมวดวิชาชีพไปจัดฝึกในสถานประกอบการ อย่างน้อย 1 ภาคเรียน

6.2 การตัดสินผลการเรียนและให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่น

7. การเข้าเรียน

ผู้เข้าเรียนต้องมีพื้นฐานความรู้และคุณสมบัติ ดังนี้

7.1 พื้นฐานความรู้ สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่า หรือสำเร็จการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ผู้เข้าเรียนที่สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพต่างประเภทวิชาและสาขาวิชาที่กำหนด ต้องเรียนรายวิชาปรับพื้นฐานวิชาชีพให้ครบตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา การเรียนรายวิชาปรับพื้นฐานวิชาชีพ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในแต่ละสาขาวิชา

7.2 คุณสมบัติ

ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 พ.ศ. 2546

8. การประเมินผลการเรียน

ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 พ.ศ. 2546

9. กิจกรรมเสริมหลักสูตร

สถานศึกษาต้องจัดให้มีกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ระเบียบวินัยของตนเอง การสหพันธนาการ และการส่งเสริมการทำงานโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ในการทำประโยชน์ต่อชุมชน ทำนุบำรุงขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม ซึ่งประกอบด้วย การวางแผนลงมือปฏิบัติประเมินผล และปรับปรุงการทำงาน ไม่น้อยกว่า 120 ชั่วโมง

10. การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

10.1 ประเมินผ่านรายวิชาในหมวดวิชาสามัญ หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรี ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

10.2 ได้จำนวนหน่วยกิตครบตามโครงสร้างของหลักสูตรประเภทวิชาและสาขาวิชา

10.3 ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00

10.4 เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรและผ่านการประเมินตามที่กำหนด

10.5 ประเมินผ่านมาตรฐานวิชาชีพสาขาวิชา

โครงสร้างหลักสูตรและจุดประสงค์ และมาตรฐานวิชาชีพ

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2546

สาขาวิชาการบัญชี

จุดประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับภาษา สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ นำไปใช้ในการค้นคว้า เพื่อพัฒนาตนเอง และวิชาชีพ บัญชีให้เจริญก้าวหน้า

2. เพื่อให้มีความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ เป็นพื้นฐานในการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานวิชาชีพให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

3. เพื่อให้สามารถนำความรู้และทักษะในวิชาชีพบัญชีไปประกอบอาชีพในหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน หรืออาชีพอิสระอย่างมีประสิทธิภาพ

4. เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ วางแผนการปฏิบัติงาน และแก้ปัญหาด้วยหลักการ และเหตุผลเพื่อให้สัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมาย

5. สามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานด้านบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. เพื่อปลูกฝังให้มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ มีจิตสำนึกที่ดีต่อองค์กร

มาตรฐานวิชาชีพ

1. สื่อสารทางเทคนิคในงานอาชีพ
2. จัดการระบบฐานข้อมูลในงานอาชีพ
3. แก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี
4. การจัด ควบคุม และพัฒนาคุณภาพ
5. แสดงบุคลิกและลักษณะของผู้ประกอบอาชีพด้านธุรกิจ
6. เข้าใจหลักเกณฑ์และกระบวนการของงานบัญชีการเงิน งานบัญชีชั้นกลาง งานบัญชีชั้นสูงงานบัญชีต้นทุน งานตรวจสอบภายใน
7. บันทึกบัญชีเกี่ยวกับงานบัญชีการเงิน งานบัญชีชั้นกลาง งานบัญชีชั้นสูง งานบัญชีต้นทุน งานตรวจสอบภายใน

สาขาวิชาการตลาด

จุดประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับภาษา สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และมนุษยศาสตร์ นำไปใช้ในการค้นคว้า เพื่อพัฒนาตนเอง และวิชาชีพ การตลาดให้เจริญก้าวหน้า
2. เพื่อให้มีความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ เป็นพื้นฐานในการนำไปใช้ในการ ปฏิบัติงานวิชาชีพ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี
3. เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในด้านการเป็นพนักงานการตลาด พนักงานขาย พนักงานจัดซื้อ พนักงานวิจัยและสถิติ พนักงานวิจัยและสถิติ และเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ สามารถบริหารงานด้านการตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจถึงการตลาดระบบเครือข่ายสื่อสาร
5. เพื่อให้สามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในงานอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. เพื่อให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้ทันต่อสถานการณ์ สำนึกในจรรยาบรรณและหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคม

มาตรฐานวิชาชีพ

1. สื่อสารทางเทคนิคในงานอาชีพ
2. จัดการระบบฐานข้อมูลในงานอาชีพ
3. แก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี
4. การจัด ควบคุม และพัฒนาคุณภาพ
5. แสดงบุคลิกและลักษณะของผู้ประกอบอาชีพด้านธุรกิจ

6. วางแผนงานและกำหนดกลยุทธ์
7. วิเคราะห์ตลาดและวิจัยเบื้องต้น
8. ใช้คอมพิวเตอร์และสารสนเทศในงานอาชีพ
9. ปฏิบัติงานในหน้าที่พนักงานขายและประกอบอาชีพอิสระ

สาขาวิชาการเลขานุการ

จุดประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับภาษา สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และมนุษยศาสตร์ นำไปใช้ในการค้นคว้า เพื่อพัฒนาตนเอง และวิชาชีพ การเลขานุการให้เจริญก้าวหน้า
2. เพื่อให้มีความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ เป็นพื้นฐานในการนำไปใช้ในการ ปฏิบัติงานวิชาชีพ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี
3. เพื่อให้ทราบหลักการทำงาน บทบาท หน้าที่ในวิชาชีพเลขานุการ
4. เพื่อให้มีทักษะในการปฏิบัติงานเลขานุการ และสามารถประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีในงานเลขานุการ
5. มีศิลปะในการติดต่อสื่อสารใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้อย่าง ถูกต้อง
6. สามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานเลขานุการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
7. มีมนุษยสัมพันธ์และบุคลิกภาพที่ดี สามารถประสานงานกับหน่วยงาน ต่าง ๆ

8. มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพเลขานุการ

มาตรฐานวิชาชีพ

1. สื่อสารทางเทคนิคในงานอาชีพ
2. จัดการระบบฐานข้อมูลในงานอาชีพ
3. แก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี
4. การจัด ควบคุม และพัฒนาคุณภาพ
5. แสดงบุคลิกและลักษณะของผู้ประกอบอาชีพด้านธุรกิจ
6. ปฏิบัติงานในหน้าที่เลขานุการบริหาร
7. ปฏิบัติงานสำนักงานและงานวงจรเอกสาร
8. ปฏิบัติงานจัดประชุมสัมมนา

9. พิมพ์งานชั้นผลิตและผลิตเอกสารรูปแบบต่าง ๆ

10. ใช้เครื่องใช้สำนักงานสมัยใหม่ในการปฏิบัติงาน

สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

จุดประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับภาษา สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และมนุษยศาสตร์ นำไปใช้ในการค้นคว้า เพื่อพัฒนาตนเอง และงานวิชาชีพด้านคอมพิวเตอร์ให้เจริญก้าวหน้า

2. เพื่อให้มีความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ เป็นพื้นฐานในการนำไปใช้ในการ ปฏิบัติงานวิชาชีพ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

3. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการปฏิบัติงานด้านคอมพิวเตอร์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ วางแผนการปฏิบัติงานและแก้ปัญหาด้วยหลักการ และเหตุผล

5. เพื่อให้มีทักษะในการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์ในงานธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ

6. เพื่อให้มีเจตคติและค่านิยมที่เหมาะสมตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรมในงาน ด้านคอมพิวเตอร์

มาตรฐานวิชาชีพ

1. สื่อสารทางเทคนิคในงานอาชีพ
2. จัดการระบบฐานข้อมูลในงานอาชีพ
3. แก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี
4. การจัด ควบคุม และพัฒนาคุณภาพ
5. แสดงบุคลิกและลักษณะของผู้ประกอบอาชีพด้านธุรกิจ
6. ใช้ระบบปฏิบัติการและโปรแกรมสำเร็จรูปในงานอาชีพ
7. ออกแบบระบบฐานข้อมูลในงานอาชีพ
8. ออกแบบและพัฒนาโปรแกรม
9. วางแผนและวิเคราะห์ระบบสารสนเทศ

สาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ทวิภาคี)

จุดประสงค์

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับภาษา สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และมนุษยศาสตร์ นำไปใช้ในการค้นคว้า เพื่อพัฒนาตนเอง และงานวิชาชีพด้านการจัดการธุรกิจค้าปลีกให้เจริญก้าวหน้า
2. เพื่อให้มีความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ เป็นพื้นฐานในการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานวิชาชีพ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี
3. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการจัดการ และวิธีดำเนินงานของธุรกิจค้าปลีก
4. เพื่อให้มีความสามารถจัดการควบคุมดูแล และตรวจสอบงานต่าง ๆ ของธุรกิจค้าปลีกได้อย่างมีคุณภาพในระดับหนึ่ง
5. เข้าใจหลักการและกระบวนการในงานที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางด้านธุรกิจค้าปลีก
6. เพื่อพัฒนากิจนิสัย และวินัยในการทำงานให้มีจรรยาบรรณวิชาชีพ ความซื่อสัตย์ ขยันอดทน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ มนุษยสัมพันธ์ และสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาในการทำงาน
7. มีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดีในงานอาชีพ

มาตรฐานวิชาชีพ

1. สื่อสารทางเทคนิคในงานอาชีพ
 2. จัดการระบบฐานข้อมูลในงานอาชีพ
 3. แก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี
 4. การจัด ควบคุม และพัฒนาคุณภาพ
 5. แสดงบุคลิกและลักษณะของผู้ประกอบอาชีพด้านธุรกิจ
 6. วางแผนและบริหารจัดการร้านค้าปลีก
 7. วางแผนและบริหารจัดการสินค้าในธุรกิจค้าปลีก
 8. วางแผนและบริหารจัดการขาย การบริการ และส่งเสริมการขาย
- ในธุรกิจค้าปลีก
9. ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับธุรกิจค้าปลีก

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 ประเภทวิชา บริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาการเลขานุการ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์

ธุรกิจ และสาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก จะต้องศึกษารายวิชาจากหมวดวิชาต่าง ๆ และเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 85 หน่วยกิต ดังโครงสร้างต่อไปนี้

1. หมวดวิชาสามัญ ไม่น้อยกว่า 21 หน่วยกิต
 - 1.1 วิชาสามัญทั่วไป (13 หน่วยกิต)
 - 1.2 วิชาสามัญพื้นฐานวิชาชีพ (ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต)
 2. หมวดวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 58 หน่วยกิต
 - 2.1 วิชาชีพพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า (15 หน่วยกิต)
 - 2.2 วิชาชีพสาขาวิชา ไม่น้อยกว่า (24 หน่วยกิต)
 - 2.3 วิชาชีพสาขางาน ไม่น้อยกว่า (15 หน่วยกิต)
 - 2.4 โครงการ (4 หน่วยกิต)
 3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
 4. ฝึกงาน (ไม่น้อยกว่า 1 ภาคเรียน)
 5. กิจกรรมเสริมหลักสูตร (ไม่น้อยกว่า 120 ชั่วโมง)
- รวมไม่น้อยกว่า 85 หน่วยกิต

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2547.

เอกสารที่เกี่ยวข้องในเรื่องการปฏิรูปการศึกษาอาชีวศึกษา

จากทิศทางการและมาตรการในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2548) การปฏิรูปการอาชีวศึกษา มีแนวทางให้ประสานระหว่างสถานศึกษากับภาคการผลิตและภาคบริการ ให้ผลิตกำลังคนที่มีทักษะสำหรับการประกอบอาชีพ และ/หรือเป็นผู้ประกอบการเอง และสามารถสนองความต้องการในการเพิ่มขีดความสามารถในการเพิ่มผลผลิตอุตสาหกรรมด้านต่าง ๆ จัดระบบสนับสนุนให้สถาบันอาชีวศึกษาทุกแห่ง มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนสูงขึ้น สร้างภาพลักษณ์ที่ดีและมีบทบาททางสังคมอย่างเป็นรูปธรรม ปรับบทบาทและหน้าที่ของสถาบันการอาชีวศึกษาแต่ละประเภทให้ชัดเจน สนับสนุนการเปิดสอนและขยายการผลิตในสาขาวิชาที่สนองความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาหลักของการพัฒนาประเทศ พัฒนาหลักสูตรวิธีการเรียนการสอน และวิธีการวัดผลและประเมินผลผู้เรียน เร่งพัฒนามาตรฐานอาชีพ ระบบคุณวุฒิวิชาชีพ มาตรฐานการอาชีวศึกษาและหลักสูตรสมรรถนะร่วมกับสถานประกอบการ สร้างระบบเครือข่ายและการมีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษากับสถานประกอบการ ชุมชน ท้องถิ่น และเครือข่ายความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ พัฒนาระบบวิจัยและพัฒนา และการจัดการความรู้เพื่อการพัฒนาการอาชีวศึกษาอย่างต่อเนื่อง

รายงานสรุปผลการติดตามและประเมินความก้าวหน้าของการปฏิรูปการศึกษา, สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2548), ข้อเสนอยุทธศาสตร์การปฏิรูปการศึกษา,

เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. มิถุนายน . (2547) ประเทศไทยต้องกำหนดยุทธศาสตร์การวางตำแหน่งของประเทศให้เหมาะสมยุทธศาสตร์ที่เน้นการพัฒนาจุดที่ประเทศไทยมีศักยภาพและความได้เปรียบในการแข่งขัน (niche market) 5 ด้าน คือ (1) การเป็นครัวของโลก (2) การเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของเอเชีย (3) เป็นศูนย์กลางแฟชั่นของเอเชีย (4) เป็นฐานการผลิตยานยนต์ของเอเชีย และ (5) เป็นศูนย์กลางการออกแบบกราฟฟิกของโลก ในการขับเคลื่อนประเทศเข้าสู่สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้และ 5 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย ประเทศจะต้องกำหนดกลยุทธ์และปัจจัยหลักในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และที่สำคัญจำเป็นต้องมีกำลังคนที่มีคุณภาพและสมรรถนะสูงที่จะยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ สร้างและพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ รวมทั้งสามารถปรับตัวได้รวดเร็วทันการเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของวิทยาการและเทคโนโลยีพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งทฤษฎีและเชี่ยวชาญภาคปฏิบัติ จึงจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกับภาคเอกชนและผู้ประกอบการในการฝึกงานให้นักศึกษา ระบบความร่วมมือเป็นกลไกสำคัญที่จะเอื้อให้จัดการศึกษาแนวใหม่ได้ตามความต้องการของตลาดแรงงาน (demand driven) ภาคเอกชนจึงต้องเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้น การส่งเสริมและพัฒนา การจัดสหกิจศึกษา เช่น ระบบทวิภาคีหรือโรงเรียนอุปถัมภ์ในสถานประกอบการ (adopted school) ให้เพิ่มขึ้นทั้งปริมาณและคุณภาพ การจัดระบบทวิภาคีที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานที่ใกล้เคียงกัน

หลักการจัดการอาชีวศึกษา เป้าหมายการจัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา คือ เพื่อพัฒนากำลังคนระดับฝีมือให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีคุณธรรม บุคลิกภาพและเจตคติที่เหมาะสม เป็นไปอย่างสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เป้าหมายการพัฒนาประเทศและชุมชนท้องถิ่น และตอบสนองต่อความต้องการในการพัฒนาตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล รวมถึงผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปประกอบอาชีพโดยสามารถสร้างผลผลิตและรายได้ เกิดการพัฒนาอาชีพอย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยเปิดโอกาสให้สามารถเลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง มีลักษณะการจัดการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่นสำหรับผู้เรียน เน้นการให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง สนับสนุนให้เกิดการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง และเป็นระบบเปิดสู่เส้นทางการเรียนรู้ตลอดชีวิต การจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอาชีพของประเทศไทยเป็นการผลิตและพัฒนากำลังคนในระดับกลาง มีการจัดในระบบโรงเรียนและการจัดนอกระบบโรงเรียนซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะเป็นหลักสูตรระยะสั้นมากกว่าหลักสูตรระยะยาว หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบจัดการอาชีวศึกษา และฝึกอาชีพในระบบโรงเรียนได้แก่ กรมอาชีวศึกษาจัดในลักษณะของต้นแบบที่มีการพัฒนาปรับปรุงรูปแบบและหลักสูตร รวมทั้งวิธีการศึกษาให้เหมาะสม ปัจจุบันมีการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีอย่างมาก มีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ ทั้งงานอุตสาหกรรมการผลิต และธุรกิจบริการ เป็นผลทำให้สถานประกอบการต่างมีความต้องการแรงงานที่มีทักษะและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยมากขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการผลิต

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2547.) รายงานว่า ผลการติดตามและประเมินความก้าวหน้า โอกาสในการได้รับบริการการอาชีวศึกษา ในปีการศึกษา 2545 สถาบันการศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน มีจำนวนประมาณ 800 แห่ง เป็นสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 413 แห่ง สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชน จำนวน 349 แห่ง นอกจากนั้นอยู่ในสังกัดหน่วยงานอื่น โดยในปีการศึกษา 2545 มีสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนในระดับ ปวช. เพิ่มขึ้นจากปี 2544 จำนวน 4 แห่ง หากพิจารณาสัดส่วนนักเรียนเข้าใหม่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ : สายอาชีพในปีการศึกษา 2545 เป็น 61:39 จาก 64:36 ในปีการศึกษา 2544 เมื่อพิจารณาจำนวนนักเรียนรวมระดับ ปวช. เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.3 (จาก 592,370 คน ในปีการศึกษา 2544 เป็น 606,075 คน ในปีการศึกษา 2545) ส่วนระดับ ปวส. ลดลงร้อยละ 5 (จาก 430,266 คน ในปีการศึกษา 2544 เหลือ 409,866 คน ในปีการศึกษา 2545) ระดับ ปวส. เพิ่มขึ้นร้อยละ 50 (จาก 1,017 คน ในปีการศึกษา 2545 เป็น 1,545 คน ในปีการศึกษา 2545) และหากเปรียบเทียบอัตราส่วนนักเรียนอาชีวศึกษาเฉพาะระดับ ปวช. ต่อประชากรวัยเรียน อายุ 15-17 ปี พบว่า ในช่วงปีการศึกษา 2543-2545 มีจำนวนเพิ่มขึ้น แม้ว่าจะไม่มากนัก คือ จากร้อยละ 20.7 ในปีการศึกษา 2543 เป็นร้อยละ 21.3 ในปีการศึกษา 2545 แต่เมื่อพิจารณาจำนวนนักเรียนนักศึกษาอาชีวศึกษาในภาพรวมทั้งหมดพบว่ามีแนวโน้มลดลง

นโยบายในการรับนักเรียน นักศึกษาในระดับ ปวช. และปวส. ในปีการศึกษา 2548 จะเปิดรับโดยไม่มีการสอบคัดเลือก แต่จะใช้การทดสอบความถนัดของเด็กแทน เพื่อเป็นการจุดประกายให้เด็กหันไปสนใจเรียนด้านสายอาชีพมากขึ้น โดยตั้งเป้าหมายไว้ว่า จะให้มีผู้เข้าเรียนในสายอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 70 จากเดิมที่มีเพียงร้อยละ 30 ของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวนนักเรียน/นักศึกษาอาชีวศึกษามีแนวโน้มลดลง ซึ่งมีสาเหตุหลายประการ เช่น 1) นโยบายการรับนักเรียนที่จบมัธยมศึกษาตอนต้นทุกคนที่ต้องการเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สามารถเรียนต่อในโรงเรียนเดิมได้ ทำให้ผู้ปกครองสนับสนุนให้เด็กเรียนต่อสายสามัญตามค่านิยมของสังคมที่นิยมเรียนสายสามัญเพื่อให้มีปริญญา โดยไม่คำนึงถึงศักยภาพของเด็ก 2) ค่าใช้จ่ายในการเรียนอาชีวศึกษาสูงกว่าการเรียนสายสามัญ ฉะนั้นผู้ที่มีความยากจนจึงไม่นิยมเรียนอาชีวศึกษา 3) ปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ทำให้ผู้ปกครองไม่นิยมให้บุตรหลานเรียนอาชีวศึกษา 4) ขาดการประสานเชื่อมโยงแผนพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศกับเป้าหมายการผลิตกำลังคนที่ชัดเจนและต่อเนื่องสถาบันการศึกษาจึงมุ่งผลิตกำลังคนตามความสามารถของผู้ผลิตมากกว่าการคำนึงถึงความต้องการของผู้ใช้

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ (Constructivist Theory)

ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เป็นผลงานหรือทฤษฎีที่มีรากฐานจากปรัชญาและทฤษฎีทางจิตวิทยาที่หลากหลาย เช่น ปรัชญาการศึกษาของดิวอี้ (Dewey) และกู๊ดแมน (Goodman) ทฤษฎีพัฒนาการทางปัญญาของเพียเจต์ (Piaget) ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์และวัฒนธรรมของบรูเนอร์ (Bruner) ทฤษฎีประวัติศาสตร์สังคมโลกของวีกอสกี (Vygotsky) ได้รับอิทธิพลจากนักจิตวิทยา กลุ่มเกสตัลท์ (Gestalt psychologists) และบาทเลต (Barlett) เป็นต้น (Driscoll. 1994 : 359) ทฤษฎีที่ถือว่าเป็นต้นกำเนิดของ Constructivism และเป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลาย คือ ทฤษฎีพัฒนาการทางปัญญาของเพียเจต์และทฤษฎีประวัติศาสตร์สังคมโลกของวีกอสกี (Gredler. 1997: 58) ทฤษฎีนี้มีความเชื่อว่ามนุษย์มีศักยภาพในการสร้างความรู้ด้วยตนเองเมื่อได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว ใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมที่มีอยู่สร้างความหมายของประสบการณ์ใหม่ (Richardson. 1994:14) แต่เนื่องจากมนุษย์แต่ละคนมีพัฒนาการทางสติปัญญาที่แตกต่างกัน มีความรู้และประสบการณ์เดิมที่ไม่เหมือนกัน มีความสนใจที่แตกต่างกัน มีความสามารถแปลความหมายประสบการณ์ไม่เท่ากัน ทำให้มนุษย์แต่ละคนสร้างความรู้ได้แตกต่างกัน มีพัฒนาการทางความรู้และความเข้าใจที่แตกต่างกัน แม้จะรับประสบการณ์ที่เหมือนกัน ทฤษฎีโครงสร้างความรู้กล่าวว่า การมีปฏิสัมพันธ์กันของมนุษย์จะทำให้มนุษย์ปรับเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจของตนเองให้มีความสมเหตุสมผลยิ่งขึ้น และสถานการณ์ที่เป็นจริงนั้นความรู้เป็นสหวิทยาการ ซึ่งเป็นไปตามปรัชญาโครงสร้างความรู้ที่สอดคล้องกับแนวคิดการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่เชื่อว่า ความรู้ไม่ได้มาจากการค้นพบจากภายนอกหรือสิ่งแวดล้อม แต่เป็นความรู้ที่มนุษย์เป็นผู้สร้างขึ้นภายในจิตใจ จากการทำความเข้าใจหรือการให้ความหมายกับเหตุการณ์หรือประสบการณ์ โดยอาศัยความรู้เดิม ความเชื่อ ทฤษฎีและความคาดหวังของตน แปลความหมายเพื่อทำความเข้าใจต่อสถานการณ์ เน้นที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ควบคู่ไปกับการทำความเข้าใจกับความรู้ใหม่ (Boyer and Semrau. 1995 : 14)

ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มนี้ถือว่าสมองเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดที่สามารถใช้ในการแปลความหมายและปรากฏการณ์ เหตุการณ์และสิ่งต่าง ๆ ในโลกนี้ การแปลความหมายเป็นเรื่องส่วนตัว (Personal) และเป็นเรื่องเฉพาะตัว (Individualistic) เพราะการแปลความหมายของแต่ละบุคคลขึ้นกับการรับรู้ ประสบการณ์ ความเชื่อ ความต้องการ ความสนใจและภูมิหลังของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกัน (Jonassen. 1992 : 138-139)

นักการศึกษาเห็นว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามแนวทางทฤษฎีโครงสร้างความรู้ ควรมีลักษณะดังนี้ (Brooks and Brooks. 1993: 103; Richardson. 1994 : 4)

- 1) ผู้เรียนพัฒนาความรู้ด้วยตนเอง
- 2) มีการตรวจสอบความรู้ความเข้าใจเดิมของผู้เรียน
- 3) ผู้เรียนเรียนรู้จากประสบการณ์ที่เป็นจริง (Authentic experience)
- 4) ผู้เรียนสร้างความรู้ในลักษณะที่เป็นสหวิทยาการ
- 5) ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน (Child centred approach)

เรียนด้วยตนเอง (Active learning) จากกิจกรรมที่เป็นจริง (Authentic activities)

- 6) ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการทำงานร่วมกันเป็นทีม (Team collaboration)
- 7) ผู้เรียนได้แสดงความรู้ความเข้าใจของตนเอง (Reflection)
- 8) ครูไม่ใช่ผู้สอนแต่เป็นเพียงผู้ฝึกสอน (Coach) หรือ ผู้อำนวยการความสะดวก

(Facilitator)

การนำทฤษฎีสรรค์สร้างความรู้ไปใช้ในการเรียนการสอน มีดังนี้ (Perkins. 1999:

171; Boyer and Semrau. 1995 : 32)

1) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นจริง (Authentic learning activities) ให้นักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความเกี่ยวข้องของสิ่งแวดล้อมรอบตัวกับชีวิตของตนเองเข้าใจสภาพแวดล้อมนั้นแล้วสร้างเป็นความรู้ขึ้น สามารถนำความรู้นั้นไปใช้ในการดำรงชีวิตที่เป็นจริงของผู้เรียนในอนาคต

2) การจัดกระบวนการเรียนรู้ควรมีลักษณะเป็นสหวิทยาการ ตามสภาพการณ์ที่เป็นจริงในชีวิต ความรู้ของสาขาวิชาต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กันและมีผลกระทบต่อกันและกัน การนำความรู้ไปใช้อธิบายหรือไปใช้ทำกิจกรรมใด ๆ มนุษย์ต้องใช้ความรู้หลายสาขาวิชาประกอบกัน ดังนั้นการจัดกระบวนการเรียนรู้ไม่ควรแยกความรู้ออกเป็นสาขาวิชาโดยเด็ดขาดจากกัน

3) การเรียนการสอน ผู้เรียนจะเป็นผู้มีบทบาทฟังการเรียนรู้อย่างตื่นตัว (Active) ผู้เรียนต้องเป็นผู้จัดกระทำกับข้อมูลหรือประสบการณ์ต่าง ๆ และสร้างความหมายให้สิ่งนั้นด้วยตนเอง โดยการให้ผู้เรียนอยู่ในบริบทจริง ซึ่งไม่ได้หมายความว่าผู้เรียนจะต้องออกไปยังสถานที่จริงเสมอไป แต่อาจจัดเป็นกิจกรรมที่เรียกว่ากิจกรรมความรู้ทางกายภาพ (Physical knowledge activities) เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อ วัสดุอุปกรณ์ สิ่งของหรือข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นของจริงและมีความสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน โดยผู้เรียนสามารถจัดกระทำศึกษา สำรวจ วิเคราะห์ ทดลอง ลองผิดลองถูกกับสิ่งนั้น ๆ จนเกิดเป็นความรู้ความเข้าใจขึ้น

4) การจัดการเรียนการสอน ผู้สอนมีบทบาทแตกต่างไปจากเดิม คือ จากการถ่ายทอดความรู้และควบคุมการเรียนรู้ เปลี่ยนไปเป็นการให้ความร่วมมือ อำนวยความสะดวกและช่วยเหลือผู้เรียนในการเรียนรู้ ผู้สอนควรทำหน้าที่เหมือนผู้ฝึกสอนหรือผู้อำนวยการความสะดวกในการเรียนรู้มากกว่าเป็นผู้บอกความรู้ ผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้นำและจัดหาแหล่งข้อมูล แนะนำวิธีที่จะได้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างความรู้ของผู้เรียน

5) ผู้เรียนมีบทบาทการเรียนรู้อย่างเต็มที่ โดยผู้เรียนจะนำตนเองและควบคุมตนเองขณะเรียนรู้ เช่น ผู้เรียนจะเป็นผู้เลือกสิ่งที่ต้องการเรียนเอง ตั้งกฎ ระเบียบเอง แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเอง ตกลงกันเองเมื่อเกิดความขัดแย้งหรือมีความคิดเห็นไม่ตรงกัน เลือกผู้ร่วมงานเอง และรับผิดชอบในการดูแลรักษาห้องเรียนร่วมกัน

6) การจัดการเรียนการสอนควรส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เพราะตามสภาพที่เป็นจริงผู้เรียนจะต้องอยู่ร่วมกับผู้อื่น การทำงานร่วมกันเป็นกิจกรรมหนึ่งของชีวิต ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ศักยภาพที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล ยอมรับความแตกต่างนั้น เห็นความจำเป็นของการร่วมมือกันเพื่อทำงานให้บรรลุเป้าหมายและปรับเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจของตนเองให้สมเหตุสมผลมากขึ้น

7) ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน ขึ้นอยู่กับความสนใจและการสร้างผลงานที่แตกต่างกันของผู้เรียน ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจึงมีลักษณะหลากหลาย ดังนั้น การประเมินผลจำเป็นต้องมีลักษณะเป็นการประเมินตามจุดมุ่งหมายที่ยืดหยุ่น (Goal free evaluation) ของแต่ละบุคคลและการประเมินควรใช้วิธีหลากหลาย อาจเป็นการประเมินจากเพื่อน แฟ้มผลงาน รวมทั้งการประเมินตนเอง

2. ทฤษฎีมนุษยนิยม (Humanist Theory)

ทฤษฎีมนุษยนิยมสนับสนุนการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะมีความเชื่อเรื่องความคิดอิสระและความเป็นตัวเองของมนุษย์ มนุษย์ทุกคนเกิดมาพร้อมความดี ความมีอิสระ เป็นตัวของตัวเอง มีทางเลือกของตัวเอง มีศักยภาพและพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างไม่มีขีดจำกัด การมีมโนทัศน์ของตนเองเป็นส่วนสำคัญของการเติบโต และสามารถพัฒนาตนไปจนถึงขั้นสูงสุด (Self actualization) ได้ การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแนวมมนุษยนิยมให้ความสำคัญต่อการเรียนรายบุคคล ความเป็นอิสระและให้เรียนรู้ตามความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน เชื่อว่าจะทำให้การเรียนรู้ได้ผลที่สุด (สรวงศ์ โค้วตระกูล. 2533 : 34) โดยมีแนวคิดว่า

- 1) โดยธรรมชาติแล้ว มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพที่จะเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง
- 2) การเรียนรู้เกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนรับรู้ว่ามีวิชาที่เรียนมีความหมาย มีความสัมพันธ์ต่อจุดมุ่งหมายต่อชีวิตผู้เรียน
- 3) ผู้เรียนจะต่อต้านการเรียนรู้ ถ้าเขารู้สึกว่าเป็นการกระทบกระเทือนขู่เข็ญความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองของผู้เรียน
- 4) ในกรณีที่การขู่เข็ญจากสิ่งภายนอกลดลง ผู้เรียนอาจจะค่อย ๆ ยอมรับการเรียนรู้ที่ผู้เรียนรู้สึกว่าเป็นการกระทบกระเทือนต่อตนเองได้บ้าง
- 5) ผู้เรียนอาจจะยอมรับประสบการณ์ใหม่ ๆ และเริ่มเรียนรู้ ถ้าหากการขู่เข็ญจากภายนอกที่มีต่อตนเองลดต่ำลง
- 6) การเรียนรู้ที่สำคัญมักเกิดจากการลงมือกระทำของผู้เรียนเอง

7) ถ้าผู้เรียนได้มีส่วนร่วมและมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้มากขึ้น

การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้แบบมนุษยนิยมเน้นให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนสามารถเลือกกระทำในสิ่งที่พอใจได้ ประเมินตนเองและรับผลจากการกระทำนั้น ๆ โดยมีอิสระเลือกในสิ่งที่ต้องการเรียน ผู้เรียนแต่ละคนควบคุมตนเอง มีการนำประสบการณ์ความรู้ ทักษะ และค่านิยมของตนเข้าสู่การเรียนรู้และได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพของตน ไม่มีการกดดันหรือการบังคับจากผู้สอน ผู้สอนเป็นเพียงผู้คอยชี้แนะและซ่อมเสริมในสิ่งที่ขาดให้กับผู้เรียน

3. ทฤษฎีประมวลสารสนเทศ (Information Processing Theory)

ทฤษฎีประมวลสารสนเทศเชื่อเรื่องของความรู้ความเข้าใจของมนุษย์ว่าทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริงได้ ให้ความสำคัญกระบวนการภายในที่เรียกว่าความรู้ ความเข้าใจของมนุษย์ที่สามารถทำให้เกิดการหยั่งเห็น (Insight) แสดงว่าบุคคลนั้นสามารถเข้าใจความคิดหลักและเข้าใจความคิดรวบยอดของสิ่งนั้น ๆ ได้อย่างชัดเจน โอกาสลึมน้อยว่าการเรียนรู้ที่อยู่บนพื้นฐานของการท่องจำ เพราะการหยั่งเห็นอยู่บนรากฐานของการวิเคราะห์สังเคราะห์ การสร้างและการทดสอบสมมติฐานที่สนับสนุน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเชื่อว่ากระบวนการของสมองที่ทำหน้าที่ประมวลข้อมูลแตกต่างกันไป ทฤษฎีประมวลสารสนเทศประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนประกอบกระบวนการและเนื้อหา กระบวนการทำหน้าที่แปลงรูปสารสนเทศ เป็นเนื้อหาไปอยู่ในส่วนประกอบแต่ละส่วน เมื่อรับข้อมูลแล้วจะประมวลไปสู่ส่วนประกอบอื่นต่อไป ลักษณะเช่นนี้ทำให้ข้อมูลแต่ละชิ้นเป็นทั้งตัวป้อนและผลผลิต คล้ายกับการทำงานของคอมพิวเตอร์ (กฤษศรี คำชาย. 2540 : 25-27) ดังนี้

1) ตัวรับ หมายถึง ประสาทสัมผัสที่ช่วยให้มนุษย์ติดต่อกับสิ่งแวดล้อมได้ จากนั้นข้อมูลจะถูกแปลงแล้วกลายเป็นผลผลิตออกจากตัวรับไปยังส่วนประกอบต่อไป

2) บันทึกการสัมผัส เป็นส่วนประกอบที่ต่อจากตัวรับ โดยส่วนบันทึกการสัมผัสก่อนจะบันทึกข้อมูลต้องถูกประมวล ถูกเลือกและถูกปรับแก้เข้าไปสู่การรับรู้เบื้องต้น ถ้าส่วนบันทึกการสัมผัสมีข้อมูลที่ได้รับมามากไม่สามารถบันทึกข้อมูลได้ทั้งหมด ผู้เรียนจะเลือกรับเอาข้อมูลจำนวนหนึ่งมาปรับให้อยู่ในลักษณะที่รับรู้ได้ เข้าใจได้ ดีความได้เท่านั้น ขั้นตอนนี้เป็นจุดวิกฤตของการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าจะสามารถบันทึกการสัมผัสได้มากเพียงใดในการรับรู้ครั้งหนึ่ง ๆ

3) ความจำระยะสั้น ข้อมูลที่ผ่านกระบวนการบันทึกการสัมผัสแล้วจะถูกแบ่งอีกครั้งเพื่อป้อนสู่ความจำระยะสั้นเป็นการปรับข้อมูลให้อยู่ในรูปที่มีความหมายระดับหนึ่ง กระบวนการทำงานของความจำระยะสั้น คือ เก็บรักษาข้อมูลที่ถูกปรับแล้วให้คงอยู่นานพอที่จะนำมาใช้ในวางแผนและสร้างแนวทางสำหรับการแสดงออก ข้อจำกัดของความจำระยะสั้นก็คือการจำข้อมูลได้จำนวนจำกัด โดยเฉพาะถ้าเป็นข้อมูลที่ไม่คุ้นเคย ศักยภาพในการจำยิ่งลดลงและจดจำข้อมูลได้ในช่วงระยะเวลาจำกัด ซึ่งถ้าจะให้จำได้นานก็ต้องเก็บข้อมูลโดยการท่องจำ

4) ความจำระยะยาว เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสารทุกชนิดที่ผู้เรียนได้ทำ ความเข้าใจและเรียนรู้มาแล้ว เป็นส่วนประกอบที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ เมื่อข้อมูล เก็บไว้ในส่วนของความจำระยะยาวแล้วข้อมูลจะคงทนอยู่ได้นาน

5) ปฏิกริยาตอบสนองเป็นส่วนประกอบสำคัญของการแปลงข้อมูลที่เรียกจาก ส่วนประกอบอื่น ๆ แปลงให้อยู่ในรูปที่เหมาะสมต่อการนำออกมาเป็นพฤติกรรมภายนอก

6) ตัวจ่าย เป็นส่วนประกอบสุดท้ายของกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งต้องอาศัยระบบ ต่าง ๆ ของร่างกายเพื่อช่วยในการแสดงออกทั้งหลาย

บุญศรี คำชาย (2540 : 22) กล่าวว่า ถึงทุกคนมีส่วนประกอบเหล่านี้เหมือนกัน แต่ประสิทธิภาพการทำงานของส่วนต่าง ๆ ไม่เท่ากัน การเรียนรู้แต่ละคนแตกต่างกัน การเรียนการสอนตามทฤษฎีประมวลสารสนเทศเกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยคำนึงว่าผู้เรียนมีความสามารถรับข้อมูล ส่งผ่านข้อมูลต่าง ๆ และมีความสามารถแสดงออก แตกต่างกัน การเน้นเนื้อหาวิชามาก ๆ ไม่สามารถทำให้ผู้เรียนจดจำได้มาก ความจำระยะยาว จะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แล้ว ผู้สอนต้องคำนึงว่าการเรียนการสอนต้องให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้ด้วยความเข้าใจและการเรียนรู้แต่ละครั้งผู้เรียนย่อมประสบความสำเร็จในเรื่องการเรียนรู้ ด้วยระดับการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ผู้สอนสามารถใช้ความแตกต่างเป็นแนวทางประเมินลักษณะ ผู้เรียนขณะเรียนแต่ละเนื้อหาและสังเกตการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนว่าต้องการ ความช่วยเหลือหรือต้องการให้ส่งเสริมด้านใด

4. ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Bandura. 1986) เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ ที่เชื่อว่าความรู้ความเข้าใจทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริงเช่นเดียวกับทฤษฎีประมวลสารสนเทศ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเนื่องจากเชื่อว่า พฤติกรรมของมนุษย์เกิดจากปฏิสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อกัน 3 องค์ประกอบ คือ พฤติกรรม สติปัญญา หรือปัจจัยส่วนบุคคลและสิ่งแวดล้อม องค์ประกอบทั้ง 3 นี้ ไม่จำเป็นต้องมีอิทธิพลเท่าเทียมกัน แต่มี ลักษณะพึ่งพาซึ่งกันและกันและไม่จำเป็นต้องมีอิทธิพลที่ชัดเจนต่อการเกิดพฤติกรรมและเชื่อว่า มนุษย์มีความสามารถ 5 ประการ (Bandura. 1986) คือ

1) สามารถเก็บรหัสเป็นสัญลักษณ์ โดยให้สัญลักษณ์และความหมายกับเหตุการณ์ สร้างเป็นรูปแบบทางปัญญา เชื่อมโยงความรู้เดิมและประสบการณ์แล้วแสดงพฤติกรรมใหม่

2) สามารถคิดล่วงหน้า เป็นการสร้างความคิดในอนาคต โดยบุคคลจะกำหนด เป้าหมายของตนล่วงหน้า วางแผนสำหรับการกระทำ ทำให้บุคคลมีแรงจูงใจตนเอง ชี้นำตนเอง เป็นความตั้งใจและกระทำอย่างมีเป้าหมาย

3) สามารถเรียนรู้โดยการสังเกตตัวแบบ ทำให้บุคคลมีการดัดแปลงบทบาทสำหรับการ แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ กำกับแบบแผนพฤติกรรมของตนโดยไม่ต้องมีประสบการณ์ตรงจากการ ลองผิดลองถูก เพราะความผิดพลาดบางอย่างทำให้เกิดอันตรายและเสียหายรุนแรงได้

4) สามารถกำกับตนเอง เนื่องจากพฤติกรรมส่วนใหญ่ของบุคคลเกิดจากแรงจูงใจ และการกำกับโดยมาตรฐานของตนเองและเกิดจากปฏิกิริยาที่ได้ประเมินตนเอง ดังนั้นเมื่อเกิด ช่องว่างระหว่างความสามารถของตนเองกับมาตรฐานของตนเองจะเป็นแรงกระตุ้นให้บุคคลมีปฏิกิริยา ของตนเองในการประเมิน ส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมตามมาและมีอิทธิพลที่จะส่งเสริมให้เกิดการ แสดงพฤติกรรมด้วยตนเอง

5) สามารถพิจารณาตนเองอย่างไตร่ตรอง โดยวิเคราะห์ประสบการณ์และ กระบวนการคิดของตนเองอย่างไตร่ตรอง มองประสบการณ์ที่ผ่านมา วิเคราะห์ในสิ่งที่รู้ ตรวจสอบ โดยการพิจารณาตนเองอย่างรอบคอบทั้งความคิดเห็นและปฏิกิริยาของตนเองและตัดสิน ความเหมาะสม มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้เป็นไปอย่างสอดคล้องกัน

สรุปได้ว่าทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา มีแนวคิดสำคัญ 3 ประการ คือ

- 1) การเรียนรู้ของบุคคลเกิดจากการสังเกตตัวแบบ
- 2) พฤติกรรมของบุคคลเกิดจากแรงจูงใจและการกำกับตนเอง ไม่ได้แสดงออก เนื่องจากการเสริมแรงและการกระตุ้นจากภายนอกอย่างเดียว ต้องอาศัยการสังเกตตนเอง กระบวนการตัดสินใจและกระบวนการแสดงปฏิกิริยาต่อตัวเองเป็นสำคัญ
- 3) การรับรู้สมรรถนะแห่งตนเกี่ยวกับความเชื่อมั่นความสามารถที่จะทำงาน ได้สำเร็จ

การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมให้ความสำคัญว่าผู้เรียน มีความสามารถสร้างความหมาย ความสามารถสร้างแรงจูงใจในตนเอง ความสามารถสังเกต แบบอย่าง ความสามารถกำกับตนเองและความสามารถประเมินตนเอง ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วย ตนเอง โดยผู้สอนเป็นผู้จัดสิ่งแวดล้อม ประสบการณ์ที่เหมาะสมสำหรับความสามารถของผู้เรียนแต่ละ คน สอดคล้องและสมดุลกันระหว่างพฤติกรรมที่ต้องการ สติปัญญา ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้เรียน และสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

รูปแบบการจัดการเรียนการสอน

(ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542)

การสังเคราะห์รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้, สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2547) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 24 ระบุว่า “การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไปนี้

- 1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ปัญหา

3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4) จัดกิจกรรมการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียน การสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

จากคำสำคัญของการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ระบุใน หมวด 4 มาตรา 24 ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ จำแนกรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ เป็น 4 กลุ่มรูปแบบ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบการพัฒนากระบวนการคิดและการจัดการ

บทบาทของครูในยุคใหม่ที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การสอนให้ผู้เรียนมีความเก่ง เก่งคิด เก่งเรียน เก่งทำงานเป็นทีม เก่งคน โดยสอนให้ผู้เรียนรู้วิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง (learn how to learn) ให้ผู้เรียนเรียนรู้วิธีคิด (learn how to think) ด้วย เนื่องจากระบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ เปลี่ยนไปเป็นรูปแบบการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 22 แนวทางการจัดการศึกษาที่กำหนดว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด” และในมาตรา 24 ใน ข้อที่ 2 ที่กำหนดว่า “ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา” บทบาทการสอนของผู้สอนจึงต้องเน้นการกระตุ้น การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดและจัดการ

ยุทธศาสตร์กระบวนการคิด คุณลักษณะด้านปัญญา ความคิด เป็นลักษณะ และความสามารถทางสมองของบุคคลในการรู้เข้าใจสิ่งต่าง ๆ ทั้งในระดับความรู้ ความเข้าใจ พื้นฐาน จนถึงความจริง ความเข้าใจตามความเป็นจริงอย่างลึกซึ้งจนสามารถตีวิเคราะห์และกระทำสิ่งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ถูกต้อง ยืดหยุ่น หลากหลาย ครอบคลุม ครบถ้วน และสอดคล้องกับสถานการณ์นั้น คุณลักษณะด้านปัญญา ความคิด ประกอบด้วยการคิดพื้นฐานและการคิดที่เป็นแกนนำไปสู่การคิดขั้นสูง

การพัฒนาความคิดขั้นสูง (Higher-ordered Thinking) ความคิดขั้นสูงเป็นความสามารถทางสติปัญญาประการหนึ่งที่ต้องพัฒนาให้เกิดในขณะที่ยังเรียนเข้ามาอยู่ในโรงเรียน เพื่อเรียนรู้

เนื้อหาและหลักการ รวมทั้งแนวคิดในวิชาต่าง ๆ ความคิดขั้นสูงประกอบด้วยความคิดในด้านต่าง ๆ คือ

1. การคิดวิเคราะห์ (Analytical Thinking) คือ ความคิดที่เกี่ยวข้องกับการจำแนกรวบรวมเป็นหมวดหมู่ รวมทั้งการจับประเด็นต่าง ๆ
2. ความคิดวิพากษ์วิจารณ์ (Critical Thinking) คือ ความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งทั้งในด้านบวกหรือลบอย่างมีเหตุผล โดยการใช้ข้อมูลที่มีอยู่อย่างเพียงพอ
3. ความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) คือ ความคิดที่แปลกใหม่ ยืดหยุ่น และแตกต่างจากผู้อื่น
4. ความคิดอย่างเป็นเหตุผล (Logical Thinking) คือ ความคิดที่สามารถคิดในเชิงเหตุผลของเรื่องราวต่าง ๆ
5. ความคิดเชิงวิทยาศาสตร์ (Scientific Thinking) คือ ความคิดที่ใช้ในการพิสูจน์และสำรวจตรวจสอบหาข้อเท็จจริง

โดยทั่วไปแล้วความคิดขั้นสูงด้านต่าง ๆ เหล่านี้จะไม่สามารถแยกจากกันได้ชัดเจน ต้องพัฒนาไปพร้อม ๆ กัน และอาจรวมทั้งพัฒนาไปพร้อมกับความสามารถด้านอื่น ๆ ด้วย ไม่จำเป็นต้องเน้นว่าจะต้องพัฒนาเรื่องใดก่อนหรือหลัง การพัฒนาความคิดขั้นสูงนี้จะทำได้มากในกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้และกระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการคิด ที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนด้านสมอง ได้แก่ กระบวนการคิดไตร่ตรอง (Reflective Thinking) การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) และการคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking)

รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบพัฒนากระบวนการคิดและการจัดการมีดังนี้

- 1) รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบพัฒนากระบวนการคิดด้วยการใช้คำถาม
- 2) รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบโฟร์แมทซิสเต็ม (4 MAT'S Learning)
- 3) รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบการพัฒนากระบวนการคิดแบบวิทยาศาสตร์
- 4) รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์
- 5) รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบโครงงาน
- 6) รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ ด้วยวงจรพัฒนาคุณภาพแบบ PDCA

กลุ่มที่ 2 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบใช้ประสบการณ์จริง

การที่จะจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง เป็นการฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องนั้น ผู้สอนจะต้องตระหนักว่าในยุคสังคมข้อมูลข่าวสารวิทยาการเจริญก้าวหน้าและหลากหลาย การสื่อสารโทรคมนาคมที่รวดเร็ว

ผู้สอนไม่ใช่แหล่งความรู้แหล่งเดียวของผู้เรียน และผู้สอนก็ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ และวิทยาการที่มากมายให้กับผู้เรียนได้เช่นแต่ก่อน ดังนั้นจะต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัด กระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนเรียนรู้จากการกระทำ (Active Learning) ส่งเสริมให้ฝึก จากประสบการณ์ตรงจากแหล่งเรียนรู้ สื่อ เหตุการณ์ และสิ่งแวดล้อมรอบตัว ทั้งที่เป็นเพื่อนมนุษย์ ธรรมชาติและเทคโนโลยี ด้วยการร่วมทำงานเป็นกลุ่ม ศึกษา สังเกต ค้นคว้า ทดลอง ฝึกปฏิบัติ อย่างจริงจัง เพิ่มความสามารถ แลกเปลี่ยนเรียนรู้จนค้นพบสาระสำคัญของบทเรียนได้ ฝึกวิธีคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ จินตนาการ สามารถแสดงออกได้ชัดเจน มีเหตุผล ผู้สอนมีบทบาทปลูกเร้า และเสริมแรงให้ผู้เรียนได้ค้นพบคำตอบและการแก้ปัญหาด้วยตนเอง หรือร่วมกันเป็นกลุ่มการเรียนรู้ ด้วยตนเองช่วยให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง พึ่งตนเองได้ เป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อชีวิต และความเป็นจริง

รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับอิสระและสามารถควบคุมทิศทางการจัด กิจกรรมได้ดี แบบใช้ประสบการณ์จริง มีดังนี้

- 1) รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบประสบการณ์ (Experiential Learning)
- 2) รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบโครงงาน
- 3) รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่เน้นการปฏิบัติ
- 4) รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบร่วมมือร่วมใจ (Cooperative Learning)
- 5) รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ จากสื่อการเรียนรู้

กลุ่มที่ 3 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบบูรณาการ

รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นผู้รอบรู้ในสาระการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสม ก่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพและสติปัญญา โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติการ สืบค้นแสวงหา ข้อมูล รู้จักเลือกใช้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข รู้เขา รู้เรา มีความรักธรรมชาติ มีความรับผิดชอบ และเพิ่มพูนคุณลักษณะการเป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และมี คุณธรรม จริยธรรม ซึ่งกลุ่มรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีรูปแบบการจัดไว้ อย่างหลากหลาย

รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบบูรณาการ มีดังนี้

- 1) รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบบูรณาการสู่สาระการเรียนรู้
- 2) รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบบูรณาการสู่พหุปัญญา

กลุ่มที่ 4 รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้จากแหล่งวิทยาการ

การจัดกระบวนการเรียนรู้จากแหล่งวิทยาการ จะเกี่ยวข้องทั้งด้านบุคคล สถานที่ ธรรมชาติ หน่วยงานองค์กร สถานประกอบการ ชุมชน และอื่น ๆ ซึ่งผู้เรียน ผู้สอน และผู้สนใจ สามารถศึกษาค้นคว้าได้ แหล่งวิทยาการมีทั้งที่อยู่ในสถาบันการศึกษา นอกสถาบันการศึกษา ทั้งที่

เป็นธรรมชาติ และที่มนุษย์สร้างขึ้น สำหรับการจัดการเรียนรู้ปัจจุบันจะมุ่งสู่การพัฒนาความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ การสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต (Internet) จึงเป็นแหล่งข้อมูลที่มีการเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลอย่างมหาศาล ผู้เรียนสามารถฝึกตนเองให้เกิดทักษะการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการฝึกฝน การสืบค้นข้อมูลจากแหล่งวิทยาการ ฝึกทักษะการสังเกต ฝึกคิด ฝึกพัฒนาการ เห็นคุณค่าของความงาม ความสุนทรีย์ ความสำคัญของแหล่งการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ก่อให้เกิดความสามารถทางการเรียนรู้แบบองค์รวมทั้งทางด้านความรู้ ความคิด ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะนิสัย ชี้นำสิ่งที่ดีงามจากภูมิปัญญา หล่อหลอมจิตใจเกิดความรักความศรัทธา และห่วงหาพันพวยการของประเทศไทย ดังนั้น การจัดการกระบวนการเรียนรู้จากแหล่งวิทยาการ จึงเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ

รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้จากแหล่งวิทยาการ มีดังนี้

- 1) รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ จากแหล่งการเรียนรู้
- 2) รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบระบบนิเวศน์

ไสว พักขาว (2541 : 9-10) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

- 1) ผู้สอนจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความรู้เอง
- 2) ผู้สอนต้องใช้ทักษะกระบวนการเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิด (Thinking process) และกระบวนการกลุ่ม (Group process) เพื่อให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง
- 3) ผู้สอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ (Participation) คิด ปฏิบัติ สรุปความรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม สมาชิกต่างกลุ่มและปฏิสัมพันธ์กับผู้สอน
- 4) ผู้สอนสร้างบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุข (Happy learning)
- 5) ผู้สอนประเมินผลด้านเนื้อหาสาระและทักษะกระบวนการ เป็นการประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic assessment)
- 6) ให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน (Application)
- 7) ผู้สอนเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator)

อุษณีย์ โพธิ์สุข (2543 : 39-40) กล่าวว่า การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องมีการจัดการด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 1) มีกิจกรรมหลากหลายที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ การสอนต้องตอบสนองวิธีการทำงานของสมอง (Whole brain approach) ที่แตกต่างกัน ใช้จิตวิทยาแตกต่างกัน

2) จัดการสอนที่เน้นการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะการคิดระดับสูง เช่น การคิดวิเคราะห์ โดยใช้หลักการเหตุผล ตรรกะ การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

3) การสอนแบบบูรณาการวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

4) ผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของตน สามารถกำหนดทิศทางการเรียนรู้ เสนอสิ่งที่อยากเรียนรู้

5) ผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมทั้งกับสังคมและสังคมต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

6) การพัฒนาหลักสูตร การวางแผนการจัดการเรียนรู้และประเมินผลการเรียนรู้ ต้องสอดคล้องกัน

7) เน้นการสอนทั้งรูปแบบการเรียนรู้โดยจิตใต้สำนึก (Subconscious) และจิตสำนึก (Conscious)

8) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออก ได้ทำกิจกรรม ผู้สอนลดบทบาทการควบคุม และใช้เวลาเพื่อการกำกับดูแลและแนะนำช่วยเหลือผู้เรียน

9) การสอนไม่จำกัดเฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น

ชาติ แจ่มนุช และคณะ. ม.ป.ป.; พิมพ์ครั้งที่ ๑. (2542) กล่าวว่า ผู้สอนควรพัฒนา และทบทวนบทบาทตนเองให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันอยู่เสมอ ให้ผู้เรียนใช้กระบวนการ ขณะเรียนและรู้จักการแสวงหาความรู้ ใช้เทคนิควิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ลงมือ ปฏิบัติจริง ได้คิด ค้นคว้า ศึกษาทดลอง ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนมีบทบาท เป็นผู้อำนวยการความสะอาด ดังนี้

1) เป็นผู้จัดการ (Manager) เป็นผู้อำนวยการความสะอาด ผู้กำหนดบทบาทให้ผู้เรียน ทุกคนได้มีส่วนร่วมเข้าร่วมทำกิจกรรม แบ่งกลุ่มหรือจับคู่ เป็นผู้มอบหมายงานหน้าที่ความรับผิดชอบ แก่ผู้เรียนทุกคน จัดการให้ผู้เรียนทุกคนได้ทำงานที่เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจ ของตน วางแผนการสอน จัดกิจกรรมและประเมินผลการเรียนการสอน

2) เป็นผู้ร่วมทำกิจกรรม (An active participant) เข้าร่วมทำกิจกรรมกับกลุ่มผู้เรียน พร้อมทั้งให้ความคิดและความเห็นหรือเชื่อมโยงประสบการณ์ส่วนตัวของผู้เรียนขณะทำกิจกรรม

3) เป็นผู้ช่วยเหลือและแนะนำแหล่งวิทยาการ (Helper an resource) เป็นผู้ร่วม วางแผนการเรียนรู้กับผู้เรียน ให้คำตอบเมื่อผู้เรียนต้องการความช่วยเหลือทางวิชาการ เช่น คำศัพท์ หรือไวยากรณ์ ให้ข้อมูลหรือความรู้ขณะที่ผู้เรียนต้องการ ช่วยทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ เพิ่มขึ้น

4) เป็นผู้สนับสนุนและเสริมแรง (Supporter and encourager) ช่วยสนับสนุน ด้านสื่อ อุปกรณ์หรือให้คำแนะนำที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมหรือฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้กระทำมากที่สุด

5) เป็นผู้ติดตามตรวจสอบ (Monitor) คอยตรวจสอบงานที่ผู้เรียนผลิตขึ้นมาก่อนที่จะส่งต่อไปให้ผู้เรียนคนอื่น ๆ โดยเฉพาะด้านความถูกต้องของคำศัพท์ ไวยากรณ์ การแก้คำผิด อาจทำได้ทั้งก่อนทำกิจกรรมหรือบางกิจกรรมอาจจะแก้ทีหลังได้

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2543) กล่าวว่า บทบาทของผู้สอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

- 1) ผู้สอนต้องเปลี่ยนกระบวนทัศน์เกี่ยวกับการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนวิธีคิดที่ว่าความเชื่อของตนเองไม่สามารถเปลี่ยนความเชื่อคนอื่นได้ การเรียนรู้แนวใหม่ที่เชื่อว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ มีวิธีการเรียนที่แตกต่างกันและใช้เวลาไม่เท่ากันที่จะพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของตนเองให้เติบโตเต็มศักยภาพ
- 2) ผู้สอนมีความเชื่อว่าความรู้เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นใหม่ตลอดเวลา การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้จะกระตุ้นให้ผู้เรียนค้นพบความรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้จากประสบการณ์ การเรียนรู้ตามสภาพจริงเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นสำคัญของการเรียนรู้ เพื่อสร้างโอกาสให้ผู้เรียนเติบโตตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล
- 3) การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ ผู้สอนจะมีบทบาทในการวางแผนการเรียนการสอนและการออกแบบกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนสร้างความรู้
- 4) เน้นกระบวนการมากกว่าเนื้อหา กระบวนการเรียนรู้ที่มาจากผู้เรียนจะมีความหลากหลายขึ้นอยู่กับศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลไม่ใช่คุณภาพของการจำ แต่เป็นศักยภาพของความใส่ใจและแรงผลักดันของแต่ละบุคคล อารมณ์พื้นฐานของผู้เรียนจะพัฒนาไปสู่คุณธรรมและจริยธรรม
- 5) พัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม ธรรมชาติของผู้เรียนจะมีศักยภาพที่หลากหลายและซับซ้อน การออกแบบกิจกรรมต้องเหมาะสมกับผู้เรียน คำนึงถึงจุดมุ่งหมายหรือความต้องการ ความสนใจของผู้เรียน ความรู้เดิมของผู้เรียนและสาระที่เรียนรู้ใหม่
- 6) กิจกรรมการเรียนรู้เป็นโครงร่างแบบเปิดมีความยืดหยุ่นหลากหลาย ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม เรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น ทักษะการคิด ทักษะกระบวนการ ทักษะการจัดการและทักษะการทำงานกลุ่ม ซึ่งจะหลอมรวมเป็นทักษะชีวิตของผู้เรียนต่อไป
- 7) การประเมินผลการเรียน ใช้การประเมินที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง เพราะการเรียนรู้ยังดำเนินอย่างต่อเนื่องขณะมีการประเมิน การประเมินตามสภาพจริงต้องการให้ผู้เรียนประยุกต์ความรู้เดิมกับสถานการณ์ใหม่ ผู้สอนจะต้องแยกแยะว่าอะไรเป็นสิ่งที่ผู้เรียนจำได้ และอะไรเป็นสิ่งที่ผู้เรียนประยุกต์ขึ้น ทำให้เกิดแนวทางปฏิบัติที่หลากหลาย เพื่อประเมินการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. สำนักนายกรัฐมนตรื. (2543) ผู้เรียนมีบทบาทในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

- 1) ควบคุม กำกับการเรียนรู้ของตนเอง รับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง
- 2) ทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่กลุ่มร่วมกันกำหนดไว้
- 3) เรียนรู้อย่างกระตือรือร้นด้วยตนเองมากกว่าการสอนโดยผู้สอน
- 4) คิดริเริ่ม ลองผิดลองถูก
- 5) ทำงาน ร่วมกันอภิปราย ปรึกษากันอย่างกระตือรือร้นในกลุ่มผู้เรียน
- 6) ขอความช่วยเหลือจากผู้สอนเมื่อมีปัญหา
- 7) ตั้งคำถามและค้นคว้าหาคำตอบอย่างกระตือรือร้น
- 8) มีความพึงพอใจในความสำเร็จ แม้จะเป็นเรื่องเล็ก ๆ เรื่องน้อย ๆ
- 9) ร่วมวางแผน ร่วมกระบวนการเรียนการสอน ร่วมประเมินผล และพัฒนาการเรียนรู้

ตามศักยภาพ ความต้องการ ความสนใจและความถนัดของแต่ละบุคคลของผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี. (2542) ได้เสนอ
ตัวบ่งชี้การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

ตัวบ่งชี้การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้การเรียนรู้ของผู้เรียน	ตัวบ่งชี้การสอนของผู้สอน
1. ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1. ผู้สอนเตรียมการสอนทั้งเนื้อหาและวิธีการ
2. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจนค้นพบความถนัดและ วิธีการของตนเอง	2. ผู้สอนจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลูก เร้าใจและเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
3. ผู้เรียนทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จาก กลุ่ม	3. ผู้สอนเอาใจใส่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีความ เมตตาต่อผู้เรียนอย่างทั่วถึง
4. ผู้เรียนฝึกคิดอย่างหลากหลายและ สร้างสรรค์จินตนาการ ตลอดจนได้แสดงออก อย่างชัดเจนและมีเหตุผล	4. ผู้สอนจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้ผู้เรียน ได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์
5. ผู้เรียนได้รับการเสริมแรงให้ค้นหาคำตอบ แก้ปัญหาทั้งด้วยตนเองและร่วมด้วยช่วยกัน	5. ผู้สอนส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกทำ และฝึก ปรับปรุงตนเอง
6. ผู้เรียนได้ฝึกค้น รวบรวมข้อมูลและ สร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง	6. ผู้สอนส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จาก กลุ่ม พร้อมทั้งสังเกตส่วนดีและปรับปรุงส่วน ด้อยของผู้เรียน
7. ผู้เรียนเลือกทำกิจกรรมตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเองอย่างมี ความสุข	7. ผู้สอนใช้สื่อการสอนที่ฝึกการคิด การ แก้ปัญหา และการค้นพบความรู้

ตัวบ่งชี้การเรียนรู้ของผู้เรียน	ตัวบ่งชี้การสอนของผู้สอน
8. ผู้เรียนฝึกให้ตนเองมีวินัยและรับผิดชอบในการทำงาน	8. ผู้สอนใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงประสบการณ์กับชีวิตจริง
9. ผู้เรียนฝึกประเมิน ปรับปรุงตนเองและยอมรับผู้อื่น ตลอดจนสนใจใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง	9. ผู้สอนสังเกตและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

ทิศนา ขัมมณี. (2543) กล่าวว่า ตัวบ่งชี้จะเป็นแนวทางให้ผู้สอน ได้เตรียมการวางแผน จัดบรรยากาศ จัดกิจกรรม และจัดกระบวนการเรียนรู้ได้ถูกทาง และเป็นแนวทางการประเมิน การสอนของผู้สอนโดยสรุปลักษณะการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

- 1) จัดกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้กระทำหรือปฏิบัติด้วยตนเองด้วยความกระตือรือร้น เช่น ได้คิด ค้นคว้า ทดลอง รายงาน ทำโครงการ สัมภาษณ์ แก้ปัญหา ได้ใช้ประสาทสัมผัสต่าง ๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ ด้วยตนเองอย่างแท้จริง ผู้สอนทำหน้าที่เตรียมการจัดการเรียนรู้ จัดสื่อ เสริมแรง ให้คำปรึกษา และสรุปผลการเรียนรู้ร่วมกัน
- 2) จัดกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการสร้างองค์ความรู้ เป็นกิจกรรม ที่ผู้เรียนได้ค้นพบสาระสำคัญหรือองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง อันเกิดจากการได้ศึกษาค้นคว้า ทดลอง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริง ทำให้ผู้เรียนรักการอ่าน รักการศึกษาค้นคว้า เกิดทักษะการแสวงหาความรู้ เห็นความสำคัญของการเรียนรู้นำไปสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ที่พึงประสงค์
- 3) จัดกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้เพื่อใช้แหล่งเรียนรู้ ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ ที่หลากหลาย จากทั้งบุคคลและเครื่องมือ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ผู้เรียนได้สัมผัส สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบตัว เช่น ชุมชน ครอบครัว องค์กรต่าง ๆ ธรรมชาติและเทคโนโลยี ตามหลักการที่ว่า “การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ทุกที่ ทุกเวลาและทุกสถานการณ์”
- 4) จัดกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้เกิดกระบวนการคิด ผู้เรียนได้ฝึกวิธีคิดหลาย ลักษณะ เช่น คิดสร้างสรรค์ คิดคล่อง คิดหลากหลาย คิดละเอียด คิดชัดเจน คิดถูกทาง คิดกว้าง คิดลึกซึ้ง คิดไกล คิดอย่างมีเหตุผล การฝึกให้ผู้เรียนได้คิดอยู่เสมอในลักษณะต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียน เป็นคนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น คิดอย่างรอบคอบมีเหตุผล มีวิจารณญาณในการคิด มีความคิด สร้างสรรค์ มีความสามารถคิดวิเคราะห์ที่จะเลือกรับและปฏิเสธข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้อย่าง เหมาะสม สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล
- 5) จัดกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุข ซึ่งเกิดจากผู้เรียนได้เรียนในสิ่งที่ตนสนใจ ชวนให้สนใจใฝ่ศึกษา ทำทนาย ให้แสดงความสามารถ และใช้ศักยภาพของตนอย่างเต็มที่และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ระหว่างผู้เรียนกับ

ผู้เรียนมีลักษณะเป็นกัลยาณมิตร มีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีกิจกรรมร่วมด้วยช่วยกัน ทำให้ผู้เรียนรู้สึกมีความสุขและสนุกกับการเรียน

6) จัดกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดงาน วางเป้าหมายร่วมกัน มีโอกาสเลือกทำงานหรือศึกษาค้นคว้าในเรื่องที่ตรงกับความถนัด ความสามารถ ความสนใจของตนเอง ผู้เรียนเรียนด้วยความกระตือรือร้น มองเห็นคุณค่าของสิ่งที่เรียนและสามารถประยุกต์ความรู้นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง

7) จัดกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับเอกัตบุคล ผู้สอนให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนในความเป็นเอกัตบุคล ผู้สอนยอมรับความสามารถ ความคิดเห็น ความแตกต่างระหว่างบุคลของผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพมากกว่าเปรียบเทียบแข่งขันระหว่างกัน โดยมีความเชื่อว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้และมีวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

8) จัดกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงงาม เช่น ความรับผิดชอบ ความเมตตา กรุณา ความมีน้ำใจ ความขยัน ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ ฯลฯ ลักษณะนิสัยการทำงานอย่างเป็นกระบวนการ การทำงานร่วมกับผู้อื่น การยอมรับผู้อื่น และการเห็นคุณค่าของงาน

แนวคิด/คำนิยาม “การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ” ในมุมมองของนักการศึกษา/ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา

รุ่ง แก้วแดง. (2547). ประกายคิด ประกายคำ รุ่งอรุณแห่งภูมิปัญญา แก้วมณีปฏิรูปการศึกษาไทย. เลขาธิการสภาการศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ. กล่าวไว้ว่า “การเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือ Child Centered ต้องขอชื่นชมและขอขอบคุณที่สภานักเรียนได้ออกมาพูด ถือเป็นเรื่องที่ดีมาก ตามมาตรา 22 กำหนดไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ” Child Centered เป็นวิธีการเรียนรู้ที่ทุกคนเห็นด้วย แต่มีปัญหาเรื่องการนำไปปฏิบัติ การเรียนแบบนี้มีมาก ตั้งแต่สมัยพุทธกาล มากกว่า 2,500 ปี ก่อนที่พระพุทธองค์จะสอนใครแต่ละคน จะต้องศึกษาก่อนว่าคนนั้นมีทุกข์หรือมีปัญหาอะไรและควรออกแบบการสอนอย่างไรจึงจะสอดคล้องกับความต้องการของแต่ละคน ก่อนหน้านี้เรายังไม่ได้เขียนออกมาเป็นระบบ แต่ประเทศตะวันตกเขาเขียนไว้อย่างเป็นระบบและเมื่อศึกษาโดยไม่วิเคราะห์ เลยคิดว่าเราเอาของตะวันตกมา ที่ผ่านมาการเรียนแบบนี้ล้มเหลว เพราะเราบังคับให้เด็กเรียนเหมือนกันหมด โดยไม่ได้ค้นหาหรือสังเกตความถนัดของเด็กก่อน สิ่งที่เกิดขึ้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องของ Child Centered สนับสนุนเพิ่มงบประมาณเพื่อพัฒนาครูให้มากขึ้น การเรียนแบบนี้จะสำเร็จหรือไม่ ครูต้องเข้าใจ เพราะครูเป็นบุคลที่สำคัญที่สุด ครูต้องเป็นคนวางแผนการเรียนรู้ให้คำปรึกษาและประเมินผลการเรียนรู้ ครูต้องทำงานหนักและมีภาระมากขึ้น ไม่ใช่ปล่อยให้เด็กไปหาความรู้เอาเอง ระบบนี้ครูและนักเรียนต้องไปด้วยกัน

ถ่ายทอดความรู้แบบสองทาง สำหรับการอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับครู ควรให้ครูที่มีความรู้และเข้าใจจริง มาทำการศึกษา ในอนาคตเราต้องให้ความสำคัญกับเด็กและต้องสืกลงไปถึงผู้ปฏิบัติให้มากขึ้น”

สิปปนนท์ เกตุทัต. (2545). จากอดีตและปัจจุบันสู่อนาคตของการปฏิรูปการศึกษาไทย : สู่สังคมแห่งปัญญาและการเรียนรู้, 5 ทศวรรษ สกศ.กับการพัฒนาการศึกษาไทย. กล่าวว่า “เพื่อให้มีการปฏิบัติให้เข้าถึงหัวใจหลักของการปฏิรูปการศึกษารั้งนี้ จึงต้องปรับปรุงระบบการศึกษา ให้ยืดหยุ่น เชื่อมโยงกันได้ระหว่างการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย มีการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี และเรียนได้ 12 ปี ตามความสะดวก โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายมีการปรับปรุงคุณภาพอุดมศึกษาและการอาชีวศึกษา ในแนวการจัด มุ่งปรับระบบการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะให้รู้วิธีเรียนรู้ เรียนรู้คู่คุณธรรม”

ศาสตราจารย์นายแพทย์ประเวศ วะสี. (2543). ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด. คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, นักนายกรัฐมนตรื. กล่าวว่า “หัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา คือ การปฏิรูปการเรียนรู้ หัวใจของการปฏิรูปการเรียนรู้ คือ การปฏิรูปจากการยึดวิชาเป็นตัวตั้ง มายึดมนุษย์หรือผู้เรียนเป็นตัวตั้ง หรือที่เรียกว่า ผู้เรียนสำคัญที่สุด”

ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2543). ร่วมคิดร่วมเขียน ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี. กล่าวว่า “การปฏิรูปการเรียนรู้ ไม่เพียงแต่ต้องคำนึงถึงปัญหาทางวิชาการ และปัญหาทางอารมณ์ หากต้องนึกถึงเป้าหมายสายกลางของการเรียนรู้เพื่อให้รู้จักพอ มีความพอเพียงที่สอดคล้องกับปัญหาเป็นกรอบใหญ่อยู่เสมอ การเรียนรู้จึงจะเป็นการเรียนรู้อย่างสมานฉันท์ และเอื้ออาทรต่อกันและนำไปสู่สังคมที่พึงปรารถนา”

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2542). พลังการเรียนรู้ในกระบวนทัศน์ใหม่, คณะศึกษาศาสตร์, ศรีนครินทรวิโรฒ, มหาวิทยาลัย. กล่าวว่า “ผู้สอนมีความเชื่อว่า ความรู้เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นใหม่ตลอดเวลา ลักษณะการออกแบบการเรียนรู้จะกระตุ้นให้ผู้เรียนค้นพบ เรียนรู้จากประสบการณ์ เรียนรู้จากสภาพจริง เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของตนเองอย่างเต็มที่ ในสถานการณ์ดังกล่าว ผู้สอนจะมีความเชื่อตามปรัชญาการศึกษา กลุ่มพิพัฒนิยม (progressivism) ซึ่งจะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้จากเป็นผู้กระทำ (active learning) กิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับ มีอิสระและสามารถควบคุมทิศทางการจัดกิจกรรมได้มากที่สุด ลักษณะกิจกรรมการเรียนรู้ได้แก่ การสืบเสาะค้นหา การแก้ปัญหาทางกลุ่มย่อย การเรียนแบบร่วมมือ การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ แต่ถ้าผู้สอนมีความเชื่อว่า ความรู้เป็นสิ่งที่มียู่ ความจริงที่ปรากฏ ผู้สอนจะสอนแบบเล่าต่อ ความรู้ผ่านจากผู้สอนสู่ผู้เรียน ซึ่งการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเกิดขึ้นได้ยาก”

1. ครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชนจังหวัดเพชรบุรี มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง
2. ครูประถมศึกษา โรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ที่ผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางต่างกัน มีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยรวมด้านการสอน และด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านเตรียมการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จารุพันธ์ จิวรัตน์. 2546 : บทคัดย่อ. บรรณนิทัศน์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลการวิจัยพบว่า

1. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และนำความรู้ที่ได้ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน อันนำไปสู่การเป็นคนดี คนเก่ง และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข
2. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และนำความรู้ที่ได้ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน อันนำไปสู่การเป็นคนดี คนเก่ง และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข
3. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีหลักการสำคัญ คือ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ครอบคลุมประกอบ 4 ด้าน คือ ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เกิดประสบการณ์จากการลงมือกระทำกิจกรรม
4. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีวิธีการสอนหลากหลาย ครูผู้สอนสามารถเลือกวิธีการสอนและเทคนิควิธีการต่าง ๆ เพื่อใช้กับผู้เรียนให้สอดคล้องกับเนื้อหา จุดประสงค์ของการเรียนรู้
5. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้การประเมินผลตามสภาพจริง ซึ่งเป็นการประเมินผลความก้าวหน้าของผู้เรียนในขณะปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน เก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบด้วยวิธีการอันหลากหลาย

ประเสริฐ ลิ้อานต์กุล. 2546 : บทคัดย่อ. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของอาจารย์วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน และวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมล่อ ผลการวิจัย พบว่า

1. อาจารย์วิทยาลัยพณิชยการเซตุน และวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมล่อ มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านสื่อ และกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการประเมินผล และรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2. อาจารย์ที่มีสถานที่ปฏิบัติงานวิทยาลัยพณิชยการเซตุน และวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมล่อ มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านสื่อและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการประเมินผลและโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ ส่วนด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน และด้านเนื้อหาวิชา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. อาจารย์ที่มีวุฒิครู และไม่มีวุฒิครู มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนโดยรวม ด้านครูผู้สอน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านสื่อและกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. อาจารย์ที่เคยเข้าร่วม และไม่เคยเข้าร่วมการอบรมความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทุกด้าน ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านเนื้อหาวิชา ด้านการประเมินผล และด้านสื่อและกิจกรรมการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ นั่นคืออาจารย์ที่เคยเข้าร่วมและไม่เคยเข้าร่วมการอบรม มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกัน

5. อาจารย์วิทยาลัยพณิชยการเซตุน และวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมล่อ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

7. อาจารย์ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านครูผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านเนื้อหาวิชา และโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ ด้านการประเมินผลด้านสื่อและกิจกรรมการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคืออาจารย์ที่มีความรู้ความเข้าใจแตกต่างกันมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแตกต่างกัน

มัลย์ สงวนความดี. 2546 : บทคัดย่อ. ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ กลุ่มวิชาการเลขานุการ วิทยาลัยพณิชยการเซตุน ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก
2. นักเรียนที่มีรอบการเรียนรู้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. นักเรียนที่เรียนชั้นเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. นักเรียนที่มีความรู้ความเข้าใจต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
5. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสื่อการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เสาวนีย์ สนิธเณร. 2546 : บทคัดย่อ. ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คณะวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ ผลการวิจัย พบว่า

1. นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตร ด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ
2. นักศึกษาที่มีเพศ ระดับชั้น รอบการเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นด้านหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนครูผู้สอน ด้านวิธีสอน และกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียน นักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. นักศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจแตกต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านครูผู้สอน ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา “ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน” ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่จะใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ประจำปีการศึกษา 2549 ใน 5 สาขาวิชา จำนวน 1,155 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ประจำปีการศึกษา 2549 จำนวน 286 คน

3. วิธีการสุ่ม

ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ตารางของ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ (ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$) โดยการเทียบสัดส่วนระหว่างประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถาบัน/สาขาวิชา

สถาบัน/สาขาวิชา	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		รวม (คน)	
	N	S	N	S	N	S
วิทยาลัยอาชีวศึกษานบรี						
1. สาขาวิชาการบัญชี	34	8	30	8	64	16
2. สาขาวิชาการตลาด	20	5	18	5	38	10
3. สาขาวิชาการเลขานุการ	23	5	20	5	43	10
4. สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	30	8	36	9	66	17
5. สาขาการจัดการธุรกิจ	14	4	41	10	55	13
ค้ำปลีก(ทวิภาคี)						
รวม	121	30	145	37	266	66
วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน						
1. สาขาวิชาการบัญชี	200	50	143	35	343	85
2. สาขาวิชาการตลาด	170	42	119	29	289	71
3. สาขาวิชาการเลขานุการ	34	8	30	7	64	16
4. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	68	17	65	16	133	33
5. สาขาการจัดการธุรกิจ	20	5	40	10	60	15
ค้ำปลีก(ทวิภาคี)						
รวม	492	122	397	97	889	220
รวมทั้งสิ้น	613	152	542	134	1,155	286

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานบรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน โดยผู้วิจัยอาศัยข้อมูลจากการศึกษาดำรงเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาสร้างเป็นคำถาม โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย สาขาวิชา ชั้นปี ผลการเรียนรู้ อาชีพผู้ปกครอง และแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ 4 ด้าน คือ ปัญหาด้านหลักสูตร ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

โดยกำหนดให้คะแนนเป็น 5 ระดับคือ

- 1 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง มีปัญหาน้อย
- 3 หมายถึง มีปัญหาปานกลาง
- 4 หมายถึง มีปัญหามาก
- 5 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเซตุน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อรวบรวมข้อมูลและรายละเอียดต่าง ๆ ในการนำไปสร้างแบบสอบถามเป็นรายข้อให้ครอบคลุมเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใน 4 ด้าน คือ ปัญหาด้านด้านหลักสูตร ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล
2. นำผลที่ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสร้างแบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยกำหนดขอบเขตและเนื้อหาให้ครอบคลุมปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
3. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อพิจารณาในด้านเนื้อหา ความเข้าใจ และการใช้ภาษา ตรวจสอบความถูกต้อง และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตร IOC แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับหรือมากกว่า 0.5 ขึ้นไป เพื่อใช้เป็นแบบสอบถาม
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงพินิจจากผู้เชี่ยวชาญ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ก่อนนำไปทดลองใช้
6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี จำนวน 50 คน

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการคัดเลือกหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

8. นำแบบสอบถามไปใช้เก็บข้อมูลจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์ตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษานนทบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ

2. ประสานงานกับหัวหน้าฝ่ายงานวิจัยของวิทยาลัยอาชีวศึกษานนทบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน เพื่อขอความอนุเคราะห์ และขออนุญาตเก็บข้อมูล

3. ผู้วิจัยชี้แจงการตอบแบบสอบถามให้กับนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองในวันที่ 15 สิงหาคม 2549 ที่วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน จำนวน 143 ฉบับ แยกเป็นชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ใน 4 สาขาวิชา ผู้วิจัยได้ประเมินเวลาที่นักศึกษาตอบแบบสอบถามเฉลี่ยคนละประมาณ 30 นาที และได้รับแบบสอบถามคืนในวันที่ 15 สิงหาคม 2549 จำนวน 100 ฉบับ และรับคืนส่วนที่เหลือในวันที่ 18 สิงหาคม 2549 ได้จำนวน 43 ฉบับ รวมทั้งสิ้น 143 ฉบับ

4. ผู้วิจัยชี้แจงการตอบแบบสอบถามให้กับนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองในวันที่ 21 สิงหาคม 2549 ที่วิทยาลัยอาชีวศึกษานนทบุรี จำนวน 143 ฉบับ แยกเป็นชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ใน 4 สาขาวิชา ผู้วิจัยได้ประเมินเวลาที่นักศึกษาตอบแบบสอบถามเฉลี่ยคนละประมาณ 30 นาที ได้รับแบบสอบถามคืนในวันที่ 21 สิงหาคม 2549 จำนวน 100 ฉบับ และรับคืนส่วนที่เหลือในวันที่ 25 สิงหาคม 2549 จำนวน 43 ฉบับ รวมทั้งสิ้น 143 ฉบับ

5. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนจำนวนทั้งสิ้น 286 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทุกฉบับ

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษารั้งนี้ ผู้วิจัยจะกระทำการประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical Package for the Social Science/Personal Computer Plus) โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รวบรวมมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ เพื่อเตรียมนำมาวิเคราะห์

2. วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการหาค่าร้อยละ
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เป็นรายด้านและรายข้อ ซึ่งพิจารณาประเมินตามเกณฑ์ดังนี้
 - ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 1.50 หมายถึง ปัญหาน้อยที่สุด
 - ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51 - 2.50 หมายถึง ปัญหาน้อย
 - ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 - 3.50 หมายถึง ปัญหาปานกลาง
 - ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 - 4.50 หมายถึง ปัญหามาก
 - ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51 - 5.00 หมายถึง ปัญหามากที่สุด
4. เปรียบเทียบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ตามตัวแปร ชั้นปี ความรู้ความเข้าใจ วิเคราะห์โดยใช้สถิติ t-test และเปรียบเทียบตามตัวแปร สาขาวิชา ผลการเรียนรู้ และอาชีพผู้ปกครอง โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ในกรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย เป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ
5. สรุปข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน จากแบบสอบถามปลายเปิด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2546 : 35)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร
(ชูศรี วงศ์รัตน์. 2546 : 65)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละระดับยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อความกับสิ่งที่ต้องการวัด (บุญเชิด
บุญโญนนตพงษ์. 2549 : 1)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	R	แทน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
			ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดคุณลักษณะตรงตามนิยาม +1
			ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่วัดคุณลักษณะตรงตามนิยาม -1
	$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง
คะแนนรายข้อกับคะแนนรวมยกเว้นข้อนั้น (Corrected item total correlation) (บุญเชิด บุญโญ
นนตพงษ์. 2549 : 4)

$$R_{xyy} = \frac{N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	α	แทน	ผลรวมของคะแนน X
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมของคะแนน Y
	$\sum X_2$	แทน	ผลรวมของ X แต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum Y_2$	แทน	ผลรวมของ Y แต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum XY$	แทน	ผลรวมของผลคูณ X กับ Y ทุกคู่
	N	แทน	จำนวนคน (Case)

2.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา α - Coefficient (บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์. 2549 : 14)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right]$$

เมื่อ	α	=	แทน	ค่าความเที่ยงของเครื่องมือ
	K	=	แทน	จำนวนส่วนย่อยหรือจำนวนข้อคำถามของเครื่องมือ
	S_i^2	=	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละส่วนย่อยหรือแต่ละข้อ
	S_x^2	=	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับของเครื่องมือวัด

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้การทดสอบค่า t (t-test) ระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้ t – test (t-test for independent samples) เพื่อทดสอบความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1 (σ_1^2) และกลุ่มที่ 2 (σ_2^2) ถ้าพบ $\sigma_1^2 = \sigma_2^2$ ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2546)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1-1)S_1^2 + (n_2-1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t – distribution
	$\bar{X}_1, \bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	S_1^2, S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	n_1, n_2	แทน	แทนขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

3.2 เปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) คำนวณจากสูตร (ล้วน และอังคณา สายยศ . 2538)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F- distribution
 MS_b แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

3.3 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างสองกลุ่ม กรณีที่ค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติทำการเปรียบเทียบพหุคูณโดยวิธีการของเซฟเฟ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี และ วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	=	จำนวนนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	=	ค่าเฉลี่ย
S.D.	=	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	=	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t – distribution
F	=	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F – distribution
df	=	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	=	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	=	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง
*	=	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	=	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ผู้วิจัยได้แปลความหมายของค่าเฉลี่ย ในแต่ละด้าน โดยใช้เกณฑ์การประเมินแบ่งออกเป็น 5 ระดับดังนี้

ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	มีปัญหาในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 5 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล และรวมทุกด้าน

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล และรวมทุกด้าน จำแนกตามสาขาวิชา ชั้นปี ผลการเรียนรู้ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และอาชีพผู้ปกครอง

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

จากแบบสอบถามปลายเปิด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัยรวม 286 ฉบับ และได้กลับคืนทั้งสิ้น 286 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เป็นแบบสอบถามของวิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี จำนวน 143 ฉบับ และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน จำนวน 143 ฉบับ ผู้วิจัยได้นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ทั้งหมด

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย สาขาวิชา ชั้นปี ผลการเรียนรู้ ความรู้ความเข้าใจ และอาชีพผู้ปกครอง วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ แสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาขาวิชา ชั้นปี ผลการเรียนรู้
ความรู้ความเข้าใจ และอาชีพผู้ปกครอง

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สาขาวิชา		
สาขาวิชาการบัญชี	101	35.30
สาขาวิชาการตลาด	81	28.30
สาขาวิชาการเลขานุการ	26	9.10
สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ	50	17.50
สาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ทวิภาคี)	28	9.80
รวม	286	100.00
ชั้นปี		
ปีที่ 1	152	53.10
ปีที่ 2	134	46.90
รวม	286	100.00
ผลการเรียน		
ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป	137	47.90
ต่ำกว่า 3.00	149	52.10
รวม	286	100.00
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ		
กลุ่มสูง	191	66.80
กลุ่มต่ำ	95	33.20
รวม	286	100.00
อาชีพผู้ปกครอง		
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	52	18.20
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	65	22.70
รับจ้าง/ลูกจ้าง	148	51.70
เกษตรกร	21	7.30
รวม	286	100.00

จากตาราง 1 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักศึกษา จำนวน 286 คน ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี (35.30 %) ศึกษาในชั้นปีที่ 1 (53.10 %) มีผลการเรียนต่ำกว่า 3.00 (52.10 %) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในกลุ่มสูง (66.80%) และผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้าง (51.70%)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยอาชีวศึกษานนทบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน

จากการศึกษา การวิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล รายละเอียด ดังตาราง 2 - 6

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานนทบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ด้านหลักสูตร	3.10	0.66	ปานกลาง
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.05	0.71	ปานกลาง
ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.29	0.74	ปานกลาง
ด้านการวัดและการประเมินผล	3.04	0.75	ปานกลาง
รวม	3.12	0.62	ปานกลาง

จากตาราง 2 แสดงว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานนทบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจะมีปัญหาสูงในด้านได้แก่ ปัญหา ด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.29$) ด้านหลักสูตร ($\bar{X} = 3.10$) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.05$) และด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 3.04$) และรวมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$)

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ
วิทยาลัยอาชีวศึกษานนทบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ด้านหลักสูตร
โดยรวมและรายข้อ

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ด้านหลักสูตร			
1. การจัดการเรียนการสอนยังไม่สามารถปรับเนื้อหาให้เชื่อมโยงกับชีวิตจริงของผู้เรียนได้	3.30	0.85	ปานกลาง
2. รายวิชาในหลักสูตรในแต่ละสาขาวิชามีการฝึกทักษะน้อยเกินไป	3.15	0.76	ปานกลาง
3. สาขาวิชาที่จัดให้เรียนไม่สอดคล้องกับการออกไปประกอบอาชีพของผู้เรียน	2.97	1.02	ปานกลาง
4. รายวิชาในหลักสูตรที่มีการฝึกทักษะ จัดเวลาการให้ปฏิบัติยังไม่เหมาะสม	3.26	0.92	ปานกลาง
5. การจัดเนื้อหาวิชายังไม่มีการส่งเสริมเรื่องความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.06	0.92	ปานกลาง
6. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน	3.00	0.97	ปานกลาง
7. หลักสูตรไม่สามารถตอบสนองผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะในการจบออกไปประกอบอาชีพ	2.89	0.97	ปานกลาง
8. เนื้อหาวิชาไม่สามารถกระตุ้นให้เกิดความคล่องตัว และไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกที่จะเรียนรู้	3.12	0.97	ปานกลาง
9. การเรียนรู้ในแต่ละสาขาวิชา ไม่สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาและปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน	2.93	0.96	ปานกลาง
10. การจัดให้ผู้เรียนได้เรียนจากของจริง สถานที่จริง และประสบการณ์จริงยังไม่เพียงพอ	3.31	1.07	ปานกลาง
รวม	3.10	0.66	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่า ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานนทบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ด้านหลักสูตร โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในด้านหลักสูตรจะพบว่าปัญหาการจัดให้ผู้เรียนได้เรียนจาก

ของจริง สถานที่จริง และประสบการณ์จริงยังไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.31$) การจัดการเรียนการสอนยังไม่สามารถปรับเนื้อหาให้เชื่อมโยงกับชีวิตจริงของผู้เรียนได้ ($\bar{X} = 3.30$) และรายวิชาในหลักสูตรที่มีการฝึกทักษะ จัดเวลาการให้ปฏิบัติยังไม่เหมาะสม ($\bar{X} = 3.26$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน			
11. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม	2.91	0.95	ปานกลาง
12. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เน้นการฝึกปฏิบัติจริงในแต่ละสาขาวิชา	3.09	0.98	ปานกลาง
13. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สามารถทำให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตนเอง	3.17	0.95	ปานกลาง
14. ผู้เรียนไม่สามารถฝึกปฏิบัติทำกิจกรรมด้วยตนเองมากกว่าการฟังผู้สอนอธิบายอย่างเดียว	3.23	1.02	ปานกลาง
15. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สามารถทำให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติและกระทำจริงทุกขั้นตอน	3.17	0.94	ปานกลาง
16. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน และสิ่งแวดล้อม	2.96	1.00	ปานกลาง
17. ผู้สอนไม่เน้นการฝึกผู้เรียนให้รู้จักคิดค้น แก้ปัญหาในการเรียนการสอนอย่างมีเหตุผล	3.04	1.01	ปานกลาง
18. การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จัก การทำงานเป็นกลุ่มเฉพาะสาขาวิชา	3.01	1.07	ปานกลาง
19. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ไม่มุ่งสู่การฝึกปฏิบัติตามสาขาวิชา	3.00	0.92	ปานกลาง
20. รูปแบบการฝึกปฏิบัติผู้สอนไม่สามารถเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษา ค้นคว้าและทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง	2.92	1.05	ปานกลาง
รวม	3.05	0.71	ปานกลาง

จากตาราง 4 แสดงว่า ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในด้านกิจกรรมการเรียนการสอนจะพบว่าปัญหาการจัดการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนไม่สามารถฝึกปฏิบัติทำกิจกรรมด้วยตนเองมากกว่าการฟังผู้สอนอธิบายอย่างเดียว ($\bar{X} = 3.23$) การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สามารถทำให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตนเอง ($\bar{X} = 3.17$) และจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สามารถทำให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติและกระทำจริงทุกขั้นตอน ($\bar{X} = 3.17$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ด้านสื่อการเรียนการสอน			
21. สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในชีวิตจริง	3.17	0.99	ปานกลาง
22. การใช้สื่อที่หลากหลาย เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องคำนวณ วิดีโอ ฯลฯ ยังไม่เพียงพอ	3.45	1.11	ปานกลาง
23. การใช้สื่อการเรียนการสอนในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ยังไม่เหมาะสม	3.26	0.94	ปานกลาง
24. การใช้สื่อคอมพิวเตอร์ วิดีโอ เครื่องคำนวณ ฯลฯ ยังไม่เพียงพอต่อสาขาวิชา	3.53	1.11	มาก
25. ไม่มีการใช้สื่อที่มีคุณภาพที่ทำให้สื่อความหมายและเสริมความเข้าใจให้แก่ผู้เรียน	3.31	0.99	ปานกลาง
26. ไม่มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน เพื่อฝึกทักษะผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง	3.33	0.98	ปานกลาง
27. ใช้สื่อ อุปกรณ์สร้างความเข้าใจแก่ผู้เรียนให้ค้นพบศักยภาพของ ตนเองยังไม่เพียงพอ	3.13	0.88	ปานกลาง
28. ไม่มีการใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมกับวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.23	1.03	ปานกลาง

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
29. การจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และได้ประสบการณ์เพิ่มเติมยังไม่หลากหลาย	3.31	1.01	ปานกลาง
30. ไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนให้สอดคล้องกับการออกไปประกอบอาชีพ	3.14	0.96	ปานกลาง
รวม	3.29	0.74	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่า ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในด้านสื่อการเรียนการสอน จะพบว่า ปัญหาอยู่ในระดับมากคือการใช้สื่อยังไม่สมบูรณ์ มีอุปกรณ์การเรียนการสอนน้อย การใช้สื่ออย่างเหมาะสม พัฒนาสื่อให้ทันสมัย การใช้สื่อคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน วิดีโอ เครื่องคำนวณ เครื่องฉายสไลด์แผ่นใส ฯลฯ ยังไม่เพียงพอต่อสาขาวิชา ($\bar{X} = 3.53$) การใช้สื่อที่หลากหลาย เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องคำนวณ วิดีโอ เครื่องฉายสไลด์ ฯลฯ ยังไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 3.45$) ไม่มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน เพื่อฝึกทักษะผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 3.33$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมและรายข้อ

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
ด้านการวัดและประเมินผล			
31. ผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล	2.88	1.01	ปานกลาง
32. ผู้สอนไม่มีความเข้าใจในการใช้เครื่องมือ หรือเทคนิคการประเมินผลที่หลากหลาย	2.86	1.05	ปานกลาง

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
33. ผู้สอนขาดความเข้าใจในขั้นตอนการวัดผลประเมินผลที่ถูกต้อง	2.84	1.07	ปานกลาง
34. การวัดผลประเมินผล โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลทำได้ยาก	3.04	1.07	ปานกลาง
35. การให้ผู้ปกครองของผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล ผู้เรียนเป็นรายบุคคลยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน	3.07	1.10	ปานกลาง
36. เครื่องมือวัดผลประเมินผลไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	3.01	0.95	ปานกลาง
37. การประเมินผลการมีส่วนร่วมในกิจกรรม ของผู้เรียน ทั้งในและนอกห้องเรียนทำได้ยาก	3.15	0.91	ปานกลาง
38. การประเมินผลโดยการสังเกตอย่างสม่ำเสมอ โดยไม่ให้ผู้เรียนรู้ตัวปฏิบัติได้น้อยเนื่องจากมีข้อจำกัดเรื่องเวลา	3.21	0.90	ปานกลาง
39. การประเมินผลด้วยวิธีใช้คำถามเป็นรายบุคคลปฏิบัติได้น้อยเพราะจำกัดเรื่องเวลา	3.18	0.91	ปานกลาง
40. การประเมินผลการทำงานของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ทุกขั้นตอนยังไม่สมบูรณ์	3.16	0.93	ปานกลาง
รวม	3.04	0.75	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่า ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเซตุนัน ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.04$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในด้านการวัดและประเมินผล จะพบว่า ปัญหาการประเมินผลโดยการสังเกตอย่างสม่ำเสมอ โดยไม่ให้ผู้เรียนรู้ตัวปฏิบัติได้น้อย เนื่องจากมีข้อจำกัดเรื่องเวลา ($\bar{X} = 3.21$) การประเมินผลด้วยวิธีการใช้คำถามเป็นรายบุคคลปฏิบัติได้น้อยเพราะจำกัดเรื่องเวลา ($\bar{X} = 3.18$) การประเมินผลการทำงานของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องทุกขั้นตอนยังไม่สมบูรณ์ ($\bar{X} = 3.16$)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี
และวิทยาลัยพณิชยการเซตุนัน ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการ
เรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และรวมทุกด้าน จำแนกตามสาขาวิชา ชั้นปี
ผลการเรียน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
และอาชีพผู้ปกครอง ดังแสดงไว้ในตาราง 7 - 21

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน จำแนกตามสาขาวิชา

ปัญหาในการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ	สาขา การบัญชี		สาขา การตลาด		สาขา การเลขานุการ		สาขา คอมพิวเตอร์ ธุรกิจ		สาขาการ จัดการ ธุรกิจ ค้าปลีก (ทวิภาคี)	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. ด้านหลักสูตร	3.16	.60	3.34	.49	2.86	.73	2.72	.68	3.02	.83
2. ด้านกิจกรรมการเรียน การสอน	3.06	.47	3.35	.57	2.70	.88	2.73	.67	3.03	.74
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.32	.69	3.49	.60	3.30	.84	2.95	.76	3.12	.85
4. ด้านการวัดและประเมินผล	3.14	.70	3.28	.51	2.93	1.01	2.49	.67	2.99	.80
รวม	3.17	.59	3.37	.44	2.95	.75	2.72	.57	3.04	.73

จากตาราง 7 แสดงว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี
และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน เมื่อพิจารณาจากสาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี
($\bar{X} = 3.17$) สาขาวิชาการตลาด ($\bar{X} = 3.37$) สาขาวิชาการเลขานุการ ($\bar{X} = 2.95$)
สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ($\bar{X} = 2.72$) และสาขาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ทวิภาคี) ($\bar{X} = 3.04$)
พบว่า นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี
และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน จำแนกตามสาขาวิชา โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	14.27	4	3.57	9.02**	.00
	ภายในกลุ่ม	111.17	281	.40		
	รวม	125.44	285			
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	15.39	4	3.85	8.36**	.00
	ภายในกลุ่ม	129.34	281	.46		
	รวม	144.73	285			
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	10.03	4	2.51	4.90**	.00
	ภายในกลุ่ม	144.00	281	.51		
	รวม	154.03	285			
4. ด้านการวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	21.32	4	5.33	10.94*	.00
	ภายในกลุ่ม	136.96	281	.49		
	รวม	158.28	285			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	14.09	4	3.52	10.216	.00
	ภายในกลุ่ม	96.86	281	.35		
	รวม	110.95	285			

** มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

จากตาราง 8 แสดงว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาที่ต่างกัน มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 9 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชา
บริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานนทบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเซตุน
โดยรวมจำแนกตามสาขาวิชา

ปัญหาในการจัดการ เรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	$\bar{X}$	การ ตลาด	การ บัญชี	การจัดการ ธุรกิจค้าปลีก (ทวิภาคี)	การ เลขานุการ	คอมพิว เตอร์ธุรกิจ
		3.37	3.18	3.04	2.95	2.72
การตลาด	3.37		.19	.33*	.42*	.65*
การบัญชี	3.18			.14	.23*	.46*
การจัดการธุรกิจ ค้าปลีก (ทวิภาคี)	3.04				.09	.32*
การเลขานุการ	2.95					.23*
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	2.72					

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 แสดงว่า นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ยกเว้น สาขาวิชาการตลาดกับสาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการบัญชีกับสาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ทวิภาคี) และสาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ทวิภาคี) กับสาขาวิชาการเลขานุการ มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 10 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชา
บริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเซตุน
ด้านหลักสูตร จำแนกตามสาขาวิชา

ปัญหาในการจัดการ เรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	$\bar{X}$	การ ตลาด	การ บัญชี	การจัดการ ธุรกิจค้าปลีก (ทวิภาคี)	การ เลขานุการ	คอมพิว เตอร์ธุรกิจ
		3.34	3.17	3.03	2.86	2.72
การตลาด	3.34		.17	.31*	.48*	.62*
การบัญชี	3.17			.14	.31*	.45*
การจัดการธุรกิจ ค้าปลีก (ทวิภาคี)	3.03				.17	.31*
การเลขานุการ	2.86					.14
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	2.72					

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 แสดงว่า นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น สาขาวิชาการตลาดกับการบัญชี การบัญชีกับการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ทวิภาคี) การเลขานุการกับคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และการเลขานุการกับการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ทวิภาคี) มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 11 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชา
บริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเซตุน
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จำแนกตามสาขาวิชา

ปัญหาในการจัดการ เรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	$\bar{X}$	การ บัญชี	การ ตลาด	การ เลขานุการ	คอมพิว เตอร์ธุรกิจ	การจัด การธุรกิจ ค้าปลีก (ทวิภาคี)
		3.35	3.06	3.02	2.73	2.70
การบัญชี	3.35		.29*	.33*	.62*	.65*
การตลาด	3.06			.04	.33*	.36*
การเลขานุการ	3.02				.29*	.32*
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	2.73					.03
การจัดการธุรกิจค้าปลีก (ทวิภาคี)	2.70					

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 แสดงว่า นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น สาขาวิชาการตลาดกับสาขาการเลขานุการ และสาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจกับสาขาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ทวิภาคี) มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 12 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชา
บริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษารณบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเซตุน
ด้านสื่อการเรียนการสอน จำแนกตามสาขาวิชา

ปัญหาในการจัดการ เรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	$\bar{X}$	การ ตลาด	การ บัญชี	การ เลขานุการ	การจัดการ ธุรกิจ ค้าปลีก (ทวิภาคี)	คอมพิวเตอร์ ธุรกิจ
		3.50	3.32	3.30	3.13	2.95
การตลาด	3.50		.18	.20	.37*	.55*
การบัญชี	3.32			.02	.19	.37*
การเลขานุการ	3.30				.17	.35*
การจัดการธุรกิจค้า ปลีก (ทวิภาคี)	3.13					.18
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	2.95					

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 แสดงว่า นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านสื่อการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น สาขาวิชาการตลาดกับสาขาการบัญชี สาขาการตลาดกับสาขาการเลขานุการ สาขาการบัญชีกับสาขาการเลขานุการ สาขาการบัญชีกับสาขาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ทวิภาคี) สาขาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ทวิภาคี)กับสาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 13 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชา
บริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษารนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเซตุน
ด้านการวัดผลและประเมินผล จำแนกตามสาขาวิชา

ปัญหาในการจัดการ เรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	$\bar{X}$	การ ตลาด	การ บัญชี	การจัดการ ธุรกิจ ค้าปลีก (ทวิภาคี)	การ เลขานุการ	คอมพิวเตอร์ ธุรกิจ
		3.29	3.15	2.99	2.94	2.49
การตลาด	3.29		.14	.30*	.35*	.80*
การบัญชี	3.15			.16	.21*	.66*
การจัดการธุรกิจ ค้าปลีก (ทวิภาคี)	2.99				.05	.50*
การเลขานุการ	2.94					.45*
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	2.49					

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 แสดงว่า นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น สาขาวิชาการบัญชีกับสาขาการตลาด สาขาการบัญชีกับสาขาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ทวิภาคี) และสาขาการเลขานุการกับสาขาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ทวิภาคี) มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น
 สำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ
 วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน จำแนกตามชั้นปี
 โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ระดับชั้นปี				t	Sig
	ชั้นปีที่ 1 (N = 152)		ชั้นปีที่ 2 (N = 134)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านหลักสูตร	3.13	.57	3.07	.76	.66	.51
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.04	.67	3.06	.76	-.26	.79
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.32	.66	3.25	.81	.80	.42
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.05	.70	3.03	.79	.21	.83
รวม	3.13	.56	3.10	.69	.40	.68

จากตาราง 14 แสดงว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีปัญหา
 เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน
จำแนกตามผลการเรียน โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ผลการเรียน				t	Sig
	ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป (N = 137)		ต่ำกว่า 3.00 (N = 149)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านหลักสูตร	3.08	.70	3.12	.63	-.44	.61
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.07	.72	3.03	.70	.60	.55
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.27	.78	3.29	.69	-.29	.76
4. ด้านการวัดและประเมินผล	3.04	.76	3.04	.73	-.01	.97
รวม	3.11	.65	3.12	.60	-.03	.95

จากตาราง 15 แสดงว่า นักศึกษามีระดับผลการเรียนตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป และ
ต่ำกว่า 3.00 มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวม
และรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ
วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน
จำแนกตามความรู้ความเข้าใจ โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ความรู้ความเข้าใจ				t	Sig
	กลุ่มสูง (N = 191)		กลุ่มต่ำ (N = 95)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านหลักสูตร	3.20	.62	3.04	.67	1.87	.06
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.13	.73	3.01	.70	1.24	.21
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.26	.74	3.30	.73	-.41	.68
4. ด้านการวัดและประเมินผล	3.07	.75	3.02	.74	.54	.58
รวม	3.17	.61	3.09	.62	.89	.37

จากตาราง 16 แสดงว่า นักศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียน
การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ มีปัญหาโดยรวมและรายด้าน แตกต่าง
กันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานนทบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง

ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ		ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว		รับจ้าง/ ลูกจ้าง		เกษตรกร	
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
1. ด้านหลักสูตร	3.11	.53	3.27	.65	3.00	.69	3.22	.65
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	3.19	.60	3.22	.73	2.93	.70	3.00	.82
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.37	.71	3.39	.78	3.22	.74	3.16	.52
4. ด้านการวัดและประเมินผล	3.14	.71	3.20	.75	2.93	.74	3.00	.74
รวม	3.20	.55	3.27	.64	3.02	.63	3.10	.52

จากตาราง 17 แสดงว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานนทบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน เมื่อพิจารณาจากอาชีพผู้ปกครอง ได้แก่ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ($\bar{X} = 3.20$) ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ($\bar{X} = 3.27$) รับจ้าง/ลูกจ้าง ($\bar{X} = 3.02$) เกษตรกร ($\bar{X} = 3.10$) พบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองอาชีพต่างกัน มีปัญหาทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 18 ผลการเปรียบเทียบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี
และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	3.69	3	1.23	2.85*	.03
	ภายในกลุ่ม	121.75	282	.43		
	รวม	125.44	285			
2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	5.20	3	1.74	3.51*	.01
	ภายในกลุ่ม	139.53	282	.50		
	รวม	144.73	285			
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2.12	3	.71	1.31	.27
	ภายในกลุ่ม	151.92	282	.54		
	รวม	154.03	285			
4. ด้านการวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	4.15	3	1.38	2.53	.06
	ภายในกลุ่ม	154.13	282	.55		
	รวม	158.28	285			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3.40	3	1.14	2.98*	.03
	ภายในกลุ่ม	107.54	282	.38		
	รวม	110.95	285			

** มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตาราง 18 แสดงว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 19 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานบรี และวิทยาลัยพณิชยการเซตุน
โดยรวมจำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง

ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	$\bar{X}$	ค้าขาย/ธุรกิจ ส่วนตัว 3.12	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ 3.05	รับจ้าง/ ลูกจ้าง 2.92	เกษตรกร 2.86
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	3.12		.07	.20	.26*
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	3.05			.13	.19
รับจ้าง/ลูกจ้าง	2.92				.06
เกษตรกร	2.86				

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 แสดงว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวกับเกษตรกร ส่วนคู่อื่น ๆ นักศึกษามีปัญหาการเรียนไม่แตกต่างกัน

ตาราง 20 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานบรี และวิทยาลัยพณิชยการเซตุน
ด้านหลักสูตร จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง

ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	$\bar{X}$	ค้าขาย/ธุรกิจ ส่วนตัว 3.11	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ 2.97	เกษตรกร 2.92	รับจ้าง/ ลูกจ้าง 2.89
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	3.11		.14	.19	.22*
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	2.97			.05	.08
เกษตรกร	2.92				.03
รับจ้าง/ลูกจ้าง	2.89				

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 แสดงว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวกับอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้าง ส่วนคู่อื่น ๆ นักศึกษามีปัญหาไม่แตกต่างกัน

ตาราง 21 ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานบรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง

ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	$\bar{X}$	ค้าขาย/ธุรกิจ ส่วนตัว 3.04	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ 3.03	รับจ้าง/ ลูกจ้าง 2.82	เกษตรกร 2.63
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	3.04		.01	.22*	.41*
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	3.03			.21*	.40*
รับจ้าง/ลูกจ้าง	2.82				.19
เกษตรกร	2.63				

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 แสดงว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว กับรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้างกับเกษตรกร นักศึกษามีปัญหาไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเซตุน ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ดังแสดงไว้ในตาราง 22-25

ตาราง 22 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเซตุน ด้านหลักสูตร มีดังนี้

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	จำนวน (คน)
ด้านหลักสูตร	
- ควรปรับปรุงเนื้อหาในการเรียนการสอนให้กระชับ สัมพันธ์กับเวลาเรียน	29
- ควรปรับปรุงเนื้อหาในหลักสูตรให้เข้ากับสภาพการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	20
- ปรับปรุงเนื้อหาของหลักสูตรให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และสามารถปฏิบัติได้จริง	18
- เนื้อหาของหลักสูตรสามารถสนองความแตกต่างของผู้เรียนได้	16
- ลักษณะของวิชาในหลักสูตรสามารถจัดการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการค้นหาคำตอบ และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง	14
- การจัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติควรจัดลำดับความยากง่ายของเนื้อหา	13
- เนื้อหาในหลักสูตรที่เรียนควรสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน	10

จากตาราง 22 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในด้านหลักสูตร ตามลำดับดังนี้ ควรปรับปรุงเนื้อหาในการเรียนการสอนให้กระชับ สัมพันธ์กับเวลาเรียน มากที่สุด (29 คน) ควรปรับปรุงเนื้อหาในหลักสูตรให้เข้ากับสภาพการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน (20 คน) และปรับปรุงเนื้อหาของหลักสูตรให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และสามารถปฏิบัติได้จริง (18 คน)

ตาราง 23 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีดังนี้

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	จำนวน (คน)
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	
- กิจกรรมการเรียนการสอนควรสอดคล้องกับการฝึกปฏิบัติ และเหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียน	27
- ควรจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้	22
- เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลองปฏิบัติตามวิธีการของผู้เรียนจนพบความถนัดและวิธีการของตนเอง	17
- การจัดการเรียนการสอนควรเน้นกระบวนการกลุ่มเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้	14

จากตาราง 23 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในด้านการเรียนการสอน ตามลำดับดังนี้ กิจกรรมการเรียนการสอนควรสอดคล้องกับการปฏิบัติ และเหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียน (27 คน) ควรจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ (22 คน) และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลองปฏิบัติตามวิธีการของผู้เรียนจนพบความถนัดและวิธีการของตนเอง (17 คน)

ตาราง 24 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ในด้านสื่อการเรียนการสอน มีดังนี้

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	จำนวน (คน)
ด้านสื่อการเรียนการสอน	
- ควรมีสื่ออุปกรณ์ที่เพียงพอ	37
- จัดสรรงบประมาณสนับสนุนในการผลิตสื่อการเรียนการสอน	32
- พัฒนาสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนให้ทันสมัย เข้ากับเนื้อหาที่เรียน	30
- ควรเลือกใช้สื่อที่เหมาะสม กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ	18

จากตาราง 24 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในด้านสื่อการเรียนการสอน ตามลำดับดังนี้ ควรมีสื่ออุปกรณ์ที่เพียงพอ (37 คน) ควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนในการผลิตสื่อการเรียนการสอน (32 คน) และควรพัฒนาสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนให้ทันสมัย เข้ากับเนื้อหาที่เรียน (30 คน)

ตาราง 25 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ในด้านการวัดและประเมินผล ดังนี้

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	จำนวน (คน)
ด้านการวัดและประเมินผล	
- ควรเน้นการวัดที่การปฏิบัติจริงมากกว่าทดสอบเนื้อหาวิชา	19
- ระบบการประเมินควรมีชัดเจน และครอบคลุมวัตถุประสงค์การเรียนรู้	15
- ควรประเมินผู้เรียนจากความก้าวหน้าเป็นรายบุคคล	14
- มีการทดสอบความรู้ของผู้เรียนหลังการเรียนการสอน	8

จากตาราง 25 พบว่า ผู้เรียนตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในด้านการวัดและประเมินผล ตามลำดับดังนี้ ควรเน้นการวัดที่การปฏิบัติจริง มากกว่าทดสอบเนื้อหาวิชา (19 คน) ระบบการประเมินควรมีชัดเจน และครอบคลุมวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (15 คน) ควรประเมินผู้เรียนจากความก้าวหน้าเป็นรายบุคคล (14 คน)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ต้องการทราบว่านักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษารณบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเซตุพน มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในด้านดังต่อไปนี้ คือ ปัญหาด้านหลักสูตร ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน และปัญหาด้านการวัดและประเมินผล และเพื่อเปรียบเทียบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำแนกตามสาขาวิชา ชั้นปี ผลการเรียนรู้ อาชีพผู้ปกครอง และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และข้อเสนอแนะการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษารณบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเซตุพน
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษารณบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเซตุพน จำแนกตามสาขาวิชา ชั้นปี ผลการเรียนรู้ อาชีพผู้ปกครอง และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษารณบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเซตุพน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ทราบถึงปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษารณบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเซตุพน ตามสภาพจริง เพื่อนำไปแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนนำไปเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร ครู อาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ใน 4 ด้าน คือ

- 1.1 ปัญหาด้านหลักสูตร
- 1.2 ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
- 1.3 ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน
- 1.4 ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 5 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาการเลขานุการ สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และสาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ทวิภาคี) จำนวน 1,155 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างใช้ประชากร นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ประจำปีการศึกษา 2549 จำนวน 286 คน

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่เรียนชั้นปีต่างกัน มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีผลการเรียนต่างกัน มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจต่างกัน มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
5. นักศึกษาที่มีผู้ปกครองอาชีพต่างกัน มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ภาคการเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 ใช้แบบสอบถาม จำนวน 286 ฉบับ ซึ่งได้รับคืนมาจำนวน 286 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เป็นแบบสอบถามของวิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี จำนวน 143 ชุด และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน จำนวน 143 ชุด แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน โดยผู้วิจัยอาศัยข้อมูลจากการศึกษาตำราเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาสร้างเป็นคำถาม โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ประกอบด้วย สาขาวิชา ชั้นปี ผลการเรียน อาชีพผู้ปกครอง และแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ 5 ด้าน คือ ปัญหาด้านหลักสูตร ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยกำหนด ให้คะแนนเป็น 5 ระดับคือ

- 1 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง มีปัญหาน้อย
- 3 หมายถึง มีปัญหาปานกลาง
- 4 หมายถึง มีปัญหามาก
- 5 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสอบถามนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเซตุน จำนวนทั้งสิ้น 286 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยใช้ค่าสถิติ อันได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequencies Distribution) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) t-test และ One-way ANOVA เมื่อพบความแตกต่างทดสอบรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับรวบรวมมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์
2. วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา โดยการหาค่าร้อยละ
3. ผู้วิจัยได้กำหนดการให้คะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกเป็น กลุ่มสูง กลุ่มต่ำ
4. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเซตุน วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เป็นรายด้านและรายชื่อ ประเมินตามเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 1.50 หมายถึง ปัญหาน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51 - 2.50 หมายถึง ปัญหาน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 - 3.50 หมายถึง ปัญหาปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 - 4.50 หมายถึง ปัญหามาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51 - 5.00 หมายถึง ปัญหามากที่สุด

5. เปรียบเทียบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเซตุน ตามตัวแปร ชั้นปี วิเคราะห์โดยใช้สถิติ t-test และเปรียบเทียบตามตัวแปร สาขาวิชา ผลการเรียนรู้ และอาชีพผู้ปกครอง โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ในการหาค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ย เป็นรายคู่ โดยวิธีการของเซฟเฟ

6. สรุปข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเซตุน จากแบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์คำตอบในรูปของความถี่

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน โดยศึกษาในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ปัญหาด้านหลักสูตร ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน และปัญหาด้านการวัดและประเมินผล ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1.1 ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักศึกษา จำนวน 286 คน ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษา สาขาวิชาการบัญชี (35.30 %) ศึกษาในชั้นปีที่ 1 (53.10 %) มีผลการเรียนต่ำกว่า 3.00 (52.10 %) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในกลุ่มสูง (66.80%) และผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้าง (51.70%)

1.2 ผู้ตอบแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ถูกต้องมากที่สุดคือ ข้อ 11 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน (96.50%) และตอบถูกต้องน้อยที่สุด คือ ข้อ 8 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียน ด้วยวิธีการทดสอบเพียงวิธีเดียว (52.40%)

1.3 ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$)

1.4 ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ด้านหลักสูตร โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง

1.5 ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง

1.6 ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นการใช้สื่อคอมพิวเตอร์ วิดีโอ เครื่องคำนวณ เครื่องฉายสไลด์ ฯลฯ ยังไม่เพียงพอต่อสาขาวิชา นักศึกษาเห็นว่าปัญหาอยู่ในระดับมาก

1.7 ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และ

วิทยาลัยพณิชยการเซตุนัน ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเซตุนัน โดยศึกษาในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล จำแนกตามสาขาวิชา ชั้นปี ผลการเรียนรู้ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และอาชีพผู้ปกครอง การเปรียบเทียบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนสามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาที่ต่างกัน มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเปรียบเทียบโดยใช้วิธีของเซฟเฟ ได้ผลการเปรียบเทียบดังนี้

2.1.1 นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น สาขาวิชาการบัญชีกับสาขาการเลขานุการ สาขาการเลขานุการและสาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาการบัญชีกับสาขาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ทวิภาคี) และสาขาการเลขานุการกับสาขาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ทวิภาคี) มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.1.2 นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น สาขาวิชาการบัญชีกับสาขาการตลาด สาขาการบัญชีกับสาขาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ทวิภาคี) สาขาการเลขานุการกับสาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และสาขาการเลขานุการกับสาขาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ทวิภาคี) มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนสำคัญ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.1.3 นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น สาขาวิชาการบัญชีกับสาขาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ทวิภาคี) และสาขาการเลขานุการกับสาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.1.4 นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านสื่อการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น สาขาวิชาการบัญชีกับสาขาการตลาด สาขาการบัญชีกับสาขาการเลขานุการ สาขาการบัญชีกับสาขาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ทวิภาคี) สาขาการตลาดกับสาขาการเลขานุการ สาขาการเลขานุการกับสาขาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ทวิภาคี) และสาขา

คอมพิวเตอร์ธุรกิจกับสาขาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ทวิภาคี) มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.1.5 นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น สาขาวิชาการบัญชีกับสาขาการตลาด สาขาการบัญชีกับสาขาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ทวิภาคี) และสาขาการเลขานุการกับสาขาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ทวิภาคี) มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 นักศึกษามีระดับผลการเรียนตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป และต่ำกว่า 3.00 มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 นักศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ มีปัญหาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้วิธีการของเซฟเฟ ได้ผลดังนี้

2.5.1 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวกับอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้าง ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

2.5.2 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านหลักสูตร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวกับอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้าง ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

2.5.3 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวกับอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้าง ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ

วิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเซตุน โดยศึกษาในด้านต่าง ๆ ดังนี้
 ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัด
 และประเมินผล มีข้อเสนอแนะการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สรุปได้ดังนี้

นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ
 วิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเซตุน ที่ตอบแบบสอบถาม
 ให้ข้อเสนอแนะการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากที่สุดในแต่ละด้าน
 เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านหลักสูตร ควรปรับปรุงเนื้อหาในการเรียนการสอนให้กระชับ
 สัมพันธ์กับเวลาเรียน ควรปรับปรุงเนื้อหาในหลักสูตรให้เข้ากับสภาพการนำไปใน
 ชีวิตประจำวัน ปรับปรุงเนื้อหาของหลักสูตรให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และสามารถปฏิบัติ
 ได้จริง ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ควรสอดคล้องกับการฝึกปฏิบัติและเหมาะสมกับ
 เนื้อหาที่เรียน ควรจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้
 ผู้เรียนได้ลองปฏิบัติตามวิธีการของผู้เรียนจนพบความถนัดและวิธีการของตนเอง ด้านสื่อการ
 เรียนการสอน ควรมีสื่ออุปกรณ์ที่เพียงพอ จัดสรรงบประมาณสนับสนุนในการผลิตสื่อการ
 เรียนการสอน พัฒนาสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนให้ทันสมัย เข้ากับเนื้อหาที่เรียน ด้านการวัด
 และประเมินผล ควรเน้นการวัดที่การปฏิบัติจริงมากกว่าทดสอบเนื้อหาวิชา ระบบการประเมิน
 ควรมีความชัดเจน และครอบคลุมวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ควรประเมินผู้เรียนจาก
 ความก้าวหน้าเป็นรายบุคคล

อภิปรายผล

การศึกษาปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระดับ
 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี
 และวิทยาลัยพณิชยการเซตุน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการศึกษาปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระดับ
 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี และ
 วิทยาลัยพณิชยการเซตุน ทั้ง 4 ด้าน ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
 ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล พบว่านักศึกษามีปัญหาในการ
 จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง
 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในภาพรวมของทั้งสองสถานศึกษาดังกล่าว มีการวางแผนในการจัดการ
 เรียนการสอนเป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเตรียมหลักสูตร เตรียมการด้านกิจกรรมการ
 เรียนการสอน เตรียมด้านสื่อการสอน ตลอดจนมีวิธีการวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ
 จึงทำให้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีปัญหารวมอยู่ในระดับ
 ปานกลาง ประกอบกับวิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเซตุน ได้ปฏิบัติ
 ตามหลักการของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546 เพื่อพัฒนาคน

ให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีคุณธรรม บุคลิกภาพ และเจตคติที่เหมาะสมเพื่อออกไปประกอบอาชีพได้ตรงตามต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับภาวะทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติเปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง เพื่อเน้นความชำนาญเฉพาะด้าน และเลือกเรียนตามศักยภาพและโอกาสของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 28 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542 : 15) ซึ่งกล่าวว่า หลักสูตรการศึกษาระดับต่าง ๆ ต้องมีลักษณะหลากหลาย ทั้งนี้ให้จัดตามความเหมาะสมของแต่ละระดับโดยมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่วัยและศักยภาพ สารของหลักสูตรทั้งที่เป็นวิชาการและวิชาชีพ ต้องมุ่งเน้นพัฒนาคนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาประสบปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยรวม ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านการกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้ถือเป็นเรื่องปกติที่การปฏิบัติงานใด ๆ ก็ตาม ย่อมต้องประสบปัญหาและอุปสรรค ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลงสาต พุ่มดอกไม้ (2546 : 65) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งพบว่าครูโรงเรียนประถมศึกษามีปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของมาลัย สงวนความดี (2546 : 75) ที่ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ กลุ่มวิชาการเลขานุการ วิทยาลัยพณิชยการเซตุน พบว่าโดยรวมนักเรียนมีความคิดว่าเป็นความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน นอกจากนี้จากการศึกษาของสุพรรณิ พิมพ์สุวรรณ. (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในโรงเรียนศรีธนาพณิชยการเทคโนโลยีเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหา/อุปสรรค เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และหาแนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง พบว่า ปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมีสภาพปัญหาดังนี้ คือ การสนับสนุนการเรียนการสอน ครู อาจารย์ จัดการเรียนการสอนได้ไม่เต็มที่เพราะมีภาระงานที่ต้องรับผิดชอบหลายด้าน เอกสารที่ต้องทำส่งฝ่ายวิชาการมีมาก เอกสารประกอบการค้นคว้าทางวิชาการมีน้อยไม่เพียงพอกับความต้องการ ครู อาจารย์มีปัญหา/อุปสรรค ในด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ สภาพห้องเรียน เครื่องอำนวยความสะดวกในห้องเรียน และการเบิกจ่ายงบประมาณ ในการทำสื่อการเรียนการสอน ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างหนึ่งต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และจากการศึกษาของสมจิตร์ กลิ่นน้อย. (2546 :บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูธุรกิจ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน

เป็นสำคัญ ของครูธุรกิจโดยศึกษาเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการ ด้านการดำเนินการ และด้านการประเมินผล พบว่า มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนเช่นเดียวกัน และจากการศึกษาของสุรัชย์ แก้วจินดา. (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนเช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายด้านพบว่า

1. นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน มีในปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านหลักสูตรในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมา ในด้านหลักสูตรนั้น การจัดการเรียนการสอนยังไม่สามารถปรับเนื้อหาของหลักสูตรให้เชื่อมโยงกับชีวิตจริงของผู้เรียน รายวิชาในหลักสูตรในแต่ละสาขาวิชา มีการฝึกทักษะในวิชาการที่เกี่ยวข้องน้อยเกินไป การจัดสาขาวิชาต่าง ๆ ของสถานศึกษา ยังไม่สอดคล้องกับการออกไปประกอบอาชีพของผู้เรียน จัดรายวิชาในหลักสูตรที่มีการฝึกทักษะ ได้จัดเวลาและอุปกรณ์ให้ได้ปฏิบัติยังไม่เหมาะสม การจัดหลักสูตรเนื้อหาวิชา ยังไม่มีการส่งเสริมเรื่องความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ไม่สอดคล้องกับตลาดแรงงาน หลักสูตรไม่สามารถตอบสนองผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ ในการจบออกไปประกอบอาชีพ เนื้อหาวิชาไม่สามารถกระตุ้นให้เกิดความคล่องตัว และไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกที่จะเรียนรู้ การเรียนรู้ในแต่ละสาขาวิชา ไม่สามารถนำไปใช้ในแก้ปัญหาและปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน ตลอดจนการจัดให้ผู้เรียนได้เรียนจากของจริง สถานที่จริง และประสบการณ์จริงยังไม่เพียงพอ และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพที่สอน ไม่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยขาดการคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุทัย ภูริพัฒน์ (2536) ที่ศึกษา การศึกษาในอนาคตของสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา พบว่าสถานศึกษาควรพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และตลาดแรงงาน มีความยืดหยุ่นสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้จริง ไม่ใช่เป็นเพียงแต่รู้ทฤษฎี ซึ่งถือเป็นปัญหาหลักที่นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาประสบอยู่ ซึ่งจากเหตุผลที่กล่าวมาจึงอาจทำให้ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่าปัญหาในด้านหลักสูตรมีปัญหาลูกอยู่ในระดับปานกลาง

2. นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน มีในปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของสถานศึกษาอาจยังไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน

มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เน้นการฝึกปฏิบัติจริงในแต่ละสาขาวิชา เพื่อจะได้นำไปใช้ประโยชน์ต่อไป การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สามารถทำให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของผู้เรียนเอง ผู้เรียนไม่สามารถฝึกปฏิบัติทำกิจกรรมด้วยตนเองมากกว่าการฟังผู้สอนอธิบายอย่างเดียว การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สามารถทำให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติและกระทำจริงทุกขั้นตอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนและสิ่งแวดล้อม ผู้สอนไม่เน้นการฝึกผู้เรียนให้รู้จักคิดค้นแก้ปัญหาในการเรียนการสอนอย่างมีเหตุผล การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการทำงานเป็นกลุ่มเฉพาะสาขาวิชา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ไม่มุ่งสู่การฝึกปฏิบัติตามสาขาวิชา และอาจจะเป็นเพราะว่ารูปแบบการฝึกปฏิบัติ ผู้สอนไม่สามารถเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าและทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของलगасад ฟุ่มดอกไม้ (2546 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน จังหวัดเพชรบุรี พบว่าในด้านการจัดกิจกรรมการสอน มีปัญหาโดยรวมในระดับปานกลาง เช่นกันและประกอบกับผู้เรียนได้รับความรู้จากการถ่ายทอดหรือการอ่านตำราเพียงอย่างเดียว ขาดการเรียนรู้ จากประสบการณ์จริง ทำให้ไม่สามารถแก้ปัญหาที่ซับซ้อนได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ไพน์ และแอลเจโล (Pine and Angelo, 1977: 155-125) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นประสบการณ์ที่เกิดขึ้นภายในตัวผู้เรียน ไม่ใช่เกิดจากตัวครูผู้สอน เป็นกระบวนการของความร่วมมือ และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แม้ว่าผู้เรียนจะชอบทำงานอย่างอิสระ แต่ก็ชอบที่จะทำงานที่มีปฏิสัมพันธ์กัน ความร่วมมือ จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่จะกำหนดจุดประสงค์ วางแผน ร่วมมือกันทำงาน และช่วยกันแก้ปัญหา เพราะผู้เรียนแต่ละคนมีประสบการณ์ ความคิด ความรู้ และทัศนคติที่สะสมกันมา เมื่อนำมารวมกันก็เปรียบเสมือนแหล่งข้อมูลใหญ่สำหรับการแก้ปัญหาและการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ นั่นเอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของกิงแก้ว เอี่ยมแฉล้ม. (2542 : 67) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนของคณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ ตามทัศนะของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน นักศึกษามีทัศนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง และงานวิจัยของไชยยันท์ ชาญปรีชารัตน์. (2543 : 128) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเทคโนโลยีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจากเหตุผลที่กล่าวมาจึงอาจทำให้ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่าปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

3. นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพัฒนการเชตุพน มีในปัญหาการจัดการเรียนการสอน

สอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านสื่อการเรียนการสอนในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจาก ในเรื่องเกี่ยวกับสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในชีวิตจริง การใช้สื่อ การเรียนการสอนของผู้สอนไม่หลากหลายและยังมีปริมาณไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา อันได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องคำนวณ วิดีโอ เป็นต้น การใช้สื่อการเรียนการสอนในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างไม่มีความเหมาะสม ไม่มีการใช้สื่อที่มีคุณภาพที่ทำให้สื่อความหมายและเสริมความเข้าใจแก่นักศึกษาหรือผู้เรียน ไม่มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ใช้สื่ออุปกรณ์สร้างความเข้าใจแก่ผู้เรียนให้ค้นพบศักยภาพของตนเองยังไม่เพียงพอ ไม่มีการใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายเหมาะสมกับวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และได้ประสบการณ์เพิ่มเติมยังไม่หลากหลาย และไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนให้สอดคล้องกับการออกไปประกอบอาชีพตามที่ได้ศึกษาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนั้นจะต้องพิจารณาถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ในเรื่องของสื่ออุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดส่วนที่เกี่ยวข้องกับสื่อไว้คือ ให้ส่งเสริม สนับสนุนผู้สอนในการจัดสื่อการเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นในทุกเวลาทุกสถานที่จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ เพื่อให้เกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอนน้อยที่สุด สอดคล้องกับจากการศึกษาวิจัยของกิ่งแก้ว เอี่ยมแฉล้ม. (2542 : 69) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนของคณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุข มหาเมฆ ตามทัศนะของนักศึกษา ผลการวิจัยว่าในด้านสื่อการเรียนการสอน นักศึกษามีทัศนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งอาจจะเกิดจากการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันแม้จะเปลี่ยนบทบาทของผู้สอนจากให้ความรู้มาเป็นผู้จัดประสบการณ์ แต่สื่อการเรียนการสอนก็ยังคงมีความสำคัญในการที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียน เรียนรู้จากสิ่งที่เป็นรูปธรรมไปหาสิ่งที่เป็นนามธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนการสอนทางด้านอาชีพศึกษาการสอนภาคปฏิบัติเป็นการเน้นการสอนที่ให้ฝึกฝนและลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพเกิดความคงทนของการเรียนรู้ ผู้เรียนจึงต้องมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ได้ลงมือปฏิบัติ และควบคุมการเรียนของตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของมัลลย์ สงวนความดี. (2546 : 74) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ กลุ่มวิชาการเลขานุการ วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาค้นเห็นของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญพบว่า ในด้านสื่อการเรียนการสอน นักเรียนมีความคิดเห็นว่าวิทยาลัยจัดสื่อการเรียนการสอนว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง โดยยังมีปัจจัยหลายประการที่ยังไม่เหมาะสม เช่น ในเรื่องของคุณภาพของสื่อ ความหลากหลายของสื่อ และความเพียงพอของสื่อ

เป็นต้น ซึ่งจากเหตุผลที่กล่าวมาจึงอาจทำให้ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่าปัญหาในด้านสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

4. นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน มีในปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านการวัดและประเมินผลในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล ผู้สอนไม่มีความเข้าใจในการใช้เครื่องมือหรือเทคนิคการประเมินผลที่หลากหลาย ผู้สอนเข้าใจในขั้นตอนการวัดผลประเมินผลที่ถูกต้อง การวัดและประเมินผล โดยมีคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งอาจจะทำได้ยาก การให้ผู้ปกครองของผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลนักเรียนเป็นรายบุคคลยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เครื่องมือวัดและประเมินผลไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผลเป็นเรื่องที่ทำได้ยากทั้งการประเมินผลการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน การประเมินผลโดยการสังเกตอย่างสม่ำเสมอ โดยไม่ให้ผู้เรียนรู้ตัวปฏิบัติได้น้อยเนื่องจากมีข้อจำกัดเรื่องเวลาการประเมินผลด้วยวิธีใช้คำถามเป็นรายบุคคลปฏิบัติได้น้อยเพราะจำกัดเรื่องของเวลา และการประเมินผลการทำงานของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องในการจัดการเรียนการสอนนั้น ทุกขั้นตอนยังไม่มีความสะดวกเพียงพอ ประกอบกับผู้เรียนขาดความรู้ความเข้าใจในคุณประโยชน์ของการประเมินผล ซึ่งการประเมินผลจะช่วยให้เกิดความสนใจใฝ่รู้ในการเรียนรู้ เพื่อให้ตนเองได้ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนด ถือเป็นการประเมินความก้าวหน้าของแต่ละบุคคลที่ได้รับการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ ชูทซ์ (Schutz, 1980 : 34) กล่าวไว้ว่า การวัดและประเมินผลจะมีคุณประโยชน์อย่างยิ่ง เมื่อนำผลการวัดและประเมินผลดังกล่าวไปช่วยเสริมการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น ด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของมัลลีย์ สงวนความดี. (2546 : 79) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ กลุ่มวิชาการเลขานุการ วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาค้นคว้าของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า ในด้านการประเมินผล นักเรียนมีความคิดเห็นว่าวิทยาลัยจัดการประเมินผลว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง โดยประเด็นที่นักเรียนมีความเหมาะสมปานกลางได้แก่ จัดให้มีการประเมินผลขณะที่ผู้เรียนเข้าร่วมในกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียน ใช้วิธีการประเมินผลหลายวิธีร่วมกันนอกเหนือจากการทดสอบ และมีการประเมินผลผู้เรียนจากความก้าวหน้าของผู้เรียนเป็นรายบุคคลเป็นต้น และ สอดคล้องกับงานวิจัย ของกิ่งแก้ว เอี่ยมแจ่ม. (2542 : 69) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนของคณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบพิตรพิมุขหามาเมฆ ตามทัศนะของนักศึกษา ผลการวิจัยว่าในด้านการประเมินผล นักศึกษามีทัศนะเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

เช่นเดียวกัน และบุญเลี้ยง ทุมทอง. (2545 : 74) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงซึ่งตั้งอยู่บนหลักการที่ว่าอยากให้เขาได้อะไร เป็นอย่างไร ก็วัดผลตรงนั้น และต้องวัดผลให้ถูกที่และมีความเหมาะสม เหมือนกับการสอนที่ไม่ยึดติดที่วิธีการสอนวิธีเดียว ดังนั้นแม้ผู้สอนจะได้แจ้งผลการประเมินให้ผู้เรียนทราบเพื่อให้ผู้เรียนปรับปรุงตนเอง รวมทั้งได้ชี้แจงและทำความเข้าใจกับผู้เรียนเกี่ยวกับเกณฑ์และวิธีการประเมินผลในรายวิชาที่สอนทั้งด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติ นักเรียนก็ยังคงมีความต้องการให้มีการประเมินผู้เรียนจากความก้าวหน้าของผู้เรียนเป็นรายบุคคลและใช้วิธีการประเมินผลหลายวิธีร่วมกัน นอกเหนือจากการทดสอบ ซึ่งจากเหตุผล ที่กล่าวมาจึงอาจทำให้ผู้เรียนมีความคิดเห็นว่าเป็นปัญหาในด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการเปรียบเทียบปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ทั้ง 4 ด้าน ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล จำแนกตามตัวแปร สาขาวิชา ชั้นปี ผลการเรียนรู้ อาชีพผู้ปกครอง และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีดังนี้

2.1 นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในสาขาวิชาที่ต่างกัน มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษานนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ที่เรียนในสาขาวิชาที่ต่างกัน อันได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาการเลขานุการ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และสาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ทวิภาคี) โดยในภาพรวมแล้ว สาขาวิชาที่ต่างกัน มีหลักสูตรที่ต่างกัน มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่ต่างกัน และสื่อการเรียนการสอนที่ต่างกัน และการวัดผลและประเมินผลต่างกัน กล่าวคือ ในสาขาวิชาการบัญชี และสาขาวิชาการตลาด และสาขาอื่น ๆ จะมีการสร้างลักษณะการเรียนการสอนที่ไม่เหมือนกัน เลยทำให้เกิดปัญหาไม่เหมือนกัน ปัญหาจึงแตกต่างกัน

2.2 นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากนักศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษานนบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นที่ต่างกันอาจจะมีประสบการณ์ในการเรียนการสอนที่ไม่แตกต่างกันมาก ทั้งใน ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล จึงทำให้ผลการทดสอบปัญหาในระดับชั้นที่ต่างกันไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของมาลัย สงวนความดี (2546 : 80) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ กลุ่มวิชาการเลขานุการ

วิทยาลัยพณิชยการเซตุน ในด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างนักเรียนที่ศึกษาระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของไชยยัณห์ ชาญปรีชารัตน์. (2543 : 128) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของ โรงเรียนเทคโนโลยีภาคตะวันออกเฉิงเหนือ จังหวัดขอนแก่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนอยู่ในชั้นเรียนที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้จากการศึกษาของ เสาวณีย์ สนิธิเณร (2546 : 82) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ พบว่านักเรียนที่ระดับชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และจากการศึกษาของประเสริฐ ลีอานันต์กุล (2546 : 80) ได้ศึกษาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของอาจารย์วิทยาลัยพณิชยการเซตุน และวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ พบว่าในการเปรียบเทียบระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 นักศึกษามีระดับผลการเรียนตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป และต่ำกว่า 3.00

มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาที่ศึกษาและมีผลการเรียนที่ต่างกัน มีสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่ไม่แตกต่างกัน อันประกอบไปด้วย ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ที่มีลักษณะเหมือนกัน จึงทำให้ผลการเปรียบเทียบปัญหาของนักศึกษาไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของมาลัย สงวนความดี (2546 : 80) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ กลุ่มวิชาการเลขานุการ วิทยาลัยพณิชยการเซตุน ในด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านประเมินผล พบว่า ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างนักเรียนที่ศึกษาระดับผลการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรพล เบ็นเจริญ. (2543 : 50) ได้ศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนปทุมคงคา กรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาอาชีพธุรกิจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ เสาวณีย์ สนิธิเณร (2546 : 83) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คณะวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ พบว่านักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 นักศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ มีปัญหาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจาก ในด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอาจจะไม่เป็นปัจจัยที่สำคัญในเกี่ยวกับปัญหาการเรียน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล จึงอาจทำให้นักศึกษามีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญคล้าย ๆ กัน ทั้งในส่วน of นักศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจสูงและความรู้ความเข้าใจต่ำ

2.5 นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้ ยกเว้น ด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องมาจากอาชีพของนักศึกษาอาจจะไม่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นในเรื่องเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะในการจัดการเรียนการสอนทางด้านพณิชยการ นักศึกษาส่วนใหญ่ผู้ปกครองประกอบอาชีพแตกต่างกันก็จริง แต่ลักษณะในการจัดการเรียนการสอนที่เหมือนกันทำให้เกิดปัญหาคคล้าย ๆ กันจึงมีปัญหในการเรียนไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ด้านหลักสูตร ควรปรับเนื้อหาให้เชื่อมโยงกับชีวิตจริงของผู้เรียน ในรายวิชาในหลักสูตรให้มีการฝึกทักษะมากขึ้น จัดเวลาปฏิบัติให้เหมาะสม ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หลักสูตรควรจัดให้ผู้เรียนได้เรียนจากสภาพจริง สถานที่จริง และประสบการณ์จริงสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม ให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตนเอง ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติทำกิจกรรมด้วยตนเองมากกว่าการฟังผู้สอนอธิบายอย่างเดียว ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและกระทำจริงทุกขั้นตอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้า และทดลองปฏิบัติได้ด้วยตนเอง ฝึกผู้เรียนให้รู้จักแก้ปัญหาในการเรียนการสอนอย่างมีเหตุผล

3. ด้านสื่อการเรียนการสอน ควรสนับสนุนสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนการใช้สื่อคอมพิวเตอร์ วิดีโอ เครื่องคำนวณ ฯลฯ ตลอดจนการใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในชีวิตจริง การใช้สื่อที่หลากหลาย การใช้สื่อประกอบการ

เรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง การใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายให้เหมาะสมกับวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน

4. ด้านการวัดและประเมินผล ผู้สอนควรมีความเข้าใจในการเครื่องมือวัดและประเมินผล หรือเทคนิคการประเมินผลที่หลากหลาย โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการประเมินผลโดยการสังเกตอย่างสม่ำเสมอ ทุกขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยประเมินผลหรือติดตามผลกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของวิทยาลัยอาชีวศึกษานบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเซตุพน
2. ควรมีการเปรียบเทียบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญกับการเรียนการสอนแบบบรรยายในรายวิชาต่าง ๆ
3. ควรมีการวิจัยความพึงพอใจของนักศึกษาและอาจารย์ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. ควรศึกษาเกี่ยวกับการประเมินความรู้และเจตคติของครูผู้สอนที่มีต่อแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
5. ควรศึกษาการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- บุญศรี คำชาย. (2540). จิตวิทยาการเรียนรู้และการสอน. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดท็อฟ จำกัด.
- จำลอง อุปันท์. (2546). การนิเทศภายในเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญโรงเรียนจินดาอารมณ์ อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาสารคาม. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จารุวรรณ เกษมสุข. (2544). การปฏิบัติตามมาตรฐานคุณภาพอาชีวศึกษาด้านกระบวนการ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จารุพันธ์ ฉวีรัตน์. (2546, ตุลาคม). บรรณนิทัศน์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2546). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิต การพิมพ์.
- ชาติ แจ่มนุช และคณะ. (ม.ป.ป.). (2542). นักเรียนเป็นศูนย์กลางคืออย่างไร. (เอกสารอัดสำเนา).
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (2543). ร่วมคิดร่วมเขียน ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด. คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน, สำนักงานกฤษฎามนตรี. 2543.
- มาลัย สงวนความดี. (มกราคม, 2546). ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ กลุ่มวิชาการเลขานุการ วิทยาลัยพัฒนวิชาการเขตฯพน. สารนิพนธ์ กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์, สุมณฑา พรหมบุญ, อรพรรณ พรสีมา. (2540). การเรียนรู้แบบสรรค์ สร้างความรู้” ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม : ต้นแบบการเรียนรู้ทางด้านหลักทฤษฎี และแนวปฏิบัติ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงานกฤษฎามนตรี. _____ . (2545). การวัดและประเมินผลการศึกษา : ทฤษฎีการประยุกต์. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2549). เอกสารประกอบการเรียนวิชาสัมมนาวิจัยทางธุรกิจ ศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ประเวศ วะสี. (2543). *ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด*. คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี.
- ประเสริฐ ลีอำหนดกุล. (2546, มกราคม). *การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ อาจารย์วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน และวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมลออ*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปัญญา ทรงเสรี. (วิกฤตการณ์ *Child-Centered* กับทางออกที่บอกได้. สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี.
- ทิศทางและมาตรการในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา. (2548). กระทรวงศึกษาธิการ.
- ทศนา แหมมณี. (2545, มกราคม-มีนาคม). *แนวทางการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้: ข้อค้นพบ จากการศึกษาพหุกรณี*. วารสารราชบัณฑิตยสถาน.
- _____. (2543, มกราคม). *ทฤษฎีใหม่กับการศึกษา*. วารสารวิชาการ.
- _____. (2542, พฤษภาคม). *การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง : โมเดลชิปปา (CIPPA MODEL)*. วารสารวิชาการ.
- _____. (2540). *ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด*.
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี. 2540.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี. (2543). *ปฏิรูปการเรียนรู้: เรียนสำคัญที่สุด*. กรุงเทพฯ : บริษัท พิมพ์ดี จำกัด.
- _____. (2542). *ตัวบ่งชี้การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. ศูนย์พัฒนา คุณภาพการเรียนการสอน (พ.ค.ร.). กรุงเทพฯ.
- _____. *รายงานร่วมคิดร่วมเขียน ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด*. (2543).
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2546). *หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ.2546 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ*. กรุงเทพฯ : สำนักงานฯ.
- _____. <http://www.vec.go.th>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. <http://www.onec.go.th>
- _____. (2545). *แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2549) (ฉบับสรุป)*. กรุงเทพฯ : พิมพ์ที่บริษัท 프리หวานกราฟฟิก จำกัด. 2545.
- _____. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)*. กรุงเทพฯ : พิมพ์ที่ บริษัท 프리หวาน จำกัด. 2545.
- _____. (2547). *รายงานการติดตามและประเมินผล ด้านโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาภาพรวมปีงบประมาณ 2546*. กรุงเทพฯ : พิมพ์ที่ บริษัท อัมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด. 2547.

- _____. (2547). รายงานการสังเคราะห์รูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูต้นแบบ (ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542). กรุงเทพฯ : พิมพ์ที่ บริษัท แคนดิด มีเดีย จำกัด. 2547.
- _____. (2548). รายงานการวิจัย การสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตั้งแต่ พ.ศ.2542-2547. กรุงเทพฯ : พิมพ์ที่ ชุมชนสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด. 2548.
- _____. (2548). รายงานการวิจัยเส้นทางการศึกษาด้านอาชีวศึกษาและเทคโนโลยี. กรุงเทพฯ : พิมพ์ที่ ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์. 2548.
- พนมวรรณ วุฒิสาร. (2544). สภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของ ครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนเอกชน จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศม. (สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เชียงใหม่.
- พรรณา ชุ่มกมล. (2546). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ ศม. (สาขาการบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์. (2540). แนวคิดและแนวทางของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็น ศูนย์กลาง. เอกสารการประชุมทางวิชาการ.
- แพรวพรรณ บุญฤทธิมนตร์. (2544). บทความอาชีวศึกษา : กับการเรียนรู้ตลอดชีวิต. วิชา กญ.711 การศึกษาตลอดชีวิต.
- รุ่ง แก้วแดง. (2547). ประกายคิด ประกายคำ รุ่งอรุณแห่งภูมิปัญญา แก้วมณีปฏิรูปการ ศึกษาไทย. เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. กระทรวงศึกษาธิการ.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ.
- กลางสาต พุ่มดอกไม้. (2546). ปัญหาการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูประถมศึกษา โรงเรียนเอกชน จังหวัดเพชรบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิทยาลัยพัฒนศึกษาเซตุน. <http://www.chetupun.ac.th>.
- วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรี <http://www.tunburee.com>
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2542). พลังการเรียนรู้ในกระบวนทัศน์ใหม่. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สถาพร ดียิ่ง. (2548). ผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยวิธีการเรียน แบบร่วมมือสำหรับนักศึกษาคู. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ด. (วิทยาศาสตร์ศึกษา) บัณฑิต วิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สนอง โลหิตวิเศษ. (2544). บทความอาชีวศึกษา : กับการเรียนรู้ตลอดชีวิต. วิชา กญ.711 การศึกษาตลอดชีวิต.

- สมจิตร กลิ่นน้อย. (2546). ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูธุรกิจ
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สิปปนนท์ เกตุทัต. (2545). จากอดีตและปัจจุบันสู่อนาคตของการปฏิรูปการศึกษาไทย :
สู่สังคมแห่งปัญญาและการเรียนรู้ 5 ทศวรรษ สกศ.กับการพัฒนาการศึกษาไทย.
- สุนัน จันทรโมลี. (2544). การประเมินความรู้และเจตคติของครูผู้สอนที่มีต่อแนวทางการ
จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. วิทยานิพนธ์ ศศม.
(สาขาการศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุพรรณิ พิมพ์สุวรรณ. (2546). แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
ในโรงเรียนศรีธนาพณิชยการเทคโนโลยีเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศม. (สาขาวิชาการ
อาชีวศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุรางค์ โคว์ตระกูล. (2533). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สุวิชัย แก้วจินดา. (2547). สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1.
รายงานการศึกษาอิสระ ศม. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). ขอนแก่น :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2544). จิตวิทยาเพื่อการฝึกอบรมผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เนท.
- เสาวนีย์ สนธิเณร. (2546). ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คณะวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัย
อาชีวศึกษาเอี่ยมล่อ. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไสว พักขาว. (2541). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง : ในการประชุมระดับ
โลกว่าด้วยการอุดมศึกษาในศตวรรษที่ 21 วิสัยทัศน์และการปฏิบัติ. กรุงปารีส
วันที่ 5-9 ตุลาคม. กรุงเทพฯ : องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่ง
สหประชาชาติ.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2547). เอกสารอัดสำเนา
- อนันต์ ทิพย์อาสน์. (2548). สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาสารคาม. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ราชภัฏมหาสารคาม.
- อารี พันธุ์มณี. (2542). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ตันอ้อ.

- อุษณีย์ โพธิสุข. (2543). *กลยุทธ์ทางการศึกษา : ผู้เรียนสำคัญที่สุด ในร่วมคิดร่วมเขียนปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด*. กรุงเทพฯ : สถาบันแห่งชาติเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- Badura. (1986). *A Social Foundation of thought and Action: A Social Cognitive Theory*. Englewood Cliffs, NS: Prentice-Hall.
- Boyer, B.A. & Semrau, P. (1995, January-February). "A Constructivist Approach to Social"
- Brooks, J.G. & Brooks, M.G. (1993). *The Case for Constructivist Classroom*. Virginia: Association for Supervision and Curriculum Development. Council on Rural Special Education.
- Driscoll, M.P. (1994). *Psychology of Learning for Instruction*. Needham Heights, MA: Allyn and Bacon.
- Gredler, M.R. (1997). *Learning and Instruction Theory into Practice*. 3rd ed. New Jersey: Prentice-Hall.
- Jonassen, D.H. (1992). "Evaluating Constructivist Learning". In T.M. Duffy (ed.) Constructivism and The Technology of Instruction. 137-147. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
- Perkins, D. (1999, November). "The Many Faces Of Constructivism". Educational Readership. 57 (3): 6-11.
- Richardson, V. (1994, December). "Constructivist Teaching : Theory and Practice". Teaching Thinking & Problem Solving. 16 (1) : 3-7.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความร่วมมือ

ที่ ศธ 0519.12/44๔๐/

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๖ มิถุนายน 2549

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพัฒนวิชาการเซตุน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางกนกพรรณ ปัญโญสุข นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานนบุรีและวิทยาลัยพัฒนวิชาการเซตุน” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ชั้นปีที่ 1-2 ตอบแบบสอบถามปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานนบุรีและวิทยาลัยพัฒนวิชาการเซตุน ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2549

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางกนกพรรณ ปัญโญสุข ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-668-7123 ต่อ 2527

ที่ ศธ 0519.12/44๘๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒ มิถุนายน 2549

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษานนทบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางกนกพรรณ ปัญโญสุข นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานนทบุรีและวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ชั้นปีที่ 1-2 ตอบแบบสอบถามปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานนทบุรีและวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน ในระหว่างเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2549

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางกนกพรรณ ปัญโญสุข ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-668-7123 ต่อ 2527

ที่ ศธ 0519.12/ 4 6 4 3

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๖ มิถุนายน 2549

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน นายชนะ กสิการ ที่ปรึกษาด้านอาชีวศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางกนกพรณ ปัญโญสุข นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานนทบุรีและวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานนทบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางกนกพรณ ปัญโญสุข และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-668-7123 ต่อ 2527

ที่ ศธ 0519.12/4 6 4 c

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๕ มิถุนายน 2549

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน เลขาธิการสภาการศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางกนกพรรณ ปัญโญสุข นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานนทบุรีและวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นางสาวเพ็ญศรี อรุณรุ่งเรือง หัวหน้ากลุ่มนโยบายและแผนการผลิตและพัฒนากำลังคน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานนทบุรีและวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางกนกพรรณ ปัญโญสุข และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศรี จีระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-668-7123 ต่อ 2527

ที่ ศธ 0519.12/4641

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๗ มิถุนายน 2549

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางกนกพรณ ปัญโญสุข นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรีและวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์เสาวณีย์ สนธิเนตร เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษาธนบุรีและวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางกนกพรณ ปัญโญสุข และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อวิสิต โทรศัพท์ 02-668-7123 ต่อ 2527

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร. ชนะ กสิภรณ์
ที่ปรึกษาด้านอาชีวศึกษา
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
2. นางสาวเพ็ญศรี อรุณรุ่งเรือง
หัวหน้ากลุ่มนโยบายและแผนการผลิตและพัฒนากำลังคน
สำนักนโยบายและแผนการศึกษา
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
3. นางสาวเสาวณีย์ สนิธเณร
อาจารย์ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ กรุงเทพมหานคร

ดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ

1. แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ค่าดัชนีความสอดคล้อง			
	รศ.ดร. ชนะ	อาจารย์ เพ็ญศรี	อาจารย์ เสาวณีย์	ค่าเฉลี่ย
1. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตรจะสอดคล้องกับ เป้าหมายการศึกษา และความต้องการของผู้เรียน () ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00
2. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การพัฒนาหลักสูตรเป็นไปตามความต้องการของ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู-อาจารย์ () ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00
3. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นบทบาทของผู้สอนในการดำเนินกิจกรรมการจัด กระบวนการเรียนรู้ตามความต้องการของผู้สอนเพียง ฝ่ายเดียว () ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00
4. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนในสิ่งที่พอใจที่จะ ศึกษาเพื่อบรรลุจุดประสงค์ของการเรียน () ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00
5. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนมีหน้าที่เป็นผู้คอยชี้แนะ ช่วยเหลือ เมื่อผู้เรียน มีปัญหาในการเรียน และคอยให้กำลังใจผู้เรียน ตลอดเวลา () ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00
6. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้กระทำจริง () ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00
7. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนเป็นหลัก () ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ค่าดัชนีความสอดคล้อง			
	รศ.ดร. ชนะ	อาจารย์ เพ็ญศรี	อาจารย์ เสาวณีย์	ค่าเฉลี่ย
8. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการทดสอบ เพียงวิธีเดียว () ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00
9. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการวัดและประเมินผลทุกกระยะที่ผู้เรียนดำเนินกิจกรรม () ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00
10. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและเอื้อต่อการ เรียนรู้ของผู้เรียน () ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00
11. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน () ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00
12. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นกระบวนการคิด และปฏิบัติจริง นำไปใช้ประโยชน์ ได้จริง () ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00
13. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้เกิดลักษณะผู้เรียนที่เป็นคนดี คนเก่ง และคนที่มี ความสุข () ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00
14. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปลี่ยนจากการที่ผู้เรียนเป็นผู้รับอย่างเดียว ไปเป็น ผู้เรียนมีส่วนร่วม และได้เรียนรู้ร่วมกัน () ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00
15. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปลี่ยนจากการบรรยายในห้องเรียนอย่างเดียว ไปสู่การ จัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียนที่หลากหลาย () ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ค่าดัชนีความสอดคล้อง			
	รศ.ดร. ชนะ	อาจารย์ เพ็ญศรี	อาจารย์ เสาวณีย์	ค่าเฉลี่ย
16. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ได้ ในสถานการณ์ต่าง ๆ () ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00
17. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื้อหาวิชาส่งเสริมการคิด การฝึกปฏิบัติมากกว่า การท่องจำเนื้อหา () ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00
18. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หลักสูตรต้องยืดหยุ่นเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละ สาขาวิชา () ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00
19. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถใช้แฟ้มสะสมงาน วัดและประเมินผลผู้เรียนได้ () ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00
20. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องประเมินตามสภาพจริง สามารถใช้วัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ () ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00

2. แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ค่าดัชนีความสอดคล้อง			
	รศ.ดร. ชนะ	อาจารย์ เพ็ญศรี	อาจารย์ เสาวณีย์	ค่าเฉลี่ย
ปัญหาด้านหลักสูตร				
1. การจัดการเรียนการสอนยังไม่สามารถปรับเนื้อหาให้เชื่อมโยงกับชีวิตจริงของผู้เรียนได้	+1	+1	+1	1.00
2. รายวิชาในหลักสูตรในแต่ละสาขาวิชาไม่มีการฝึกทักษะน้อยเกินไป	+1	+1	+1	1.00
3. สาขาวิชาที่จัดให้เรียนไม่สอดคล้องกับการออกไปประกอบอาชีพของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00
4. รายวิชาในหลักสูตรที่มีการฝึกทักษะได้จัดเวลาและอุปกรณ์ให้ได้ปฏิบัติยังไม่เหมาะสม	+1	+1	+1	1.00
5. การจัดเนื้อหาวิชายังไม่มีการส่งเสริมเรื่องความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	+1	+1	+1	1.00
6. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน	+1	+1	+1	1.00
7. หลักสูตรไม่สามารถตอบสนองผู้เรียนในด้านความรู้ทักษะ ในการจบออกไปประกอบอาชีพ	+1	+1	+1	1.00
8. เนื้อหาวิชาไม่สามารถกระตุ้นให้เกิดความคล่องตัวและไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกที่จะเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
9. การเรียนรู้ในแต่ละสาขาวิชา ไม่สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาและปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน	+1	+1	+1	1.00
10. การจัดให้ผู้เรียนได้เรียนจากของจริง สถานที่จริง และประสบการณ์จริงยังไม่เพียงพอ	+1	+1	+1	1.00
ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน				
11. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม	+1	+1	+1	1.00
12. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เน้นการฝึกปฏิบัติจริงในแต่ละสาขาวิชา	+1	+1	+1	1.00
13. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สามารถทำให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตนเอง	+1	+1	+1	1.00
14. ผู้เรียนไม่สามารถฝึกปฏิบัติทำกิจกรรมด้วยตนเองมากกว่าการฟังผู้สอนอธิบายอย่างเดียว	+1	+1	+1	1.00

ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ที่เห็นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ค่าดัชนีความสอดคล้อง			
	รศ.ดร. ชนะ	อาจารย์ เพ็ญศรี	อาจารย์ เสาวณีย์	ค่าเฉลี่ย
15. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สามารถทำให้ ผู้เรียนลงมือปฏิบัติและกระทำจริงทุกขั้นตอน	+1	+1	+1	1.00
16. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สามารถสร้าง ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน และสิ่งแวดล้อม	+1	+1	+1	1.00
17. ผู้สอนไม่เน้นการฝึกผู้เรียนให้รู้จักคิดค้น แก้ปัญหา ในการเรียนการสอนอย่างมีเหตุผล	+1	+1	+1	1.00
18. การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการทำงาน เป็นกลุ่มเฉพาะสาขาวิชา	+1	+1	+1	1.00
19. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ไม่มุ่งสู่การฝึก ปฏิบัติตามสาขาวิชา	+1	+1	+1	1.00
20. รูปแบบการฝึกปฏิบัติผู้สอนไม่สามารถเปิดโอกาส ให้ผู้เรียนได้ศึกษา ค้นคว้าและทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1.00
ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน				
21. สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ไม่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในชีวิตจริง	+1	+1	+1	1.00
22. การใช้สื่อที่หลากหลาย เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องคำนวณ วิดีโอ ฯลฯ ยังไม่เพียงพอ	+1	+1	+1	1.00
23. การใช้สื่อการเรียนการสอนในการกระตุ้นให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้อยังไม่เหมาะสม	+1	+1	+1	1.00
24. การใช้สื่อคอมพิวเตอร์ วิดีโอ เครื่องคำนวณ ฯลฯ ยังไม่เพียงพอต่อสาขาวิชา	+1	+1	+1	1.00
25. ไม่มีการใช้สื่อที่มีคุณภาพที่ทำให้สื่อความหมายและ เสริมความเข้าใจให้แก่ผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00
26. ไม่มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน เพื่อฝึกทักษะผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง	+1	+1	+1	1.00
27. ใช้สื่อ อุปกรณ์สร้างความเข้าใจแก่ผู้เรียน ให้ค้นพบศักยภาพของตนเองยังไม่เพียงพอ	+1	+1	+1	1.00
28. ไม่มีการใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมกับวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	0	0.66
29. การจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้และได้ประสบการณ์เพิ่มเติมยังไม่หลากหลาย	+1	+1	0	0.66

ปัญหาการจัดการเรียนการสอน ที่เห็นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ค่าดัชนีความสอดคล้อง			
	รศ.ดร. ชนะ	อาจารย์ เพ็ญศรี	อาจารย์ เสาวณีย์	ค่าเฉลี่ย
30. ไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการออกไปประกอบอาชีพ	+1	+1	+1	1.00
ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล				
31. ผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	1.00
32. ผู้สอนไม่มีความเข้าใจในการใช้เครื่องมือหรือเทคนิคการประเมินผลที่หลากหลาย	+1	+1	+1	1.00
33. ผู้สอนขาดความเข้าใจในขั้นตอนการวัดผลประเมินผลที่ถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00
34. การวัดผลประเมินผล โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลทำได้ยาก	+1	+1	+1	1.00
35. การให้ผู้ปกครองของผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลนักเรียนเป็นรายบุคคลยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน	+1	+1	+1	1.00
36. เครื่องมือวัดผลประเมินผลไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
37. การประเมินผลมีส่วนร่วมในกิจกรรมของผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียนทำได้ยาก	+1	+1	+1	1.00
38. การประเมินผลโดยการสังเกตอย่างสม่ำเสมอโดยไม่ให้ผู้เรียนรู้ตัวปฏิบัติได้น้อยเนื่องจากมีข้อจำกัดเรื่องเวลา	+1	+1	+1	1.00
39. การประเมินผลด้วยวิธีใช้คำถามเป็นรายบุคคลปฏิบัติได้น้อยเพราะจำกัดเรื่องเวลา	+1	+1	+1	1.00
40. การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องทุกขั้นตอนยังไม่สมบูรณ์	+1	+1	+1	1.00

ภาคผนวก ค

ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ
เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การวิเคราะห์แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ จำนวนและร้อยละของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ข้อคำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตรจะสอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาและความต้องการของผู้เรียน		
ถูกต้อง	270	94.40
ไม่ถูกต้อง	16	5.60
รวม	286	100.00
2. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การพัฒนาหลักสูตรเป็นไปตามความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษา และครู-อาจารย์		
ถูกต้อง	239	83.60
ไม่ถูกต้อง	47	16.70
รวม	286	100.00
3. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นบทบาทของผู้สอนในการดำเนินกิจกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามความต้องการของผู้สอนเพียงฝ่ายเดียว		
ถูกต้อง	155	54.20
ไม่ถูกต้อง	131	45.80
รวม	286	100.00
4. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนใน สิ่งที่น่าสนใจที่จะเรียนรู้เพื่อบรรลุจุดประสงค์ของการเรียน		
ถูกต้อง	253	88.50
ไม่ถูกต้อง	33	11.50
รวม	286	100.00

ข้อคำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนมีหน้าที่เป็นผู้คอยชี้แนะช่วยเหลือ เมื่อผู้เรียนมีปัญหาในการเรียน และคอยให้กำลังใจผู้เรียนตลอดเวลา		
ถูกต้อง	263	92.00
ไม่ถูกต้อง	23	8.00
รวม	286	100.00
6. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้กระทำจริง		
ถูกต้อง	262	91.60
ไม่ถูกต้อง	24	8.40
รวม	286	100.00
7. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมุ่งผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนเป็นหลัก		
ถูกต้อง	262	91.60
ไม่ถูกต้อง	24	8.40
รวม	286	100.00
8. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการทดสอบเพียงวิธีเดียว		
ถูกต้อง	150	52.40
ไม่ถูกต้อง	136	47.60
รวม	286	100.00
9. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการวัดและประเมินผลทุกระยะที่ผู้เรียนดำเนินกิจกรรม		
ถูกต้อง	268	93.70
ไม่ถูกต้อง	18	6.30
รวม	286	100.00
10. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน		
ถูกต้อง	260	90.90
ไม่ถูกต้อง	26	9.10
รวม	286	100.00

ข้อคำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
11. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นให้เกิด ประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน		
ถูกต้อง	276	96.50
ไม่ถูกต้อง	10	3.50
รวม	286	100.00
12. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้น กระบวนการคิด และปฏิบัติจริง นำไปใช้ประโยชน์ได้จริง		
ถูกต้อง	267	93.40
ไม่ถูกต้อง	19	6.60
รวม	286	100.00
13. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้เกิด ลักษณะผู้เรียนที่เป็นคนดี คนเก่ง และคนที่มีความสุข		
ถูกต้อง	253	88.50
ไม่ถูกต้อง	33	11.50
รวม	286	100.00
14. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปลี่ยนจาก การที่ผู้เรียนเป็นผู้รับอย่างเดียว ไปเป็นผู้เรียนมีส่วนร่วม และได้ เรียนรู้ร่วมกัน		
ถูกต้อง	265	92.70
ไม่ถูกต้อง	21	7.30
รวม	286	100.00
15. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปลี่ยนจาก การบรรยายในห้องเรียนอย่างเดียว ไปสู่การจัดกิจกรรมการ เรียนรู้นอกห้องเรียนที่หลากหลาย		
ถูกต้อง	254	88.80
ไม่ถูกต้อง	32	11.20
รวม	286	100.00
16. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญผู้เรียน สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ได้ในสถานการณ์ ต่าง ๆ		
ถูกต้อง	257	89.90
ไม่ถูกต้อง	29	10.10
รวม	286	100.00

ข้อคำถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
17. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื้อหาวิชา ส่งเสริมการคิด การฝึกปฏิบัติมากกว่าการท่องจำเนื้อหา		
ถูกต้อง	257	89.90
ไม่ถูกต้อง	29	10.10
รวม	286	100.00
18. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หลักสูตร ต้องยืดหยุ่นเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละสาขาวิชา		
ถูกต้อง	262	91.60
ไม่ถูกต้อง	24	8.40
รวม	286	100.00
19. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถใช้ แฟ้มสะสมงาน วัดและประเมินผลผู้เรียนได้		
ถูกต้อง	252	88.10
ไม่ถูกต้อง	34	11.90
รวม	286	100.00
20. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องประเมิน ตามสภาพจริง สามารถใช้วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของ ผู้เรียนได้		
ถูกต้อง	269	94.10
ไม่ถูกต้อง	17	5.90
รวม	286	100.00

ผู้ตอบแบบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้
ถูกต้องมากที่สุดคือ ข้อ 11 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นให้เกิดประโยชน์สูงสุด
แก่ผู้เรียน (96.50%) และตอบถูกต้องน้อยที่สุด คือข้อ 8 การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญ มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการทดสอบเพียงวิธีเดียว (52.40%)

ภาคผนวก ง

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ
วิทยาลัยอาชีวศึกษานนทบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้ ผู้ตอบ ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษานนทบุรี และวิทยาลัยพณิชยการเชตุพน
2. แบบสอบถาม มีทั้งหมด 3 ตอน
3. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับและจะเสนอผลงานวิจัย
โดยส่วนรวม จึงขอความกรุณาให้คำตอบทุกข้อ คำตอบของท่านจะมีความสำคัญ และเป็นประโยชน์
ต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

นางกนกพรพรณ ปัญญสุท

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง สภาพการณ์ หรือ
ข้อขัดข้องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในด้านต่าง ๆ
คือ ปัญหาด้านหลักสูตร ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน
ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล

ตอนที่ 1

ข้อมูลทั่วไป และแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาและกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. สาขาวิชา

- () สาขาวิชาการบัญชี
- () สาขาวิชาการตลาด
- () สาขาวิชาการเลขานุการ
- () สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
- () สาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้าปลีก (ทวิภาคี)

2. ชั้นปี

- () ปีที่ 1
- () ปีที่ 2

3. ผลการเรียนรู้

- () คะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป
- () คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 3.00

4. อาชีพผู้ปกครอง

- () รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
- () ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว
- () รับจ้าง/ลูกจ้าง
- () เกษตรกร

แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ
เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ตามความรู้ความเข้าใจของผู้เรียน

1. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตรจะสอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษา และความต้องการของผู้เรียน

() ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง

2. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การพัฒนาหลักสูตรเป็นไปตามความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษา และครู-อาจารย์

() ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง

3. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นบทบาทของผู้สอนในการดำเนินกิจกรรมการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามความต้องการของผู้สอนเพียงฝ่ายเดียว

() ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง

4. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนในสิ่งที่พอใจที่จะเรียนรู้เพื่อบรรลุจุดประสงค์ของการเรียน

() ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง

5. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนมีหน้าที่เป็นผู้คอยชี้แนะ ช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนมีปัญหาในการเรียน และคอยให้กำลังใจผู้เรียนตลอดเวลา

() ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง

6. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้กระทำจริง

() ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง

7. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนเป็นหลัก

() ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง

8. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการทดสอบเพียงวิธีเดียว

() ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง

9. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการวัดและประเมินผลทุกระยะที่ผู้เรียนดำเนินกิจกรรม

() ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง

10. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องใช้สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

() ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง

11. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน
() ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง
12. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นกระบวนการคิด และปฏิบัติจริง
นำไปใช้ประโยชน์ได้จริง
() ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง
13. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้เกิดลักษณะผู้เรียนที่เป็นคนดี
คนเก่ง และคนที่มีความสุข
() ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง
14. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปลี่ยนจากการที่ผู้เรียนเป็นผู้รับอย่าง
เดียว ไปเป็นผู้เรียนมีส่วนร่วม และได้เรียนรู้ร่วมกัน
() ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง
15. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปลี่ยนจากการบรรยายในห้องเรียนอย่าง
เดียว ไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียนที่หลากหลาย
() ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง
16. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ให้
เกิดประโยชน์ได้ในสถานการณ์ต่าง ๆ
() ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง
17. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื้อหาวิชาส่งเสริมการคิด การฝึกปฏิบัติ
มากกว่าการท่องจำเนื้อหา
() ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง
18. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หลักสูตรต้องยืดหยุ่นเหมาะสมกับผู้เรียน
ในแต่ละสาขาวิชา
() ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง
19. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถใช้แฟ้มสะสมงาน วัดและ
ประเมินผลผู้เรียนได้
() ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง
20. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ต้องประเมินตามสภาพจริง สามารถใช้วัด
และประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้
() ถูกต้อง () ไม่ถูกต้อง

ตอนที่ 2

แบบสอบถามปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เห็นผู้เรียนเป็นสำคัญ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับปัญหา
ของมากที่สุด

ข้อ ที่	การจัดการเรียนการสอนที่เห็นผู้เรียน เป็นสำคัญ	ระดับปัญหา				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1	ปัญหาด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนยังไม่สามารถปรับ เนื้อหาให้เชื่อมโยงกับชีวิตจริงของผู้เรียนได้					
2	รายวิชาในหลักสูตรในแต่ละสาขาวิชา มีการ ฝึกทักษะน้อยเกินไป					
3	สาขาวิชาที่จัดให้เรียนไม่สอดคล้องกับการ ออกไปประกอบอาชีพของผู้เรียน					
4	รายวิชาในหลักสูตรที่มีการฝึกทักษะ จัดเวลา การให้ปฏิบัติยังไม่เหมาะสม					
5	การจัดเนื้อหาวิชา ยังไม่มีการส่งเสริมเรื่อง ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
6	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรไม่สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดแรงงาน					
7	หลักสูตรไม่สามารถตอบสนองผู้เรียนในด้าน ความรู้ ทักษะ ในการจบออกไปประกอบ อาชีพ					
8	เนื้อหาวิชาไม่สามารถกระตุ้นให้เกิดความ คล่องตัว และไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือก ที่จะเรียนรู้					
9	การเรียนรู้ในแต่ละสาขาวิชา ไม่สามารถ นำไปใช้แก้ปัญหาและปฏิบัติตนใน ชีวิตประจำวัน					
10	การจัดให้ผู้เรียนได้เรียนจากของจริง สถานที่ จริง และประสบการณ์จริงยังไม่เพียงพอ					

ข้อ ที่	การจัดการเรียนการสอนที่เห็นผู้เรียน เป็นสำคัญ	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
11	ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เปิด โอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม					
12	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เน้นการ ฝึกปฏิบัติจริงในแต่ละสาขาวิชา					
13	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สามารถ ทำให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตนเอง					
14	ผู้เรียนไม่สามารถฝึกปฏิบัติทำกิจกรรมด้วย ตนเองมากกว่าการฟังผู้สอนอธิบายอย่าง เดียว					
15	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สามารถ ทำให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติและกระทำจริง ทุกขั้นตอน					
16	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สามารถ สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน และสิ่งแวดล้อม					
17	ผู้สอนไม่เน้นการฝึกผู้เรียนให้รู้จักคิดค้น แก้ปัญหาในการเรียนการสอนอย่างมีเหตุผล					
18	การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จัก การทำงานเป็นกลุ่มเฉพาะสาขาวิชา					
19	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ไม่มุ่งสู่ การฝึกปฏิบัติตามสาขาวิชา					
20	รูปแบบการฝึกปฏิบัติผู้สอนไม่สามารถเปิด โอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษา ค้นคว้าและทดลอง ปฏิบัติด้วยตนเอง					
21	ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ไม่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในชีวิตจริง					
22	การใช้สื่อที่หลากหลาย เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องคำนวณ วิดีโอ ฯลฯ ยังไม่เพียงพอ					

ข้อ ที่	การจัดการเรียนการสอนที่เห็นผู้เรียน เป็นสำคัญ	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
23	การใช้สื่อการเรียนการสอนในการกระตุ้น ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อยังไม่เหมาะสม					
24	การใช้สื่อคอมพิวเตอร์ วิดีโอ เครื่องคำนวณ ฯลฯ ยังไม่เพียงพอต่อสาขาวิชา					
25	ไม่มีการใช้สื่อที่มีคุณภาพที่ทำให้สื่อ ความหมายและเสริมความเข้าใจให้แก่ผู้เรียน					
26	ไม่มีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน เพื่อฝึกทักษะผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง					
27	ใช้สื่อ อุปกรณ์สร้างความเข้าใจแก่ผู้เรียน ให้ค้นพบศักยภาพของตนเองยังไม่เพียงพอ					
28	ไม่มีการใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมกับวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน					
29	การจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนให้ผู้เรียนเกิด การเรียนรู้และได้ประสบการณ์เพิ่มเติม ยังไม่หลากหลาย					
30	ไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้อง กับการออกไปประกอบอาชีพ					
31	ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล ผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจในการสร้าง เครื่องมือวัดและประเมินผล					
32	ผู้สอนไม่มีความเข้าใจในการใช้เครื่องมือ หรือเทคนิคการประเมินผลที่หลากหลาย					
33	ผู้สอนขาดความเข้าใจในขั้นตอนการวัดผล ประเมินผลที่ถูกต้อง					
34	การวัดผลประเมินผล โดยคำนึงถึงความ แตกต่างระหว่างบุคคลทำได้ยาก					
35	การให้ผู้ปกครองของผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ ประเมินผลนักเรียนเป็นรายบุคคลยังไม่เป็น มาตรฐานเดียวกัน					

ข้อ ที่	การจัดการเรียนการสอนที่เห็นผู้เรียน เป็นสำคัญ	ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
36	เครื่องมือวัดผลประเมินผลไม่สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้					
37	การประเมินผลการมีส่วนร่วมในกิจกรรม ของผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียนทำได้ยาก					
38	การประเมินผลโดยการสังเกตอย่างสม่ำเสมอ โดยไม่ให้ผู้เรียนรู้ตัวปฏิบัติได้น้อยเนื่องจาก มีข้อจำกัดเรื่องเวลา					
39	การประเมินผลด้วยวิธีใช้คำถามเป็น รายบุคคลปฏิบัติได้น้อยเพราะจำกัดเรื่อง เวลา					
40	การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้เรียน อย่างต่อเนื่องทุกชั้นตอนยังไม่สมบูรณ์					

ตอนที่ 3

ข้อเสนอแนะการจัดการเรียนการสอนที่เห็นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ

1. ด้านหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

.....

2. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

3. ด้านสื่อการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

4. ด้านการวัดและประเมินผล

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ – ชื่อสกุล	นางกนกพรรณ ปัญโญสุข
สถานที่เกิด	อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์
ที่อยู่ปัจจุบัน	320/42 ซอยรัชดา 36 (สี่อู่ใหญ่อุทิศ) ถนนรัชดาภิเษก แขวงจันทระเกษม เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
สถานที่ทำงาน	ศูนย์พัฒนาการศึกษาระหว่างประเทศ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 99/20 ถนนสุขุขทัย เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2526	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเวียงเจดีย์วิทยา จังหวัดลำพูน
พ.ศ. 2530	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (เลขานุการ) วิทยาลัยจักรพงษ์ภูวนารถ
พ.ศ. 2540	อนุปริญญาวิทยาศาสตร์ (คอมพิวเตอร์) สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
พ.ศ. 2542	วิทยาศาสตรบัณฑิต (วิทยาการคอมพิวเตอร์) สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
พ.ศ. 2549	การศึกษามหาบัณฑิต (ธุรกิจศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ